

A7-0450/2013

6.12.2013

*****I**

VERSLAG

over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking (COM(2011)0840 – C7-0493/2011 – 2011/0406(COD))

Commissie ontwikkelingssamenwerking

Rapporteur: Thijs Berman

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
- *** Goedkeuringsprocedure
- ***I Gewone wetgevingsprocedure (eerste lezing)
- ***II Gewone wetgevingsprocedure (tweede lezing)
- ***III Gewone wetgevingsprocedure (derde lezing)

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerp tekst voorgestelde rechtsgrond.)

Amendementen op een ontwerp tekst

Door het Parlement aangebrachte wijzigingen op de ontwerp tekst worden in ***vet cursief*** aangegeven. De markering in *normaal cursief* is een aanwijzing voor de technische diensten en betreft passages in de ontwerp tekst waarvoor een correctie wordt voorgesteld met het oog op de uiteindelijke tekst (bijvoorbeeld aperte fouten of weglatingen in een taalversie). Dergelijke correcties moeten worden goedgekeurd door de betrokken technische diensten.

In de kop tekst van een amendement op een bestaande tekst, waarvoor in de ontwerp tekst wijzigingen worden voorgesteld, wordt op respectievelijk de derde en vierde regel verwezen naar de bestaande tekst en naar de bepaling in kwestie. Tekstdelen die worden overgenomen uit een bepaling van een bestaande tekst die in de ontwerp tekst niet zijn gewijzigd, maar die door het Parlement worden geamendeerd, worden in ***vet*** gemarkeerd. Een eventuele schrapping van dergelijke tekstdelen wordt als volgt aangegeven: [...].

INHOUD

Blz.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT.....	5
BIJLAGE BIJ DE WETGEVINGSRESOLUTIE.....	128
TOELICHTING.....	133
ADVIES VAN DE COMMISSIE BUITENLANDSE ZAKEN.....	138
ADVIES VAN DE COMMISSIE INTERNATIONALE HANDEL	168
ADVIES VAN DE BEGROTINGSCOMMISSIE	209
ADVIES VAN DE COMMISSIE RECHTEN VAN DE VROUW EN GENDERGELIJKHEID..	240
PROCEDURE.....	271

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking (COM(2011)0840 – C7-0493/2011 – 2011/0406(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2011)0840),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 209, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C7-0493/2011),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie ontwikkelingssamenwerking en de adviezen van de Commissie buitenlandse zaken, de Commissie internationale handel, de Begrotingscommissie en de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid (A7-0450/2013),
1. neemt het hierbij vermelde standpunt in eerste lezing aan;
 2. Approves the statement by Parliament and the joint statement by Parliament, the Council and the Commission annexed to this resolution;
 3. Takes note of the Commission statements annexed to this resolution;
 4. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in dit voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 5. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de nationale parlementen.

Amendement 1

AMENDEMENTEN VAN HET EUROPEES PARLEMENT*

op het voorstel van de Commissie

Financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking

Definitieve compromistekst die het resultaat van de dialoog van 2 december 2013 weergeeft

VERORDENING (EU) .../20.. VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van

XXXXXXX

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 209, lid 1,
en artikel 212, lid 2,

Gezien het voorstel van de *Europese* Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's¹,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure²,

* Amendments: new or amended text is highlighted in *bold italics*; deletions are indicated by the symbol **■**.

¹ *PB C [...]* van [...], blz. [...].

² *Standpunt van het Europees Parlement van ... (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad) en besluit van de Raad van ...*

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Deze verordening *maakt deel uit van het ontwikkelingsamenwerkingsbeleid van de Unie en* is een van de instrumenten die het externe beleid van de Europese Unie ■ ondersteunen. Deze verordening *komt in de plaats van* Verordening (EG) nr. 1905/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 tot invoering van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking■ , die op 31 december 2013 verstrijkt.
- (1a) *Bij deze verordening moeten voor de gehele looptijd van het instrument financiële middelen worden vastgesteld die voor de begrotingsautoriteit het voornaamste referentiepunt in de loop van de jaarlijkse begrotingsprocedure vormen, in de zin van punt [...] van het interinstitutioneel akkoord van XX/201Z tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie betreffende samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer.*
- (2) Armoedebestrijding blijft het hoofddoel van het ontwikkelingsbeleid van de Europese Unie, zoals vastgelegd in hoofdstuk 1 van titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie en in hoofdstuk 1 van titel III van het vijfde deel van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, in overeenstemming met de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling (MDG's)■ *en andere internationaal overeengekomen verbintenissen en doelstellingen op ontwikkelingsgebied die de Unie en haar lidstaten hebben onderschreven in het kader van de Verenigde Naties en andere bevoegde internationale fora.*

(3) De Europese consensus, *zijnde een gemeenschappelijke verklaring van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, het Europees Parlement en de Commissie over het ontwikkelingsbeleid van de Europese Unie, alsmede de overeengekomen wijzigingen daarvan, vormen* het algemeen beleidskader, de richtsnoeren en het zwaartepunt voor de uitvoering van deze verordening.

(3nieuw) De bijstand van de Unie dient geleidelijk bij te dragen tot het verminderen van de afhankelijkheid van steun.

(4) *Het internationaal optreden van de Unie dient te berusten op de wereldwijde verspreiding van de beginselen die aan de oprichting, de ontwikkeling en de uitbreiding van de Unie ten grondslag liggen en die zij wereldwijd uit wil dragen: de democratie, de rechtsstaat, de universaliteit en de ondeelbaarheid van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, de eerbiediging van de menselijke waardigheid, de beginselen van gelijkheid en solidariteit en de naleving van de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties en het internationaal recht. Zij streeft ernaar door middel van dialoog en samenwerking de gehechtheid aan deze **beginselen** in de partnerlanden, **-gebieden** en -regio's te ontwikkelen en te consolideren. **Door deze beginselen na te streven geeft de Unie blijk van haar meerwaarde als betrokkene bij het ontwikkelingsbeleid.***

Bij het uitvoeren van deze verordening, en met name tijdens het programmeringsproces, dient de Unie terdege rekening te houden met de prioriteiten, doelstellingen en ijkpunten op het gebied van de mensenrechten en de democratie die de Unie voor haar partnerlanden heeft vastgesteld, in het bijzonder in haar landenstrategieën voor de mensenrechten.

- (4a) *De Unie onderkent dat de eerbiediging van de mensenrechten, de fundamentele vrijheden, de bevordering van de rechtsstaat, de democratische beginselen, transparantie, goed bestuur, vrede en stabiliteit en gendergelijkheid essentieel zijn voor de ontwikkeling van partnerlanden, en dat die kwesties moeten worden geïntegreerd in het ontwikkelingsbeleid van de Unie, met name in de programmering en in overeenkomsten met partnerlanden.*
- (5) *De Unie dient ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk worden gebruikt voor een zo groot mogelijk effect van haar externe optreden. Dit moet worden bewerkstelligd door een alomvattende aanpak voor elk land die is gebaseerd op complementariteit, de totstandbrenging van synergieën en de wederzijdse versterking van de onder deze verordening vallende programma's en de andere externe instrumenten van de Unie. Bij het streven naar algemene samenhang binnen het externe optreden van de Unie overeenkomstig artikel 21 van het VEU, dient de Unie te zorgen voor een coherent beleid inzake ontwikkeling zoals vereist in artikel 208 van het VWEU.*

- (6) **Doeltreffendheid van ontwikkelingshulp**, meer **transparantie, samenwerking en complementariteit** en een betere harmonisatie, afstemming op de partnerlanden, **alsmede** coördinatie van de procedures, zowel tussen de Unie en haar lidstaten als in de betrekkingen met andere donoren en ontwikkelingsactoren, zijn van essentieel belang om de samenhang en de relevantie van de hulp te garanderen, en tegelijkertijd de door de partnerlanden te dragen kosten te verminderen. In haar ontwikkelingsbeleid streeft de Unie naar de uitvoering van de conclusies van de Verklaring over de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp, die door het op 2 maart 2005 in Parijs gehouden forum op hoog niveau over de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp werd vastgesteld, de Actieagenda van Accra, die op 4 september 2008 werd aangenomen, en de vervolgviering, die op 1 december 2011 in Busan werd goedgekeurd. ■ Deze verbintenissen hebben geleid tot een aantal conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, zoals de EU-gedragscode inzake complementariteit en taakverdeling in het ontwikkelingsbeleid¹, en het Operationeel kader inzake doeltreffendheid van ontwikkelingshulp². **De inspanningen en procedures om gezamenlijke programmering te bewerkstelligen, moeten worden versterkt.**
- (7) De bijstand van de Unie dient ondersteuning te geven aan de **in december 2007 tijdens de top van Lissabon vastgestelde** gemeenschappelijke strategie Afrika-EU³ **en de latere wijzigingen daarop en toevoegingen daaraan, met als grondslag de gedeelde visie, beginselen en doelstellingen waarop het strategisch partnerschap Afrika-EU berust.**

- (8) De Unie en de lidstaten moeten de samenhang, **de coördinatie** en de complementariteit van hun respectieve ontwikkelingssamenwerkingsbeleid verbeteren, met name door zowel op nationaal als op regionaal niveau in te spelen op de prioriteiten van de partnerlanden en -regio's. Om ervoor te zorgen dat het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid van de Unie en dat van de lidstaten elkaar aanvullen en versterken, **en om ervoor te zorgen dat steun op een kosteneffectieve manier wordt verleend zonder overlappingsen en omissies, is het zowel urgent als** aangewezen om te voorzien in gezamenlijke programmeringsprocedures die, waar mogelijk en relevant, steeds moeten worden toegepast.
- (9) Het beleid en het internationaal optreden inzake ontwikkelingssamenwerking van de Unie worden gestuurd door de MDG's, zoals het uitbannen van extreme armoede en honger, met inbegrip van alle daarop volgende wijzigingen daarvan, en door de doelstellingen, beginselen **en verbintenissen** op het gebied van ontwikkeling die Unie en haar lidstaten hebben vastgesteld, onder meer in het kader van hun samenwerking binnen de Verenigde Naties (VN) en andere bevoegde internationale **fora** op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. **Het beleid en het internationaal optreden van de Unie berusten tevens op haar verbintenissen en verplichtingen inzake de mensenrechten en ontwikkeling, waaronder de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind, en de Verklaring van de VN over het recht op ontwikkeling.**

(9 bis) De Unie hecht grote waarde aan gendergelijkheid als mensenrecht, kwestie van sociale rechtvaardigheid en kernwaarde van het ontwikkelingsbeleid van de Unie; gendergelijkheid staat centraal bij het verwezenlijken van alle MDG's; de Raad heeft het EU-actieplan voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen in het kader van ontwikkelingssamenwerking (2010-2015) vastgesteld.

(10) De Unie moet, *bij wijze van hoge prioriteit*, een alomvattende benadering bevorderen om te reageren op crises en rampen en op conflictsituaties en onstabiele situaties, met inbegrip van overgangs- *en postcrisis*situaties. Deze benadering moet met name worden gebaseerd op de *conclusies van de Raad betreffende veiligheid en ontwikkeling*, inzake een antwoord van de EU op onstabiele situaties¹, en inzake conflictpreventie², alsmede op alle relevante later vastgestelde conclusies. ■

In het bijzonder in situaties waarin de behoeften het meest urgent zijn en de armoede zowel het meest verbreid als het diepst is, dient de steun van de Unie gericht te zijn op het beter bestand maken van landen en hun bevolkingen tegen ongunstige omstandigheden. Dit moet gebeuren aan de hand van de passende mix van benaderingen, responsen en instrumenten, met name door te waarborgen dat de veiligheidsgeoriënteerde, ■ humanitaire en ontwikkelingsbenaderingen evenwichtig en consistent zijn en doeltreffend worden gecoördineerd, met de koppeling van noodhulp, rehabilitatie en ontwikkeling (LRRD).

- (11) De bijstand van de Unie moet zich toespitsen op de gebieden waar die het meeste effect heeft, gelet op haar vermogen om overal ter wereld op te treden en te reageren op mondiale uitdagingen, zoals armoedebestrijding, duurzame en inclusieve ontwikkeling en de wereldwijde bevordering van de democratie, goed bestuur, de mensenrechten en de rechtsstaat, alsook haar voorspelbare inzet op lange termijn voor ontwikkelingshulp en haar rol in de coördinatie met haar lidstaten. Om dit effect te garanderen moet het differentiatiebeginsel niet alleen bij de toewijzing van middelen, maar ook bij de programmering worden toegepast om ervoor te zorgen dat bilaterale ontwikkelingssamenwerking zich richt op de partnerlanden waar de behoeften het grootst zijn, met inbegrip van fragiele staten en staten met een grote kwetsbaarheid, en die maar beperkte mogelijkheden hebben om toegang te krijgen tot andere financieringsbronnen om hun eigen ontwikkeling te ondersteunen. *De EU dient nieuwe partnerschappen te sluiten met de landen die de bilaterale hulpprogramma's ontgroeid zijn, met name op basis van de regionale en de thematische programma's in het kader van deze instrumenten en andere thematische financieringsinstrumenten voor het extern optreden van de EU, in het bijzonder het nieuwe partnerschapsinstrument.*
- (11a) *De Unie moet er, voor een zo groot mogelijk effect van haar externe optreden, op toezien dat de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk worden gebruikt. Dit moet worden bewerkstelligd door middel van samenhang en complementariteit tussen de instrumenten voor extern optreden, en door middel van de totstandbrenging van synergieën tussen dit instrument, andere instrumenten voor extern optreden en andere beleidsonderdelen van de Unie. Dit moet voorts leiden tot de wederzijdse versterking van de programma's die uit deze instrumenten voortkomen.*

- (12) Deze verordening ***moet het mogelijk maken*** de samenhang tussen de beleidsterreinen van de Unie te vergroten ***en tegelijkertijd de beleidscoherentie voor ontwikkeling na te leven***. Zij moet het mogelijk maken het beleid van de Unie volledig af te stemmen op het beleid van de partnerlanden en -regio's door, ***waar mogelijk, gebruik te maken*** van nationale ontwikkelingsplannen of soortgelijke alomvattende ontwikkelingsdocumenten ***die zijn vastgesteld in samenwerking met de betrokken nationale en regionale organen, als basis voor de programmering van het optreden van de Unie***, en een betere coördinatie tussen donoren nastreven, met name tussen de Unie en haar lidstaten, door middel van gezamenlijke programmering.
- (13) Aangezien de doelstellingen van deze verordening niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt en derhalve vanwege de omvang van het optreden beter door de Unie kunnen worden bereikt, kan de Unie, overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel van artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, maatregelen nemen. Overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel van dat artikel gaat deze verordening niet verder dan wat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.

- (14) In een geglobaliseerde wereld gaan verschillende interne beleidsterreinen van de Unie, zoals milieu, klimaatverandering, **bevordering van hernieuwbare energie**, werkgelegenheid (waaronder fatsoenlijk werk voor iedereen), gendergelijkheid, energie, water, vervoer, gezondheid, onderwijs, justitie en veiligheid, **cultuur**, onderzoek en innovatie, informatiemaatschappij, migratie, en landbouw en visserij, steeds meer deel uitmaken van het extern optreden van de Unie. ■

In een strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei, **te weten groeipatronen die de sociale, economische en territoriale samenhang bevorderen en de armen in staat stellen meer bij te dragen tot of een groter voordeel te halen uit de nationale welvaart**, wordt benadrukt dat de Unie in haar interne en externe beleid slimme, inclusieve en duurzame groei moet bevorderen door drie pijlers te bundelen, namelijk de economische, de sociale en de milieuaspecten.

- (15) De bestrijding van de klimaatverandering en de bescherming van het milieu behoren tot de grootste uitdagingen waar de Unie en de **ontwikkelingslanden** voor staan en waarvoor er dringend een **nationaal en** internationaal optreden nodig is. **Deze verordening moet derhalve** bijdragen tot de doelstelling om ten minste 20 % van de begroting van de Unie te besteden aan een koolstofarme en klimaatresistente maatschappij, en het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen moet ten minste 25 % van zijn middelen gebruiken ten behoeve van de klimaatverandering en het milieu. Acties op deze ■ gebieden moeten elkaar, waar mogelijk, ondersteunen om hun effecten te vergroten.

(16) *Deze verordening moet de Unie in staat stellen bij te dragen tot het nakomen van de gezamenlijke verbintenis van de Unie om de steun voor de menselijke ontwikkeling voort te zetten teneinde het leven van de mensen te verbeteren. Om daartoe bij te dragen, moet ten minste 25 % van de steun van het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen uitgaan naar dat ontwikkelingsgebied.*

Ten minste 20% van de in het kader van deze verordening toegewezen steun moet worden toegewezen voor sociale basisvoorzieningen, met bijzondere aandacht voor gezondheidszorg en onderwijs, en voortgezet onderwijs, waarbij wordt onderkend dat een bepaalde mate van flexibiliteit de norm moet zijn, bijvoorbeeld als het gaat om steun in uitzonderlijke gevallen. In het in artikel 13 van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening bedoelde jaarlijkse verslag dienen gegevens over de naleving van deze bepaling te worden opgenomen.

(16a) *In het actieprogramma van Istanbul hebben de minst ontwikkelde landen zich ertoe verbonden beleidslijnen inzake handel en handelscapaciteitsopbouw op te nemen in de nationale ontwikkelingsstrategieën. Voorts zijn de ministers tijdens de achtste ministeriële conferentie van de WTO overeengekomen om na 2011 niveaus van "hulp voor handel" aan te houden die op zijn minst het gemiddelde van de periode 2006-2008 weerspiegelen. Deze inspanningen moeten gepaard gaan met betere en doelgerichtere hulp voor handel en handelsbevordering.*

- (16b) *Terwijl thematische programma's in de eerste plaats ontwikkelingslanden moeten ondersteunen, dient niettemin een aantal begunstigde landen alsmede de landen en gebieden overzee (LGO) die niet de kenmerken hebben om volgens de voorschriften van de Commissie voor ontwikkelingsbijstand van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO/DAC) als ontvanger van officiële ontwikkelingshulp (ODA) te worden aangemerkt, en die vallen onder artikel 1, lid 1, onder b), ook in aanmerking te kunnen komen voor thematische programma's onder de in deze verordening vastgestelde voorwaarden.*
- (17) *De bijzonderheden inzake de samenwerkingsgebieden en de aanpassingen van de ■ financiële toewijzingen per geografisch gebied en samenwerkingsgebied vormen niet-essentiële onderdelen van deze verordening. Derhalve moet aan de Commissie de bevoegdheid worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie handelingen vast te stellen voor het bijwerken van elementen van de bijlagen bij deze verordening, waaronder de bijzonderheden van de samenwerkingsgebieden in het kader van geografische en thematische programma's, en de ■ indicatieve financiële toewijzingen per geografisch gebied en samenwerkingsgebied. Het is van bijzonder belang dat de Commissie tijdens de voorbereiding passend overleg pleegt, onder meer met deskundigen. De Commissie moet bij de voorbereiding en opstelling van de gedelegeerde handelingen ervoor zorgen dat de desbetreffende documenten tijdig en op gepaste wijze gelijktijdig worden toegezonden aan het Europees Parlement en aan de Raad.*

- (18) Om eenvormige voorwaarden te waarborgen voor de uitvoering van deze verordening, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend.
- (19) De uitvoeringsbevoegdheden betreffende de in de artikelen 11 tot en met 14 vastgestelde strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren¹. Rekening houdend met de aard van die uitvoeringshandelingen, met name de beleidsgerichte aard ervan of de gevolgen ervan voor de begroting, dient bij de vaststelling ervan in het algemeen de onderzoeksprocedure te worden gevolgd behalve voor maatregelen met een kleine financiële omvang. De Commissie moet onmiddellijk toepasselijke uitvoeringshandelingen vaststellen indien dit, in naar behoren gemotiveerde gevallen die verband houden met de behoefte aan een snelle respons van de Unie, om dwingende redenen van urgentie vereist is.

- (20) De gemeenschappelijke regels en procedures voor de tenuitvoerlegging van de instrumenten voor het externe optreden van de EU zijn vastgelegd in Verordening (EU) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad van ..., ¹, hierna "de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening" genoemd.
- (21) De organisatie en werking van de Europese Dienst voor extern optreden staan beschreven in Besluit 2010/427/EU van de Raad ¹,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

TITEL I

INLEIDING

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

1. Uit hoofde van deze verordening kan de Unie het volgende financieren:
 - a) geografische programma's om de *ontwikkelings*samenwerking te steunen met de ontwikkelingslanden die voorkomen in de lijst van ontvangers van officiële ontwikkelingshulp (ODA) van de OESO/DAC, *met uitzondering van:*
 - i) *landen die op 23 juni 2000 in Cotonou de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst hebben ondertekend, uitgezonderd Zuid-Afrika;*
 - ii) *landen die in aanmerking komen voor het Europees Ontwikkelingsfonds;*
 - iii) *landen die in aanmerking komen voor financiering door de Unie uit hoofde van het Europees nabuurschapsinstrument;*
 - iv) *begunstigden die in aanmerking komen voor financiering door de Unie uit hoofde van het pre-toetredingsinstrument.*

- b) thematische programma's om ***met ontwikkeling verband houdende*** mondiale collectieve goederen en uitdagingen aan te pakken en organisaties van het maatschappelijk middenveld en plaatselijke overheden in de ***partnerlanden*** te ondersteunen ***overeenkomstig lid 1, onder a), en landen*** die in aanmerking komen voor ***financiering door de Unie in het kader van de in lid 1, onder a), i) tot en met iii), genoemde instrumenten, en landen en gebieden die onder het*** Besluit van de Raad ***betreffende de associatie van de landen en gebieden overzee vallen***.
- c) een pan-Afrikaans programma ***ter ondersteuning van het strategische partnerschap tussen de Unie en Afrika en latere wijzigingen daarop en toevoegingen daaraan, teneinde transregionale, continentale of mondiale activiteiten in en met Afrika mogelijk te maken.***

2. Ten behoeve van deze verordening wordt een regio gedefinieerd als een geografische entiteit die uit meer dan één ontwikkelingsland bestaat.
3. ***De in lid 1, onder a), b) en c), bedoelde landen en gebieden worden hierna "partnerlanden" of "partnerregio's" genoemd al naar gelang het geval in het desbetreffende geografische, thematische of pan-Afrikaanse programma.***

TITEL II

DOELSTELLINGEN EN ALGEMENE BEGINSELEN

Artikel 2

Doelstellingen en subsidiabiliteitscriteria

1. In het kader van de beginselen en doelstellingen van het extern optreden van de Unie *en de Europese consensus inzake ontwikkeling en overeengekomen wijzigingen daarop*:
 - a) is het hoofddoel van samenwerking in het kader van deze verordening het terugdringen en, op lange termijn, het uitbannen van armoede;
 - b) *in overeenstemming met dit hoofddoel* draagt samenwerking in het kader van deze verordening tevens bij tot **■** :
 - i) het stimuleren van duurzame economische, sociale en ecologische ontwikkeling; en
 - ii) *het consolideren en ondersteunen* van de democratie, de rechtsstaat, goed bestuur **■**, de mensenrechten *en de toepasselijke beginselen van het internationale recht*.

1a. Samenwerking in het kader van deze verordening draagt bij tot de verwezenlijking van de internationale toezeggingen en doelstellingen op het gebied van ontwikkeling waarmee de Unie heeft ingestemd, met name de MDG's en de nieuwe ontwikkelingsdoelstellingen voor na 2015.

De verwezenlijking van deze doelstellingen wordt gemeten aan de hand van relevante indicatoren, **met inbegrip van indicatoren van de menselijke ontwikkeling**, met name MDG 1 voor het doel onder a), en MDG 1 tot en met 8 voor de doelen onder b), en, **na 2015**, andere door de Unie en haar lidstaten **op internationaal niveau** overeengekomen indicatoren.

2. Acties in het kader van geografische programma's worden zodanig ontworpen dat zij voldoen aan de ODA-criteria die door de OESO/DAC zijn vastgesteld.

Acties in het kader van pan-Afrikaanse en thematische programma's worden zodanig ontworpen dat zij voldoen aan de ODA-criteria die door de OESO/DAC zijn vastgesteld, tenzij:

a) zij van toepassing zijn op een begunstigd land of gebied dat volgens de OESO/DAC niet als ontvanger van officiële ontwikkelingshulp wordt aangemerkt, of

b) de actie uitvoering geeft aan een wereldwijd initiatief, een beleidsprioriteit van de Unie of een internationale verplichting of verbintenis van de Unie uitvoert, zoals bedoeld in artikel 6, lid 2, en de actie niet de kenmerken heeft om aan de ODA-criteria te voldoen.

2a. Onverminderd punt a), voldoet ten minste 90 % van de in het kader van de pan-Afrikaanse *programma's geplande uitgaven* en *ten minste 95% van de in het kader van de* thematische programma's geplande uitgaven aan de door de OESO/DAC vastgestelde ODA-criteria.

3. Acties in de zin van Verordening (EG) nr. 1257/96 van de Raad van 20 juni 1996 betreffende humanitaire hulp¹ die voor financiering krachtens die verordening in aanmerking komen, worden in beginsel niet op grond van deze verordening gefinancierd, tenzij de continuïteit van de samenwerking op het traject van crisissituatie naar stabiele omstandigheden voor ontwikkeling moet worden bewaard. ***In deze gevallen moet in het bijzonder worden toegezien op de doeltreffende samenhang tussen humanitaire hulp, rehabilitatie en ontwikkelingssteun.***

Artikel 3
Algemene beginselen

1. De Unie wil de beginselen waarop zij is gegrondvest, namelijk de democratie, de rechtsstaat en de eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, bevorderen, ontwikkelen en bestendigen door middel van dialoog en samenwerking met de partnerlanden en -regio's.
2. Bij de uitvoering van deze verordening en om ervoor te zorgen dat de bijstand van de Unie een groot effect heeft, wordt gestreefd naar een gedifferentieerde benadering onder de partnerlanden, om ervoor te zorgen dat zij specifieke, op maat gesneden samenwerking krijgen, op basis van hun:
 - a) behoeften, *gebaseerd op criteria zoals bevolking, inkomen per hoofd, mate van armoede, inkomensverdeling en niveau van menselijke ontwikkeling;*
 - b) vermogen om financiële middelen te mobiliseren en te gebruiken en hun opnemingsvermogen; en
 - c) verbintenissen en prestaties, *gebaseerd op criteria en indicatoren zoals politieke, economische en maatschappelijke vooruitgang, gendergelijkheid, voortgang op het gebied van goed bestuur en de mensenrechten, en het doeltreffend gebruik van hulp, met name de manier waarop een land schaarse ontwikkelingsmiddelen, te beginnen met zijn eigen middelen, gebruikt;*

d) het potentiële effect van de ontwikkelingshulp van de Unie.

De gedifferentieerde benadering wordt ook nagestreefd met betrekking tot het mogelijke effect van de bijstand van de Unie in de partnerlanden.

De meest behoeftige landen, met name de minst ontwikkelde landen, de lage-inkomenslanden en de landen in crisis-, postcrisis- of fragiele en kwetsbare situaties, krijgen prioriteit in de procedure voor de toewijzing van middelen.

Er wordt rekening gehouden met criteria zoals de menselijke ontwikkelingsindex, de economische-kwetsbaarheidsindex en andere relevante indices, onder meer voor het meten van de binnenlandse armoede en ongelijkheid, om de analyse en het bepalen van de meest behoeftige landen te onderbouwen.

3. *Horizontale aspecten zoals gedefinieerd in de Europese consensus worden in alle programma's opgenomen. Voorts worden conflictpreventie, fatsoenlijk werk en de klimaatverandering in voorkomend geval opgenomen.*

De in de vorige alinea bedoelde horizontale aspecten omvatten de volgende dimensies, waaraan specifieke aandacht wordt besteed wanneer de omstandigheden zulks vereisen: non-discriminatie, de rechten van personen die tot minderheden behoren, de rechten van personen met een handicap, de rechten van personen met een levensbedreigende ziekte en andere kwetsbare groepen, fundamentele arbeidsrechten en sociale insluiting, de versterking van de positie van vrouwen, rechtsstatelijkheid, capaciteitsopbouw voor parlementen en het maatschappelijk middenveld, en de bevordering van de dialoog, participatie en verzoening, alsmede institutionele opbouw, onder meer op lokaal en regionaal niveau.

5. Bij het uitvoeren van deze verordening wordt gezorgd voor *een coherent beleid inzake ontwikkeling en* samenhang met andere gebieden van het extern optreden en met ander relevant beleid van de Unie, *overeenkomstig artikel 208 van het Verdrag betreffende de werking van de EU.* ■

Met het oog hierop worden de in het kader van deze verordening gefinancierde maatregelen, met inbegrip van de maatregelen die door de EIB worden beheerd, gebaseerd op het beleid voor *ontwikkelings*samenwerking dat is vastgelegd in instrumenten zoals overeenkomsten, verklaringen en actieplannen tussen de Unie en de betrokken derde landen en regio's, en op de *relevante* besluiten, specifieke belangen, beleidsprioriteiten en strategieën van de Unie.

6. De *Unie* en de lidstaten trachten op regelmatige en frequente basis informatie uit te wisselen, ook met andere donoren, en stimuleren een betere coördinatie en complementariteit tussen donoren door te streven naar gezamenlijke meerjarenprogrammering ■ op basis van de armoedebestrijdings- of equivalente *ontwikkelingsstrategieën* van de partnerlanden. *Zij kunnen een gezamenlijk optreden ondernemen, met inbegrip van gezamenlijke analyse en gezamenlijke respons op deze strategieën, waarbij prioritaire sectoren voor steun worden bepaald en een arbeidsverdeling binnen een land wordt vastgesteld*, door gezamenlijke donormissies en het gebruik van medefinanciering en gedelegeerde samenwerkingsregelingen.
7. *De Unie* bevordert een multilaterale aanpak van de mondiale uitdagingen en *werkt hiertoe samen met de lidstaten*. In voorkomend geval bevordert zij de samenwerking met internationale organisaties en organen en andere bilaterale donoren.
- 7a. *De betrekkingen tussen de Unie en haar lidstaten en de partnerlanden zijn gebaseerd op en bevorderen gedeelde waarden, te weten de mensenrechten, de democratie en rechtsstatelijkheid, en de beginselen verantwoordelijkheid en wederzijdse verantwoordingsplicht.*

Voorts wordt in de betrekkingen met de partnerlanden rekening gehouden met hun engagement en resultaten bij de uitvoering van internationale overeenkomsten en contractuele betrekkingen met de Unie.

8. De Unie bevordert doelmatige samenwerking met de partnerlanden en -regio's overeenkomstig internationaal beproefde methoden. Zij stemt haar steun **zoveel mogelijk** af op de nationale of regionale ontwikkelingsstrategieën, het hervormingsbeleid en de procedures van haar partners **en ondersteunt de democratische eigen verantwoordelijkheid en de binnenlandse en wederzijdse verantwoordingsplicht**. Daartoe bevordert zij het volgende:

- a) een ontwikkelingsproces dat **transparant is en** wordt geleid door en onder de verantwoordelijkheid valt van het partnerland of de partnerregio, **met inbegrip van de bevordering van lokale deskundigheid;**
- aa) **(nieuw) een op rechten gebaseerde aanpak waarin alle mensenrechten vervat zitten, zowel burgerrechten als politieke, economische, sociale en culturele rechten, teneinde de mensenrechtenbeginselen te integreren in de uitvoering van deze verordening, de partnerlanden bij te staan bij het nakomen van hun internationale verplichtingen inzake de mensenrechten, en de rechthebbenden, met bijzondere aandacht voor de armen en kwetsbare groepen, te ondersteunen bij het opeisen van hun rechten;**
- b) **de versterking van de positie van de bevolking van de partnerlanden**, inclusieve en participerende ontwikkelingsmethoden en ruime inschakeling van alle segmenten van de samenleving in het ontwikkelingsproces en de nationale en regionale dialoog, waaronder de politieke dialoog. **Daarbij gaat bijzondere aandacht uit naar de respectieve rol van de parlementen, de lokale autoriteiten en het maatschappelijk middenveld, onder meer wat betreft participatie, controle en verantwoordingsplicht;**

- c) doelmatige **■** samenwerkingsvormen en -instrumenten, ***overeenkomstig de beste praktijken van de OESO/DAC***, zoals beschreven in artikel 4 van de gemeenschappelijke ***uitvoerings***verordening, waaronder het gebruik van innovatieve instrumenten zoals het samenvoegen van subsidies en leningen en andere mechanismen voor risicodeling in bepaalde sectoren en landen, en de inzet van de particuliere sector, ***met inachtneming van de punten schuldhoudbaarheid, het aantal van dergelijke mechanismen en de eis van een systematische beoordeling van de impact overeenkomstig de doelstellingen van deze verordeningen, met name armoedebestrijding.***

Alle programma's, acties en samenwerkingsvormen en -instrumenten worden aangepast aan de bijzondere omstandigheden van elk partnerland of -regio, met aandacht voor een programmagerichte benadering, voorspelbare steunverlening, het mobiliseren van particuliere middelen, met inbegrip van middelen uit de lokale particuliere sector, universele en niet-discriminerende toegang tot basisdiensten, en de ontwikkeling en het gebruik van nationale systemen ■ ;

- ca) ***(nieuw) de mobilisering van binnenlandse inkomsten en de versterking van het begrotingsbeleid van de partnerlanden, teneinde de armoede terug te dringen en de afhankelijkheid van steun te verminderen;***

- d) *een beter effect van beleid en programma's door middel van coördinatie, samenhang en harmonisatie tussen donoren om synergieën te creëren en overlapping en herhaling te verminderen, de complementariteit te verbeteren en initiatieven van alle donoren te steunen;*
- e) *coördinatie in de partnerlanden en -regio's op basis van overeengekomen richtsnoeren en beginselen van beste praktijken inzake de coördinatie en doeltreffendheid van ontwikkelingshulp;*
- (ea) *(nieuw) resultaatgerichte ontwikkelingsmethoden, met inbegrip van het gebruik van transparante en door de landen zelf opgestelde resultatenkaders, eventueel gebaseerd op internationaal overeengekomen streefdoelen en indicatoren zoals die van de MDG's voor de beoordeling en mededeling van de resultaten, met inbegrip van opbrengst, resultaten en gevolgen van de ontwikkelingshulp.*

I

9. De Unie ondersteunt *waar nodig* de uitvoering van bilaterale, regionale en multilaterale samenwerking en dialoog, *de ontwikkelingsdimensie* van partnerschapsovereenkomsten en driehoekssamenwerking. *De Unie bevordert ook de zuid-zuid-samenwerking.*

- 9a.** *De Commissie informeert en wisselt regelmatig van gedachten met het Europees Parlement.*
- 9b.** *In het kader van haar activiteiten inzake ontwikkelingssamenwerking zal de Unie, waar passend, putten uit de ervaringen van de lidstaten met hervorming en overgang en de geleerde lessen, en deze delen.*
- 10.** De Commissie *wisselt regelmatig informatie uit* met het maatschappelijk middenveld en de regionale *en plaatselijke overheden*.
- 10a.** *De bijstand van de Unie op grond van deze verordening mag niet worden gebruikt ter financiering van de aanschaf van wapens of munitie, militaire acties of acties voor defensiedoeleinden.*

TITEL III

DOELSTELLINGEN EN ALGEMENE BEGINSELEN

Artikel 4

Verlening van Unie-*bijstand*

In overeenstemming met het algemene doel en het toepassingsgebied, de doelstellingen en de algemene beginselen van deze verordening wordt de bijstand van de Unie verleend door middel van geografische en thematische programma's en het pan-Afrikaanse programma overeenkomstig de gemeenschappelijke *uitvoerings*verordening.

Artikel 5

Geografische programma's

1. De samenwerkingsactiviteiten van de Unie uit hoofde van dit artikel zullen door middel van nationale, regionale, transregionale en continentale activiteiten worden uitgevoerd.
2. **Een** geografisch programma heeft betrekking op samenwerkingsactiviteiten op relevante terreinen:
 - a) op regionaal niveau met partnerlanden *als bedoeld in artikel 1, lid 1a, in het bijzonder ter vergroting van het effect van de schaalverdeling in partnerlanden met grote en groeiende ongelijkheden, en*

- b) bilateraal met partnerlanden *die volgens de lijst van de OESO/DAC van ontwikkelingslanden geen hogere midden-inkomenslanden zijn of geen BBP van meer dan 1% van het mondiale BBP hebben;*
- c) *in buitengewone gevallen kan, met name met het oog op het afbouwen van subsidies voor ontwikkeling, bilaterale samenwerking ook plaatsvinden met andere landen wanneer zulks naar behoren wordt gerechtvaardigd aan de hand van de criteria in artikel 3, lid 2. Het geleidelijk afbouwen geschiedt in nauwe samenwerking met andere donoren; het beëindigen van dit type samenwerking dient, in voorkomend geval, vergezeld te gaan van een beleidsdialoog met het betrokken land, waarbij de nadruk ligt op de behoeften van de armste mensen en de meest kwetsbare groepen.*

3. Geografische programma's **worden** opgesteld op basis van de samenwerkingsgebieden in de Europese consensus **inzake ontwikkeling en latere overeengekomen wijzigingen daarop en op basis van de volgende samenwerkingsgebieden**, om de in artikel 2, lid 1, vastgelegde doelstellingen te verwezenlijken:

I. Mensenrechten, democratie en goed bestuur:

- a) democratie, mensenrechten en de rechtsstaat;**
- b) gendergelijkheid, het versterken van de positie van en gelijke kansen voor vrouwen;**
- c) beheer van de publieke sector op centraal en lokaal niveau;**
- d) fiscaal beleid en administratie;**
- e) bestrijding van corruptie;**
- f) Maatschappelijk middenveld en plaatselijke overheden;**
- g) bevorderen en beschermen van de kinderrechten.**

II. Inclusieve en duurzame groei ten dienste van menselijke ontwikkeling:

- a) gezondheid, onderwijs, sociale bescherming, banen en cultuur;**
- b) bedrijfsklimaat, regionale integratie en wereldmarkten;**
- c) duurzame landbouw, voedsel- en voedingszekerheid;**
- ca) duurzame energie;**
- d) beheer van natuurlijke hulpbronnen, waaronder grond, bossen en water;**
- e) klimaatverandering en milieu;**

III. Andere gebieden die van belang zijn voor ontwikkeling

- a) migratie en asiel;**
- b) koppeling van humanitaire hulp en ontwikkelingssamenwerking;**
- c) herstelvermogen en rampenrisicovermindering;**
- d) ontwikkeling en veiligheid, met inbegrip van conflictpreventie.**

3a. *Verdere gegevens over bovengenoemde* samenwerkingsgebieden staan in bijlage IV.

4. Binnen elk landenprogramma zal de Unie haar bijstand in beginsel richten op **maximaal** drie sectoren, **indien mogelijk in overleg met het partnerland**.

Artikel 6
Thematische programma's

1. In overeenstemming met het algemene doel en het toepassingsgebied, de doelstellingen en de algemene beginselen van deze verordening bieden de acties in het kader van het thematisch programma een meerwaarde aan, en vormen zij een aanvulling op **en één geheel met** de acties die worden gefinancierd op grond van de geografische programma's.
2. Voor de programmering van thematische acties gelden de volgende voorwaarden:
 - a) de beleidsdoelstellingen van de Unie in het kader van deze verordening kunnen niet op passende of doeltreffende wijze worden verwezenlijkt met geografische programma's, **onder meer, in voorkomend geval, acties indien er geen geografisch programma bestaat of indien dit is opgeschort of indien er met het partnerland geen overeenstemming over de actie is;**
 - b) de maatregelen geven uitvoering aan wereldomvattende initiatieven ter ondersteuning van internationaal overeengekomen **ontwikkelings**doelstellingen of mondiale collectieve goederen en uitdagingen;

█

- c) de acties zijn multiregionaal, **gelden voor meer dan een land** en/of zijn horizontaal **van aard**;
- d) **de maatregelen geven uitvoering aan** innovatief beleid of innovatieve initiatieven die in toekomstige acties kunnen resulteren;

of

- e) de acties weerspiegelen een beleidsprioriteit van de Unie of een internationale verplichting of verbintenis van de Unie met **raakvlakken met ontwikkelingssamenwerking**.

■

3. **Tenzij deze verordening anders bepaalt, komen thematische acties rechtstreeks ten goede van de in artikel 1, lid 1, punt b) vermelde landen en gebieden en worden zij in die landen en gebieden uitgevoerd. Deze acties kunnen buiten die landen of gebieden worden uitgevoerd, indien dat de meest efficiënte manier is om de doelstellingen van het betrokken programma te verwezenlijken.**

Artikel 7
Mondiale collectieve goederen en uitdagingen

1. ***De*** doelstelling van de bijstand van de Unie in het kader van het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen is de ondersteuning van acties op gebieden als:
 - a) *milieu en klimaatverandering;*
 - b) *duurzame energie;*
 - c) *menselijke ontwikkeling, met inbegrip van fatsoenlijk werk, sociale rechtvaardigheid en cultuur*
 - d) *voedsel- en voedingszekerheid en duurzame landbouw;*
 - e) *migratie en asiel.*

2. ***Verdere gegevens over bovengenoemde*** samenwerkingsgebieden staan in bijlage V, ***punt A.***

Artikel 8

Organisaties van het maatschappelijk middenveld en plaatselijke overheden

1. De doelstelling van het programma is **de versterking van** de organisaties van het maatschappelijk middenveld en de plaatselijke overheden in de partnerlanden, **alsmede, wanneer deze verordening daarin voorziet, in de Unie en de begunstigden van de IPA-verordening. De te financieren initiatieven worden in de eerste plaats uitgevoerd door de organisaties van het maatschappelijk middenveld en de plaatselijke overheden. Waar mogelijk, kunnen die initiatieven, met het oog op efficiëntie, worden uitgevoerd door andere actoren ten behoeve van de** organisaties van het maatschappelijk middenveld en de plaatselijke overheden.
2. **Verdere gegevens over de samenwerkingsgebieden** in de zin van dit artikel staan in bijlage V, **punt B**.

Artikel 9

Pan-Afrikaans programma

1. De bijstand van de Unie ***financiert een pan-Afrikaans programma*** ter ondersteuning van het ***strategisch partnerschap tussen de Unie en Afrika en latere wijzigingen daarop en toevoegingen daaraan*** zodat activiteiten met een transregionaal, continentaal of mondiaal karakter ***in en met Afrika*** mogelijk worden.
2. Het pan-Afrikaans programma ***zal de complementariteit en de samenhang met andere onder deze verordening vallende programma's, alsook andere financieringsinstrumenten*** van het extern optreden van de Unie, met name het Europees Ontwikkelingsfonds en het Europees nabuurschapsinstrument waarborgen.
3. ***Verdere gegevens over de samenwerkingsgebieden in de zin van dit artikel staan in bijlage VI.***

TITEL IV

PROGRAMMERING EN TOEWIJZING VAN MIDDELEN

Artikel 10

Algemeen kader voor de programmering en de toewijzing van middelen

1. Voor de geografische programma's worden overeenkomstig artikel 11 op basis van een strategiedocument meerjarige indicatieve programma's voor de partnerlanden en -regio's opgesteld.

Voor de thematische programma's worden overeenkomstig artikel 13 meerjarige indicatieve programma's opgesteld.

Het pan-Afrikaanse meerjarige indicatieve programma wordt overeenkomstig artikel 13a opgesteld.

De Commissie stelt overeenkomstig artikel 2 van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening uitvoeringsmaatregelen vast op basis van de in de artikelen 11, 13 en 13a bedoelde programmeringsdocumenten.

De steun van de Unie kan echter ook de vorm aannemen van maatregelen waarin deze documenten niet voorzien, *overeenkomstig artikel 2 van* de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening.

Bij het opstellen van de programma's in het kader van deze verordening wordt naar behoren rekening gehouden met de situatie van de mensenrechten en de democratie in de partnerlanden.

2. De Unie en de lidstaten plegen in een vroeg stadium van *en gedurende* het programmeringsproces overleg met elkaar ter bevordering van *coherentie*, complementariteit en consistentie van hun samenwerkingsactiviteiten. Dit overleg kan leiden tot gezamenlijke programmering tussen de Unie en haar lidstaten. ***De Unie zal ook andere donoren en ontwikkelingsactoren raadplegen, waaronder vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, plaatselijke overheden en andere uitvoerende instanties. Het Europees Parlement wordt geïnformeerd.***
3. De Commissie stelt de meerjarige indicatieve toewijzingen binnen elk geografisch programma vast in overeenstemming met de algemene beginselen van deze verordening, op basis van de in artikel 3, lid 2, vastgestelde criteria en houdt daarbij niet alleen rekening met de specificiteit van de verschillende programma's, maar ook met de specifieke problemen van de landen of regio's die in een crisis- of conflictsituatie verkeren, die kwetsbaar of zwak zijn of gevoelig zijn voor rampen.

4. Het is mogelijk dat middelen niet-toegewezen blijven *om te zorgen voor een passende respons van de Unie bij onvoorziene omstandigheden, met name in kwetsbare, crisis- en postcrisisomstandigheden, alsook om de synchronisatie met de strategiecycli van de partnerlanden en de aanpassing van indicatieve toewijzingen als gevolg van de overeenkomstig artikel 11, lid 5, artikel 13, lid 2 en artikel 13a, lid 3, uitgevoerde evaluaties mogelijk te maken*. Behoudens latere toewijzing of hertoewijzing *overeenkomstig de procedures in artikel 14* wordt naderhand overeenkomstig de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening over het gebruik van deze middelen beslist.

Op het niveau van elk programma mag het aandeel niet-toegewezen middelen niet hoger zijn dan 5%, behalve wanneer het gaat om het op elkaar afstemmen van strategiecycli en de in artikel 12, lid 1, genoemde landen.

5. *Onverminderd artikel 2, lid 2, kan de Commissie een specifieke financiële toewijzing opnemen om partnerlanden en -regio's te helpen hun samenwerking met aan de Unie grenzende ultraperifere regio's te versterken.*

5a. *(nieuw) Programmeringen of herzieningen van programma's die plaatsvinden na de publicatie van het in artikel 16 van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening bedoelde verslag, houden rekening met de resultaten, bevindingen en conclusies van dat verslag.*

Artikel 11

Programmeringsdocumenten voor geografische programma's

- 1. *De in dit artikel bedoelde documenten worden beschouwd als strategische programmeringsdocumenten in de zin van artikel 2 van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening.*

- 1a. *Bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van alle onder dit artikel vallende programmeringsdocumenten, dient te worden voldaan aan de in artikel 3, leden 5 tot en met 8, neergelegde beginselen inzake samenhang in ontwikkelingsbeleid en de doeltreffendheid van hulp, te weten democratische verantwoordelijkheid, partnerschap, coördinatie, harmonisatie, afstemming op de procedures van het partnerland of de partnerregio, wederzijdse verantwoordingsplicht en resultaatgerichtheid. Waar mogelijk wordt de programmeringsperiode afgestemd op de strategiecycli van het partnerland.*

Programmeringsdocumenten voor geografische programma's, waaronder gezamenlijke programmeringsdocumenten, worden, voor zover mogelijk, gebaseerd op een dialoog tussen de Unie, de lidstaten en het partnerland of de partnerregio, inclusief de respectieve nationale en regionale parlementen, en voorzien in betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld, de plaatselijke overheden en andere partijen, teneinde het gevoel van verantwoordelijkheid voor het proces te versterken en steun voor nationale ontwikkelingsstrategieën, met name voor de op armoedebestrijding gerichte strategieën, aan te moedigen.

1. Strategiedocumenten zijn door de Unie opgestelde documenten om een samenhangend kader te verschaffen voor de ontwikkelingssamenwerking tussen de Unie en het betrokken partnerland of de betrokken partnerregio, in overeenstemming met het algemene doel en het toepassingsgebied, de doelstellingen, de beginselen en de beleids*bepalingen van deze verordening*.
1. ■
2. De strategiedocumenten worden onderworpen aan een tussentijdse evaluatie of, indien nodig, aan een ad-hocevaluatie waarbij in voorkomend geval de beginselen en de procedures worden toegepast die zijn overeengekomen in de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten met de partnerlanden en -regio's.
3. De strategiedocumenten worden opgesteld voor de partnerlanden en -regio's. Er is geen strategiedocument vereist voor:
 - a) landen die een nationale ontwikkelingsstrategie hebben in de vorm van een nationaal ontwikkelingsplan of een soortgelijk ontwikkelingsdocument dat de Commissie bij de vaststelling van het overeenstemmende meerjarig indicatief programma als basis daarvoor heeft aanvaard;

- (aa) landen en -regio's waarvoor een gezamenlijke kaderdocument, waarin een allesomvattende strategie van de Unie, met inbegrip van speciaal hoofdstuk over ontwikkelingsbeleid, is opgenomen;*
- b) landen of regio's waarvoor een gezamenlijk meerjarig programmeringsdocument tussen de Unie en de lidstaten is overeengekomen;
- c) regio's die een gezamenlijke met de EU overeengekomen strategie hebben;
- d) landen waar de Unie voornemens is haar strategie af te stemmen op een nieuwe nationale cyclus die vóór 1 januari 2017 begint; in dergelijke gevallen bevat het meerjarig indicatief programma voor de tussenliggende periode tussen 2014 en het begin van de nieuwe nationale cyclus de respons van de Unie voor dat land;*
- e) landen of regio's die in het kader van deze verordening een toewijzing van middelen van de Unie ontvangen die voor de periode 2014-2020 niet meer dan 50 miljoen euro bedraagt.

In de onder aa) en e) bedoelde gevallen bevat het meerjarig indicatief programma voor dat land of die regio de ontwikkelingsstrategie van de Unie voor dat land of die regio.

5. Voor elk van de landen of regio's die in het kader van deze verordening een indicatieve toewijzing van Unie-middelen ontvangen, worden meerjarige indicatieve programma's opgesteld. Behalve voor de **in lid 3, tweede alinea, punt d)** en in lid 4 genoemde landen of regio's worden deze documenten opgesteld op basis van de strategiedocumenten of **gelijkwaardige** documenten zoals bedoeld in lid 3.

Voor de toepassing van deze verordening kan het in lid 3, onder b), bedoelde gezamenlijk meerjarig programmeringsdocument als het meerjarig indicatief programma worden beschouwd, mits het in overeenstemming is met de in dit lid vastgestelde beginselen en voorwaarden, met inbegrip van een indicatieve toewijzing van middelen, en met de in artikel 14 vastgestelde procedures.

De meerjarige indicatieve programma's bepalen de prioritaire terreinen die voor financiering van de Unie in aanmerking komen, de specifieke doelstellingen, de verwachte resultaten, **duidelijke, specifieke en transparante** prestatie-indicatoren en de indicatieve financiële toewijzingen, zowel in totaal als per prioritair terrein, **en, in voorkomend geval, steuninstrumenten**. Eventueel kunnen **de financiële toewijzingen** met vermelding van een minimum- en een maximumbedrag worden toegekend en/of kunnen sommige middelen niet worden toegewezen. **Na de in artikel 20, lid 1, genoemde periode kunnen geen indicatieve financiële toewijzingen worden gepland, tenzij er na die periode voor die toewijzingen een specifieke regel inzake beschikbaarheid van middelen bestaat.**

De meerjarige indicatieve programma's kunnen zo nodig worden *geëvalueerd* op basis van de resultaten van tussentijdse of ad-hocevaluaties van het strategiedocument waarop zij gebaseerd zijn, *bijvoorbeeld met het oog op doeltreffende uitvoering*.

Indicatieve toewijzingen, prioriteiten, specifieke doelstellingen, verwachte resultaten, prestatie-indicatoren en, in voorkomend geval, steuninstrumenten, kunnen ook worden aangepast als gevolg van evaluaties, met name na een crisis- of een postcrisisituatie.

*Dergelijke evaluaties dienen de behoeften te omvatten, alsook het engagement en de vorderingen met betrekking tot overeengekomen doelstellingen voor ontwikkeling, waaronder die waarin verwezen wordt naar *mensenrechten, democratie, rechtsstaat en goed bestuur*.*

- 5a. *De Commissie rapporteert in het in artikel 16 van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening bedoelde verslag over de gezamenlijke programmering met de lidstaten, en doet daarin aanbevelingen wanneer de gezamenlijke programmering niet geheel is voltooid.*

Artikel 12

Programmering voor landen in een crisis-, postcrisis- of kwetsbare situatie

1. Bij het opstellen van programmeringsdocumenten voor de landen *en regio's* in crisis-, postcrisis- of kwetsbare situaties *of die vaak met natuurrampen te kampen hebben*, moet terdege rekening gehouden worden met de kwetsbaarheid, de speciale behoeften en de omstandigheden van de betrokken landen of regio's.

Er moet voldoende aandacht besteed worden aan conflictpreventie, staat- en vredesopbouw, postconflictverzoening en maatregelen voor de wederopbouw *en aan de rol van vrouwen en de rechten van kinderen in deze processen*.

Ten aanzien van partnerlanden of *-regio's* die rechtstreeks betrokken zijn bij of getroffen worden door een crisis-, postcrisis- of kwetsbare situatie, wordt bijzondere nadruk gelegd op versterking van de coördinatie tussen hulp, rehabilitatie en ontwikkeling *onder alle relevante actoren* teneinde de overgang van noodsituatie naar ontwikkelingsfase te bevorderen. Voor de landen en regio's in een kwetsbare situatie of waar zich regelmatig natuurrampen voordoen, ligt de nadruk op de voorbereiding op en het voorkomen van rampen en de beheersing van de gevolgen van dit soort rampen, *en wordt de kwetsbaarheid voor schokken aangepakt en de weerbaarheid van mensen versterkt*.

2. *Om naar behoren gemotiveerde dwingende redenen van urgentie*, zoals crisissituaties of *directe* bedreigingen voor de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten of de fundamentele vrijheden, kan de in artikel 14, lid 3, bedoelde procedure worden gebruikt om de in artikel *11* bedoelde *documenten* te wijzigen.

In dergelijke evaluaties kan een specifieke en gewijzigde strategie worden voorgesteld om te zorgen voor de overgang naar samenwerking en ontwikkeling op lange termijn, waarbij een betere coördinatie en overgang tussen de instrumenten voor humanitaire hulp en die voor ontwikkelingsbeleid worden bevorderd.

Artikel 13

Programmeringsdocumenten voor geografische programma's

- 1. *De in dit artikel bedoelde documenten worden beschouwd als strategische programmeringsdocumenten in de zin van artikel 2 van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening.*
1. *Meerjarige* indicatieve programma's voor thematische programma's leggen de strategie van de Unie voor het betrokken thema vast, *alsmede, met betrekking tot het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen, voor elk samenwerkingsgebied*, de prioritaire terreinen die voor financiering door de Unie in aanmerking komen, de specifieke doelstellingen, de verwachte resultaten, *duidelijke, specifieke en transparante* prestatie-indicatoren, de internationale situatie en de activiteiten van de belangrijkste partners, *en, zo nodig, de steuninstrumenten.*

Indien van toepassing worden middelen en prioritaire acties voor deelname aan mondiale initiatieven vastgelegd. De indicatieve meerjarenprogramma's vormen *een aanvulling op de geografische programma's en* zijn samenhangend met de in artikel 11, lid 3, bedoelde documenten.

2. De meerjarige indicatieve programma's vermelden de indicatieve financiële toewijzing, zowel in totaal, per *samenwerkings*gebied als per prioriteit. Eventueel kan deze toewijzing met vermelding van een minimum- en een maximumbedrag worden toegekend en/of kunnen sommige middelen niet worden toegewezen.

De meerjarige indicatieve programma's *worden* indien nodig op basis van de resultaten van de tussentijdse en ad-hocevaluaties aangepast met het oog op een doeltreffende uitvoering.

Indicatieve toewijzingen, prioriteiten, verwachte resultaten, prestatie-indicatoren en, in voorkomend geval, steuninstrumenten, kunnen ook worden aangepast als gevolg van evaluaties.

Artikel 13a

Programmeringsdocumenten voor het pan-Afrikaans programma

- 1. De in dit artikel bedoelde documenten worden beschouwd als strategische programmeringsdocumenten in de zin van artikel 2 van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening.*
- 2. De voorbereiding, uitvoering en evaluatie van de programmeringsdocumenten uit hoofde van dit artikel moet in overeenstemming zijn met de beginselen inzake doeltreffendheid van hulp als bedoeld in artikel 3, leden 5 tot en met 8.*

De programmering wordt gebaseerd op een dialoog waarbij alle relevante belanghebbenden worden betrokken, zoals het pan-Afrikaans Parlement.

Het meerjarig indicatief programma voor het pan-Afrikaanse programma bepaalt de prioriteiten die voor financiering in aanmerking komen, de specifieke doelstellingen, de verwachte resultaten, duidelijke, specifieke en transparante prestatie-indicatoren en, in voorkomend geval, de steuninstrumenten.

De indicatieve meerjarenprogramma's stroken met de geografische en thematische programma's in het kader van deze verordening.

3. *De indicatieve meerjarenprogramma's vermelden de indicatieve financiële toewijzing, zowel in totaal, per activiteitengebied als per prioriteit. Eventueel kan deze toewijzing met vermelding van een minimum- en een maximumbedrag worden toegekend. Het indicatieve meerjarenprogramma kan indien nodig worden onderworpen aan een tussentijdse evaluatie om in te spelen op onvoorziene uitdagingen of uitvoeringsproblemen, en zodat rekening wordt gehouden met evaluaties van het strategisch partnerschap.*

Artikel 14

Goedkeuring van strategiedocumenten en vaststelling van indicatieve meerjarenprogramma's

1. De strategiedocumenten worden goedgekeurd en de indicatieve meerjarenprogramma's worden door de Commissie vastgesteld volgens de in artikel 15, lid 3, van de gemeenschappelijke *uitvoerings*verordening bedoelde onderzoeksprocedure. Deze procedure zal ook worden gevolgd voor **■** evaluaties die als gevolg hebben dat de strategie of de programmering ervan aanzienlijk wordt gewijzigd.

■
3. Om naar behoren gemotiveerde dwingende redenen van urgentie die verband houden met de in artikel 12, lid 2, bedoelde omstandigheden, kan de Commissie strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's *evalueren* volgens de in artikel 15, lid 4, van de gemeenschappelijke *uitvoerings*verordening bedoelde spoedprocedure.

TITEL V

SLOTBEPALINGEN

Artikel 15

Deelname van een in het kader van deze verordening niet subsidiabel derde land

In *uitzonderlijke en* naar behoren gemotiveerde omstandigheden en *onverminderd artikel 2, lid 2, kan de Commissie*, om de samenhang en de doeltreffendheid van de financiering van de Unie te garanderen of om regionale of transregionale samenwerking te stimuleren, **■** *binnen de indicatieve meerjarenprogramma's overeenkomstig artikel 14 of de desbetreffende uitvoeringshandelingen overeenkomstig artikel 2 van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening* beslissen de subsidiabiliteit van acties uit te breiden tot landen *en gebieden* die anders op grond van artikel 1 niet in aanmerking zouden komen voor financiering, indien de uit te voeren actie mondiaal, regionaal, transregionaal of grensoverschrijdend is. **■**

Artikel 16

Opschorting van bijstand

■

Artikel 17

Delegatie van bevoegdheden aan de Commissie

- I.** De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 18 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot wijzigingen van:
- a)** *de nadere gegevens over de samenwerkingsgebieden bedoeld in:*
- *artikel 5, lid 3, zoals omschreven in bijlage IV, punten A en B;*
 - *artikel 7, lid 2, zoals omschreven in bijlage V, punt A;*
 - *artikel 8, lid 2, zoals omschreven in bijlage V, punt B;*
 - *artikel 9, lid 3, zoals omschreven in bijlage VI, in het bijzonder in het kader van de follow-up van topontmoetingen EU-Afrika;*
- b)** *indicatieve financiële toewijzingen in het kader van de geografische programma's en in het kader van het thematisch programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen, zoals omschreven in bijlage VII. Wijzigingen mogen niet tot gevolg hebben dat het oorspronkelijke bedrag met meer dan 5% wordt verminderd, behalve met betrekking tot toewijzingen zoals omschreven in bijlage VII, punt 1, onder b).*

2. *Meer in het bijzonder stelt de Commissie na de publicatie van het in artikel 16 van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening bedoelde tussentijds verslag en op basis van de daarin opgenomen aanbevelingen, uiterlijk op 31 maart 2018 gedelegeerde handelingen tot wijziging van de in lid 1 vermelde elementen vast.*

Artikel 18

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De in artikel 17 bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor de geldigheidsduur van deze verordening.
2. Het Europees Parlement of de Raad kan de bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.
3. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.

4. Een gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van de termijn van twee maanden de Commissie hebben medegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.

I

Artikel 19 Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het DCI-comité. Dit is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.
2. ***Een waarnemer van de Europese Investeringsbank neemt deel aan de werkzaamheden van het comité voor wat betreft kwesties die betrekking hebben op de Europese Investeringsbank.***

Artikel 20

Financieel referentiebedrag

1. Het financieel referentiebedrag voor de uitvoering van deze verordening voor de periode 2014-2020 bedraagt **19 662 miljoen EUR**. *Over de jaarlijkse kredieten beslist de begrotingsautoriteit in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure binnen de grenzen van het meerjarig financieel kader.*
2. De indicatieve ■ bedragen die voor de periode 2014-2020 aan de in de artikelen 5 tot en met 9 bedoelde programma's zijn toegewezen, zijn vastgelegd in bijlage VII. ■
3. Teneinde de internationale dimensie van het hoger onderwijs te bevorderen, zal overeenkomstig artikel 13, lid 2, van de verordening "Erasmus+" een indicatief bedrag van **1 680 miljoen EUR** van de verschillende externe instrumenten (het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking, het Europees nabuurschaps*instrument*, het instrument voor pretoetredingssteun, het partnerschapsinstrument ■) worden toegewezen aan acties van leermobiliteit naar en vanuit landen buiten de EU en aan samenwerking en beleidsdialoog met overheden/instellingen/organisaties afkomstig uit die landen. De bepalingen van de verordening "Erasmus+" zullen van toepassing zijn op het gebruik van deze middelen.

De financiering zal ter beschikking worden gesteld door middel van *twee* meerjarige toewijzingen die respectievelijk de eerste *vier* en de overige *drie* jaar bestrijken. Deze financiering zal worden weerspiegeld in de indicatieve meerjarenprogrammering van deze instrumenten, in overeenstemming met de vastgestelde behoeften en prioriteiten van de betrokken landen. De toewijzingen kunnen worden herzien in geval van belangrijke onvoorziene omstandigheden of politieke veranderingen in overeenstemming met de externe prioriteiten van de EU.

4. *De financiering uit hoofde van deze verordening zal in totaal niet meer bedragen dan 707 miljoen EUR van het financiële referentiebedrag dat aan dit instrument is toegewezen. De middelen worden geput uit de financiële toewijzingen voor geografische programma's, met nadere vermelding van de verwachte regionale verdeling en het soort acties. De financiële middelen uit dit instrument die bestemd zijn voor de financiering van maatregelen uit hoofde van de verordening "Erasmus+" worden gebruikt voor acties in de onder de verordening vallende partnerlanden, met bijzondere aandacht voor de armste landen. Mobiliteit van studenten en personeel tussen deelnemende en derde landen met financiering van het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking moet gericht zijn op terreinen die relevant zijn voor de inclusieve en duurzame ontwikkeling van de ontwikkelingslanden.*

De Commissie neemt in haar jaarverslag over de tenuitvoerlegging van deze verordening een lijst op van alle acties in het kader van "Erasmus+", die zijn gefinancierd uit middelen die afkomstig zijn van dit instrument, en de mate waarin de doelstellingen en beginselen als uiteengezet in de artikelen 2 en 3 van deze verordening bij deze acties worden nageleefd.

Artikel 21

Europese Dienst voor extern optreden

Deze verordening wordt toegepast in overeenstemming met Besluit 2010/427/EU van de Raad tot vaststelling van de organisatie en werking van de Europese Dienst voor extern optreden.

Artikel 22 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de derde dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Zij is van toepassing met ingang van 1 januari **2014 tot en met 31 december 2020**.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement Voor de Raad

De voorzitter De voorzitter

BIJLAGE IV³

SAMENWERKINGSGEBIEDEN IN HET KADER VAN GEOGRAFISCHE PROGRAMMA'S

A. GEMEENSCHAPPELIJKE SAMENWERKINGSGEBIEDEN IN HET KADER VAN GEOGRAFISCHE PROGRAMMA'S

De geografische programma's **worden** opgesteld op basis van de **hierna vastgestelde** samenwerkingsgebieden, die niet met sectoren mogen worden gelijkgesteld. Er zullen prioriteiten worden vastgesteld overeenkomstig **de door de Europese Unie aangegane, internationale verbintenissen op het gebied van ontwikkelingsbeleid, met name de MDG's en de internationaal overeengekomen nieuwe ontwikkelingsdoelstellingen voor de tijd na 2015, die de MDG's wijzigen of vervangen, en op basis van een beleidsdialoog met elk van de in aanmerking komende partnerlanden of partnerregio's.**

I. Mensenrechten, democratie en goed bestuur

- a) democratie, mensenrechten en de rechtsstaat
- **ondersteunen van democratisering en versterken van democratische instellingen, inclusief het versterken van de rol van parlementen;**

³ **NB: De vroegere bijlagen I, II en III worden geschrapt.**

- *versterken van de rechtsstaat en van de onafhankelijkheid van de rechts- en de beschermingsstelsels, en garanderen van de onbelemmerde en gelijke toegang tot justitie voor iedereen;*
- *steun verlenen aan de transparante en verantwoordelijke werking van instellingen en aan decentralisatie; bevorderen van een participerende binnenlandse sociale dialoog en andere dialogen over bestuur en mensenrechten;*
- *bevorderen van de vrijheid van media, inclusief wat betreft de moderne communicatiemiddelen;*
- *bevorderen van politiek pluralisme, van de bescherming van burgerrechten, culturele, economische, politieke en sociale rechten en van de bescherming van personen die tot minderheden en tot de meest kwetsbare groepen behoren;*
- *steun verlenen aan de bestrijding van discriminatie en discriminerende praktijken op welke grond ook, onder meer raciale of etnische afkomst, kaste, godsdienst of geloof, geslacht, genderidentiteit of seksuele gerichtheid, sociale afstamming, handicap, gezondheidstoestand of leeftijd;*
- *bevorderen van inschrijving in de registers van de burgerlijke stand, met name inschrijving in de geboorte- en de overlijdensregisters,*

- b) gendergelijkheid **■** , het versterken van de positie van *en gelijke kansen voor* vrouwen **■**
- *bevorderen van gendergelijkheid en gelijke kansen;*
 - *beschermen van de rechten van vrouwen en meisjes, onder meer door acties ter bestrijding van kinderhuwelijken en andere schadelijke traditionele praktijken zoals genitale verminking van vrouwen en alle vormen van geweld tegen vrouwen en meisjes, en door steun te verlenen aan de slachtoffers van gendergerelateerd geweld;*
 - *bevorderen van de versterking van de positie van vrouwen, met inbegrip van de rol van de vrouw als ontwikkelingsactor en vreedstichter.*
- c) beheer van de publieke sector *op centraal en lokaal niveau*
- *steun verlenen aan de ontwikkeling van de publieke sector voor het verhogen van de universele en niet-discriminerende toegang tot basisdiensten, met name op het gebied van gezondheid en onderwijs;*
 - *ondersteunen van programma's ter verbetering van de beleidsformulering, het beheer van de overheidsfinanciën, met inbegrip van het invoeren en uitbreiden van audit-, controle- en fraudebestrijdingsinstellingen en -maatregelen, en institutionele ontwikkeling, met inbegrip van personeelsmanagement;*

- *versterken van de technische deskundigheid van parlementen, zodat zij een oordeel kunnen vellen over en kunnen bijdragen aan de opstelling van en het toezicht op de nationale begrotingen, met inbegrip van binnenlandse ontvangsten uit ontginning van hulpbronnen en belastingkwesities.*

d) fiscaal beleid en administratie ■

- *steun verlenen aan de opzet of versterking van eerlijke, transparante, effectieve, progressieve en duurzame binnenlandse belastingstelsels;*
- *versterken van de controlecapaciteit in ontwikkelingslanden in de strijd tegen belastingontduiking en illegale geldstromen,*
- *steun verlenen aan het opstellen en verspreiden van informatie over belastingfraude en de gevolgen daarvan, met name door toezichtsorganen, parlementen en organisaties van het maatschappelijk middenveld;*
- *steun verlenen aan multilaterale en regionale initiatieven op het gebied van belastingadministratie en belastinghervormingen;*

- *steun verlenen aan ontwikkelingslanden om op een meer doeltreffende manier deel te nemen aan structuren en processen voor internationale samenwerking op belastinggebied;*
- *steun verlenen aan het opnemen in de wetgeving van partnerlanden van verslaglegging per land en per project voor het vergroten van de financiële transparantie.*

e) ***Bestrijding van corruptie***

- *bijstand verlenen aan partnerlanden bij het bestrijden van alle vormen van corruptie, onder meer door belangenbehartiging, bewustmaking en verslaglegging;*
- *versterken van de capaciteit van controle- en toezichtsorganen en van het gerechtelijk apparaat.*

f) **Maatschappelijk middenveld en plaatselijke overheden**

- *steun verlenen aan de capaciteitsopbouw van organisaties van het maatschappelijk middenveld zodat zij hun stem beter kunnen laten horen en actiever kunnen deelnemen aan het ontwikkelingsproces en om de politieke, sociale en economische dialoog te bevorderen;*

- *steun verlenen aan de capaciteitsopbouw van plaatselijke overheden en hun deskundigheid inzetten om een territoriale aanpak voor ontwikkeling te bevorderen, onder meer door decentralisatieprocessen;*
- *bevorderen van een gunstig klimaat voor burgerparticipatie en acties vanuit het maatschappelijk middenveld.*

g) *Bevorderen en beschermen van de kinderrechten*

- *bevorderen van het verkrijgen van rechtsgeldige documenten;*
- *ondersteunen van een adequate en gezonde levensstandaard en het opgroeien tot gezonde volwassenen;*
- *waarborgen van basisonderwijs voor iedereen.*

2. ■

II. Inclusieve en duurzame groei ten dienste van menselijke ontwikkeling

a) **Gezondheid, onderwijs, sociale bescherming, banen en cultuur**

- *ondersteunen van sectorale hervormingen die de toegang tot sociale basisvoorzieningen verbeteren, met name kwalitatief hoogwaardige gezondheidsvoorzieningen en onderwijs, met een bijzondere nadruk op de daaraan gerelateerde MDG's en op de toegang voor arme, gemarginaliseerde en kwetsbare groepen tot dergelijke voorzieningen;*
- *versterken van plaatselijke capaciteit om te reageren op mondiale, regionale en plaatselijke uitdagingen, onder meer via de inzet van sectorale begrotingssteun met een intensievere politieke dialoog;*
- *versterken van de gezondheidsstelsels, onder meer door het nijpende tekort aan gekwalificeerd personeel in de gezondheidszorg aan te pakken, de gezondheidszorg op eerlijke wijze te financieren en medicijnen en vaccins beter betaalbaar te maken voor armen;*

- *stimuleren van de volledige en daadwerkelijke tenuitvoerlegging van het actieprogramma van Peking en het actieprogramma van de Internationale Conferentie over Bevolking en Ontwikkeling en de resultaten van hun toetsingsconferenties en in dit verband de aspecten seksuele en reproductieve gezondheid en rechten;*
- *garanderen van een toereikende voorziening van betaalbaar en kwalitatief goed drinkwater, adequate sanitaire voorzieningen en hygiëne;*
- *versterken van de steun voor en gelijke toegang tot hoogwaardig onderwijs;*
- *ondersteunen van beroepsopleidingen voor inzetbaarheid en van de capaciteit om onderzoeksresultaten uit te voeren en te gebruiken ten gunste van duurzame ontwikkeling;*
- *steun verlenen aan nationale stelsels van sociale bescherming en socialebeschermingsniveaus, waaronder socialeverzekeringssystemen voor gezondheids- en pensioenregelingen, met bijzondere aandacht voor het verminderen van ongelijkheid;*
- *ondersteunen van de agenda voor fatsoenlijk werk, en bevorderen van de sociale dialoog;*

- *bevorderen van interculturele dialoog, van culturele verscheidenheid en van eerbiediging van de gelijke waardigheid van alle culturen;*
- *bevorderen van internationale samenwerking die de cultuurindustrie doet bijdragen aan de economische groei in ontwikkelingslanden en aldus haar volle potentieel bij de armoedebestrijding tot gelding brengt, met aandacht voor thema's als markttoegang en intellectuele-eigendomsrechten;*

b) Bedrijfsklimaat, regionale integratie en wereldmarkten ■

- *steun verlenen aan de ontwikkeling van een concurrerende lokale particuliere sector, onder meer door het uitbreiden van de capaciteit van lokale instellingen en bedrijven;*
- *steun verlenen aan de ontwikkeling van plaatselijke productiesystemen en van plaatselijke ondernemingen, waaronder groene ondernemingen;*
- *stimuleren van het mkb, van micro-ondernemingen en coöperaties en bevorderen van de eerlijke handel;*
- *bevorderen van de ontwikkeling van plaatselijke, binnenlandse en regionale markten, waaronder markten voor milieugoederen en -diensten;*

- *steun verlenen aan de hervorming en handhaving van wet- en regelgevingskaders;*
- *faciliteren van de toegang tot zakelijke en financiële diensten zoals microkrediet en microsparen, microverzekeringen en betalingsoverdracht;*
- *ondersteunen van de handhaving van internationaal overeengekomen arbeidsrechten;*
- *invoeren en verbeteren van wetgeving en kadasters ter bescherming van eigendomsrechten op grond en intellectuele-eigendomsrechten;*
- *bevorderen van beleid inzake onderzoek en innovatie dat bijdraagt tot duurzame en inclusieve ontwikkeling;*
- *bevorderen van investeringen die duurzame werkgelegenheid genereren, onder meer door middel van gemengde regelingen, met aandacht voor het financieren van binnenlandse bedrijven en het aantrekken van binnenlands kapitaal, met name op het niveau van het mkb, en ondersteunen van de ontwikkeling van het menselijk kapitaal;*

- *verbeteren van de infrastructuur met volledige eerbiediging van de sociale en milieunormen;*
- *bevorderen van een sectorale aanpak voor duurzaam vervoer door tegemoet te komen aan de behoeften van de partnerlanden, door de veiligheid, betaalbaarheid en efficiëntie van het vervoer te garanderen en door de negatieve gevolgen voor het milieu tot een minimum te beperken;*
- *aangaan van betrekkingen met de particuliere sector ter bevordering van maatschappelijk verantwoorde en duurzame ontwikkeling, bevorderen van het maatschappelijk en ecologisch verantwoord en verantwoordingsplichtig ondernemen en de sociale dialoog;*
- *assisteren van ontwikkelingslanden bij hun inspanningen op het gebied van handel en regionale en continentale integratie, verlenen van bijstand voor de vlotte en geleidelijke integratie van deze landen in de wereldeconomie;*
- *steun verlenen aan een meer universele toegang tot informatie- en communicatietechnologieën teneinde de digitale kloof te dichten.*

c) **Duurzame landbouw, voedsel- en voedingszekerheid**

- *ontwikkelingslanden helpen om bestand te zijn tegen schokken (zoals gebrek aan middelen en aanvoer, prijswolatiliteit) en bij het wegwerken van ongelijkheden door mensen in armoede een betere toegang te geven tot grond, voedsel, water, energie en financiële middelen zonder schade toe te brengen aan het milieu;*
- *steun verlenen aan duurzame landbouwpraktijken en relevant landbouwonderzoek, en aandacht besteden aan kleinschalige landbouw en bestaanszekerheid op het platteland;*
- *ondersteunen van vrouwen in de landbouw;*
- *aanmoedigen van overheidsinspanningen om in maatschappelijk en ecologisch opzicht verantwoorde particuliere investeringen te faciliteren;*
- *steun verlenen aan een strategische aanpak voor voedselzekerheid, gericht op de beschikbaarheid van voedsel, toegang tot voedsel, infrastructuur, opslag en voeding;*
- *aanpakken van voedselonzekerheid en ondervoeding door basismaatregelen te nemen in overgangssituaties en onstabiele situaties;*

- *steun verlenen aan door landen geleide, participerende, gedecentraliseerde en ecologisch duurzame territoriale ontwikkeling.*

d) *Duurzame energie*

- *verbeteren van de toegang tot moderne, betaalbare, duurzame, efficiënte, schone en hernieuwbare energiediensten;*
- *bevorderen van lokale en regionale duurzame-energieoplossingen en gedecentraliseerde energieproductie.*

e) *Beheer van natuurlijke hulpbronnen, waaronder grond, bossen en water, met name:*

- *het ondersteunen van processen en instanties voor toezicht en bijdragen aan bestuurlijke hervormingen die duurzaam en transparant beheer en het behoud van natuurlijke hulpbronnen bevorderen;*
- *bevorderen van een billijke toegang tot water, alsmede van geïntegreerd beheer van watervoorraden en van beheer van stroomgebieden;*
- *bevorderen van de bescherming en van het duurzaam gebruik van biodiversiteit en ecosysteemdiensten;*

- *bevorderen van duurzame productie- en consumptiepatronen en een veilig en duurzaam beheer van chemische stoffen en afval, rekening houdend met de gevolgen daarvan voor de gezondheid.*

f) Klimaatverandering en milieu

- *bevorderen van het gebruik van schonere technologieën, duurzame energie en het efficiënt gebruik van hulpbronnen met het oog op de verwezenlijking van een koolstofarme ontwikkeling, waarbij tegelijkertijd de milieunormen worden versterkt;*
- *de ontwikkelingslanden beter bestand maken tegen de gevolgen van klimaatverandering door steun te verlenen aan op het ecosysteem gebaseerde aanpassing aan en beperking van de klimaatverandering en aan maatregelen om het risico van rampen te beperken;*
- *steun verlenen aan de tenuitvoerlegging van de relevante multilaterale milieuovereenkomsten, met name de versterking van de milieudimensie van het institutionele kader voor duurzame ontwikkeling en de bevordering van de bescherming van biodiversiteit;*
- *partnerlanden helpen het hoofd te bieden aan de uitdaging van ontheemden en migratie door de gevolgen van de klimaatverandering, en bij het weer opbouwen van de leefomgeving van klimaatvluchtelingen.*

III. Andere gebieden die van belang zijn voor *ontwikkeling*

3. ■

a) *Migratie en asiel*

- *ondersteunen van doelgerichte inspanningen om de onderlinge relatie tussen migratie, mobiliteit, werkgelegenheid en armoedebestrijding ten volle te benutten, teneinde migratie tot een positieve factor voor ontwikkeling te maken en de braindrain te verminderen;*
- *steun verlenen aan ontwikkelingslanden bij de vaststelling van een langetermijnbeleid voor het beheren van migratiestromen, waarin de mensenrechten van de migranten en hun families worden geëerbiedigd en hun sociale bescherming wordt verbeterd.*

b) *Koppeling* van humanitaire *hulp* en ■ ontwikkelingssamenwerking ■

- *door conflicten, natuurrampen en door mensen veroorzaakte rampen getroffen regio's en landen op de middellange en lange termijn wederopbouwen en rehabiliteren;*
- *uitvoeren van activiteiten op de middellange en lange termijn die gericht zijn op zelfvoorziening en integratie of re-integratie van ontwortelde bevolkingsgroepen door het koppelen van humanitaire hulp, rehabilitatie en ontwikkeling.*

c) *veerkracht en rampenrisicovermindering*

- *in onstabiele situaties basisdienstverlening ondersteunen en in samenwerking met het betrokken land legitieme, doeltreffende en veerkrachtige staatsinstellingen, alsmede een actief en georganiseerd maatschappelijk middenveld opbouwen;*
- *bijdragen tot een preventieve aanpak inzake kwetsbaarheid van de staten, conflicten, natuurrampen en andere crisissituaties door de partnerlanden en de regionale organisaties te helpen bij hun inspanningen ter versterking van de systemen voor vroegtijdige waarschuwing en de opbouw van democratisch bestuur en institutionele capaciteit,*
- *steun verlenen aan rampenrisicovermindering, rampenparaatheid, rampenpreventie en het beheer van de gevolgen van rampen.*

d) ontwikkeling en veiligheid, met inbegrip van conflictpreventie

- ***aanpakken van de onderliggende oorzaken van conflicten, waaronder armoede, achteruitgang, uitbuiting, ongelijke verdeling van en toegang tot grond en natuurlijke hulpbronnen, zwak bestuur, mensenrechtenschendingen en genderongelijkheid, als middel om conflictpreventie, conflictbeslechting en vredesopbouw te ondersteunen,***
- ***stimuleren van dialoog, participatie en verzoening teneinde vrede te bevorderen en het uitbreken van geweld te voorkomen, in overeenstemming met internationale beste praktijken,***
- ***aanmoedigen van samenwerking en beleidshervormingen inzake veiligheid en justitie, bestrijding van drugshandel en andere illegale handel, mensenhandel daaronder begrepen, corruptie en witwaspraktijken.***

B. SPECIFIEKE SAMENWERKINGSGEBIEDEN PER REGIO

De bijstand van de Europese Unie ondersteunt acties en sectorale dialogen die in overeenstemming zijn met *de gebieden vermeld in artikel 5 en in bijlage IV, deel A*, en ■ met het algemene doel en het toepassingsgebied, de doelstelling en de algemene beginselen van deze verordening. Er wordt *bijzondere* aandacht geschonken aan de hieronder beschreven gebieden, die aansluiten op gezamenlijk overeengekomen strategieën ■ .

I. Latijns-Amerika

- a) bevorderen van sociale cohesie, in het bijzonder sociale insluiting, fatsoenlijk werk en gelijke kansen, gendergelijkheid en het versterken van de positie van vrouwen;
- b) aanpakken van bestuursaangelegenheden en ondersteunen van beleidshervormingen, vooral op het gebied van sociaal beleid, beheer van overheidsfinanciën en fiscaliteit, veiligheid (met inbegrip van drugs, criminaliteit en corruptie), versterken van goed bestuur, *openbare instellingen op lokaal, regionaal en nationaal vlak* (onder meer via innovatieve mechanismen voor het tot stand brengen van technische samenwerking, bv. TAIEX en jumelage), bescherming van de mensenrechten, inclusief de *rechten van minderheden*, inheemse volkeren en mensen van Afrikaanse *origine*, eerbiediging van de fundamentele arbeidsnormen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), milieu, bestrijding van discriminatie, ■ en bestrijding van *seksueel en op gender gebaseerd geweld en geweld tegen kinderen en bestrijding van* de productie en het gebruik van en de handel in drugs;

- c) *ondersteunen van een actief, georganiseerd en onafhankelijk maatschappelijk middenveld en versterken van de sociale dialoog door steun aan de sociale partners;*
- d) *versterken van de sociale samenhang, met name door middel van invoering/versterking van houdbare stelsels voor sociale bescherming, met inbegrip van sociale verzekering, en door middel van belastinghervorming, waarbij de capaciteit van belastingstelsels en de strijd tegen fraude en belastingontduiking worden opgevoerd, zodat wordt bijgedragen tot meer gelijkheid en tot een betere verdeling van de rijkdom;*
- e) *bijstand verlenen aan de Latijns-Amerikaanse staten bij het vervullen van hun zorgvuldigheidsverplichting inzake preventie, onderzoek, gerechtelijke vervolging en bestraffing van en genoegdoening en aandacht voor feminicide;*
- f) ondersteunen van verschillende processen van regionale integratie en onderlinge verbinding van netwerkinfrastructuren, en tegelijkertijd de complementariteit met door de EIB en andere instellingen ondersteunde activiteiten garanderen;
- g) bekijken van de verwevenheid van ontwikkeling en veiligheid;
- h) *versterken van de capaciteit om eenieder toegang te bieden tot hoogwaardige sociale basisvoorzieningen, in het bijzonder in de sectoren gezondheidszorg en onderwijs;*

- i) ondersteunen van beleid inzake onderwijs en de ontwikkeling van een gemeenschappelijke Latijns-Amerikaanse ruimte voor hoger onderwijs;
- j) aanpakken van economische kwetsbaarheid en bijdragen tot structurele veranderingen door het oprichten ■ van sterke partnerschappen rond ***open en eerlijke handelsbetrekkingen, productieve investeringen voor meer en betere banen in de groene en inclusieve economie, kennisoverdracht en samenwerking in*** onderzoek, innovatie en technologie, en bevorderen van duurzame en inclusieve groei in al zijn dimensies, met bijzondere aandacht voor de uitdagingen inzake migratiestromen, voedselzekerheid (met inbegrip van duurzame landbouw en visserij), klimaatverandering, duurzame energie en de bescherming en versterking van biodiversiteit en ecosysteemdiensten, met inbegrip van water, ***bodem*** en bossen; ***ondersteunen van de ontwikkeling van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) als de belangrijkste bron voor inclusieve groei, ontwikkeling en banen; propageren van ontwikkelingshulp voor handel om ervoor te zorgen dat kmo's in Latijns-Amerika kunnen profiteren van de kansen die de internationale handel biedt; rekening houden met de veranderingen in het stelsel van algemene preferenties;***
- k) ***verzachten van de negatieve gevolgen die de uitsluiting van het stelsel van algemene preferenties zal hebben voor de economie van vele landen in de regio;***
- l) verzekeren van een passende follow-up van met het oog op herstel na een ramp of na een crisis genomen kortetermijnnoodmaatregelen die via andere financieringsinstrumenten zijn uitgevoerd.

2. Zuid-Azië

(1) *Democratische bestuur bevorderen*

- a) *ondersteunen van democratische processen, stimuleren van doeltreffend democratisch bestuur, versterken van openbare instanties en organen (mede op lokaal niveau), ondersteunen van doelmatige decentralisering, staatsherstructurering en verkiezingsprocessen;*
- b) *de ontwikkeling ondersteunen van een actief, georganiseerd en onafhankelijk maatschappelijk middenveld, de media daaronder begrepen; en versterken van de sociale dialoog door steun aan de sociale partners;*
- c) *opbouwen en versterken van legitieme, democratische, effectieve en verantwoordingsplichtige openbare instellingen en organen, bevorderen van institutionele en administratieve hervormingen, goed bestuur, corruptiebestrijding en beheer van de overheidsfinanciën; ondersteunen van de rechtsstaat;*
- d) *versterken van de bescherming van de mensenrechten, met inbegrip van de rechten van minderheden, migranten, inheemse volkeren en kwetsbare groepen, bestrijden van discriminatie, bestrijden van seksueel en op gender gebaseerd geweld en geweld tegen kinderen, alsook van mensenhandel;*

e) *beschermen van de mensenrechten door het bevorderen van institutionele hervormingen (inclusief op het vlak van goed bestuur en corruptiebestrijding, beheer van overheidsfinanciën, belastingheffing en hervorming van het openbaar bestuur) en hervorming van de wet- en regelgeving in overeenstemming met internationale normen, in het bijzonder in fragiele staten en in landen in conflict- en postconflictsituaties;*

(2) *Sociale insluiting en menselijke ontwikkeling in al hun dimensies bevorderen*

a) *bevorderen van sociale cohesie, in het bijzonder sociale insluiting, fatsoenlijk werk en gelijke kansen en gendergelijkheid door middel van onderwijs, gezondheidszorg en andere vormen van sociaal beleid;*

4. **I**

b) *versterken van de capaciteit om eenieder toegang te bieden tot hoogwaardige sociale basisvoorzieningen, in het bijzonder in de sectoren gezondheidszorg en onderwijs; verbeteren van de toegang tot het onderwijs voor iedereen om kennis, vaardigheden en inzetbaarheid op de arbeidsmarkt te vergroten, onder andere - indien relevant - door het aanpakken van ongelijkheid en discriminatie op grond van werk en afkomst, en met name discriminatie op basis van kaste;*

- c) *bevorderen van sociale bescherming en inclusie, fatsoenlijk werk en fundamentele arbeidsnormen, gelijke kansen en gendergelijkheid door middel van onderwijs, gezondheidszorg en andere vormen van sociaal beleid;*
- d) *bevorderen van hoogwaardige diensten inzake onderwijs, beroepsopleiding en gezondheidszorg die voor eenieder toegankelijk zijn, ook voor meisjes en vrouwen;*
- e) *in de context van de verwevenheid van veiligheid en ontwikkeling, bestrijden van op gender of op afkomst gebaseerd geweld, kinderontvoering, corruptie en georganiseerde misdaad, drugsproductie, drugsgebruik en drugshandel en andere vormen van illegale handel;*
- f) *oprichten van ontwikkelingsgeoriënteerde partnerschappen rond landbouw, ontwikkeling van de particuliere sector, handel, investeringen, hulp, migratie, onderzoek, innovatie en technologie en aanbieden van collectieve goederen, gericht op armoedebestrijding en sociale insluiting;*

- (3) *Duurzame ontwikkeling ondersteunen en de veerkracht van Zuidoost-Aziatische samenlevingen ten opzichte van klimaatverandering en natuurrampen doen toenemen*
- a) *bevorderen van duurzame en inclusieve groei en middelen van bestaan, geïntegreerde plattelandsontwikkeling, duurzame land- en bosbouw, duurzame voedselzekerheid en voeding;*
 - b) *bevorderen van duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen en hernieuwbare energie, bescherming van biodiversiteit, water- en afvalbeheer, bodem- en bosbescherming;*
 - c) *bijdragen tot het aanpakken van klimaatverandering door ondersteuning van adaptatie- en mitigatiemaatregelen en maatregelen ter beperking van het risico op rampen;*
 - d) *ondersteunen van inspanningen met het oog op economische diversifiëring, concurrentievermogen en handel, ontwikkeling van de particuliere sector met bijzondere nadruk op kmo's, micro-ondernemingen en coöperaties;*
 - e) *bevorderen van duurzame consumptie en productie en van investeringen in schone technologieën, duurzame energie, vervoer, duurzame landbouw en visserij, de bescherming en versterking van biodiversiteit en ecosysteemdiensten, met inbegrip van water en bossen, en scheppen van fatsoenlijk werk in de groene economie;*

f) *ondersteunen van rampenparaatheid en langetermijnherstel na rampen, inclusief op het gebied van voedsel- en voedingszekerheid en hulp aan ontwortelde bevolkingsgroepen;*

(4) Regionale integratie en samenwerking *ondersteunen*

a) *aanmoedigen van regionale integratie en samenwerking, op resultaatgerichte wijze door steunverlening aan regionale integratie en regionale dialoog, met name via de Zuid-Aziatische Associatie voor Regionale Samenwerking (South Asian Association for Regional Cooperation - SAARC), en bevorderen van de ontwikkelingsdoelstellingen van het proces van Istanbul ("Heart of Asia"-proces);*

b) *ondersteunen van efficiënt grensbeheer en van grensoverschrijdende samenwerking om duurzame economische, sociale en ecologische ontwikkeling in grensregio's te bevorderen; bestrijden van georganiseerde criminaliteit en van productie en gebruik van en handel in drugs;*

c) *ondersteunen van regionale initiatieven ter bestrijding van de belangrijkste overdraagbare ziekten; bijdragen aan de inspanningen van de regio inzake preventie van en respons op gezondheidsrisico's, met inbegrip van risico's die ontstaan op het raakvlak tussen dieren, mensen en hun diverse omgevingen;*

3. Noord- en Zuidoost-Azië

(1) Democratische bestuur bevorderen

- a) bijdragen aan democratisering; bouwen en versterken van legitieme, doeltreffende en verantwoordingsplichtige openbare instellingen en organen, en beschermen van de mensenrechten, door het bevorderen van institutionele hervormingen (inclusief op het vlak van goed bestuur en corruptiebestrijding, beheer van overheidsfinanciën, belastingheffing en hervorming van openbaar bestuur) en hervorming van de wet- en regelgeving in overeenstemming met internationale normen, in het bijzonder in fragiele staten en in landen in conflict- en postconflictsituaties;**
- b) versterken van de bescherming van de mensenrechten, inclusief de rechten van minderheden en inheemse volkeren, eerbiediging van de fundamentele arbeidsnormen, bestrijding van discriminatie, en bestrijding van seksueel en op gender gebaseerd geweld en geweld tegen kinderen en aanpakken van de mensenhandel;**
- c) ondersteunen van het mensenrechtenbestel van de ASEAN, en meer bepaald het werk van de door de ASEAN ingestelde intergouvernementele commissie voor de rechten van de mens;**

- d) bouwen en versterken van legitieme, doeltreffende en verantwoordingsplichtige openbare instellingen en organen;*
- e) ondersteunen van een actief, georganiseerd en onafhankelijk maatschappelijk middenveld; versterken van de sociale dialoog door steun aan de sociale partners;*
- f) ondersteunen van de inspanningen van de regio ter bevordering van democratie, rechtsstatelijkheid en burgerveiligheid, onder meer door hervorming van de justitiële sector en de veiligheidssector, en bevorderen van interetnische en interreligieuze dialoog en vredesprocessen;*
- g) in de context van de verwevenheid van veiligheid en ontwikkeling, bestrijden van corruptie en georganiseerde misdaad, van drugsproductie, drugsgebruik en drugshandel en van andere vormen van illegale handel, en ondersteunen van efficiënt grensbeheer en van grensoverschrijdende samenwerking om duurzame economische, sociale en ecologische ontwikkeling in grensregio's te bevorderen;*

- (2) *Sociale insluiting en menselijke ontwikkeling in al hun dimensies bevorderen*
- a) *bevorderen van sociale cohesie, in het bijzonder sociale insluiting, fatsoenlijk werk en gelijke kansen en gendergelijkheid;*
 - b) *versterken van de capaciteit om eenieder toegang te bieden tot hoogwaardige sociale basisvoorzieningen, in het bijzonder in de sectoren gezondheidszorg en onderwijs; verbeteren van de toegang tot het onderwijs voor iedereen om kennis, vaardigheden en inzetbaarheid op de arbeidsmarkt te vergroten, onder andere - als dit relevant is - door het aanpakken van ongelijkheid en discriminatie op grond van werk en afkomst, en met name discriminatie op basis van kaste;*
 - c) *oprichten van ontwikkelingsgeoriënteerde partnerschappen rond landbouw, ontwikkeling van de particuliere sector, handel, investeringen, hulp, migratie, onderzoek, innovatie en technologie en aanbieden van collectieve goederen, gericht op armoedebestrijding en sociale insluiting;*

- d) bijdragen aan de inspanningen van de regio inzake preventie van en respons op gezondheidsrisico's, met inbegrip van risico's die ontstaan op het raakvlak tussen dieren, mensen en hun diverse omgevingen;*
- e) bevorderen van onderwijs, een leven lang leren en opleiding (met inbegrip van hoger onderwijs, beroepsonderwijs en beroepsopleiding) en van beter functionerende arbeidsmarkten;*
- f) bevorderen van een groenere economie en van duurzame en inclusieve groei, vooral in de landbouw, voedselzekerheid en voeding, duurzame energie en bescherming en versterking van biodiversiteit en ecosysteemdiensten;*
- g) in het kader van de verwevenheid van veiligheid en ontwikkeling, bestrijden van op gender of afkomst gebaseerd geweld, kinderonvoering;*

- (3) *Duurzame ontwikkeling ondersteunen en de veerkracht van Zuidoost-Aziatische samenlevingen ten opzichte van klimaatverandering en natuurrampen doen toenemen*
- a) *ondersteunen van mitigatie van en adaptatie aan klimaatverandering, van bevordering van duurzame consumptie en productie;*
 - b) *ondersteunen van de regio bij het integreren van klimaatverandering in strategieën voor duurzame ontwikkeling, om de negatieve gevolgen van klimaatverandering aan te pakken en langlopende samenwerkingsinitiatieven te bevorderen en de regio minder kwetsbaar voor rampen te maken, om ondersteuning te bieden voor het multisectoraal raamwerk van de ASEAN inzake klimaatverandering: Agriculture and Forestry towards Food Security (AFCC) (met landbouw en bosbouw naar voedselzekerheid);*
 - c) *met het oog op bevolkingstoename en veranderende consumentenverlangens, ondersteunen van duurzame consumptie en productie alsmede van investeringen in schone technologieën, met name op regionaal vlak, duurzame energie, vervoer, duurzame landbouw en visserij, de bescherming en versterking van biodiversiteit en ecosysteemdiensten, met inbegrip van water en bossen, en het scheppen van fatsoenlijk werk in de groene economie;*
 - d) *koppelen van humanitaire hulp, rehabilitatie en ontwikkeling door te zorgen voor een passende follow-up van met het oog op herstel na een ramp of na een crisis genomen kortetermijnnoodmaatregelen die via andere financieringsinstrumenten zijn uitgevoerd; ondersteunen van rampenparaatheid en langetermijnherstel na rampen, inclusief op het gebied van voedsel- en voedingszekerheid en hulp aan ontwortelde bevolkingsgroepen.*

- (4) *Regionale integratie en samenwerking in heel Noord- en Zuidoost-Azië ondersteunen*
- a) *aanmoedigen van meer regionale integratie en samenwerking op een resultaatgerichte manier, door ondersteuning van regionale integratie en dialoog;*
 - b) *ondersteunen van de sociaal-economische integratie en connectiviteit van de ASEAN, met inbegrip van de uitvoering van de aan ontwikkeling gerelateerde doelstellingen van de economische ASEAN-gemeenschap, het masterplan inzake connectiviteit en de visie voor de periode na 2015;*
 - c) *propageren van handelsgerelateerde bijstand en ontwikkelingshulp voor handel om ervoor te zorgen dat micro-, kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) kunnen profiteren van de kansen die de internationale handel biedt;*
 - d) *als hefboom fungeren voor financiering van duurzame infrastructuur en netwerken ten behoeve van regionale integratie, sociale inclusie en cohesie en duurzame groei, en daarbij zorgen voor complementariteit met activiteiten die worden ondersteund door de Europese Investeringsbank (EIB) en andere financieringsinstellingen van de EU en met andere instellingen die zich hiermee bezighouden;*
 - e) *aanmoedigen van dialoog tussen instellingen en landen van de ASEAN en de EU;*
 - f) *ondersteunen van regionale initiatieven ter bestrijding van de belangrijkste overdraagbare ziekten; bijdragen aan de inspanningen van de regio inzake preventie van en respons op gezondheidsrisico's, met inbegrip van risico's die ontstaan op het raakvlak tussen dieren, mensen en hun diverse omgevingen;*

4. Centraal-Azië

- a) *als overkoepelende doelstellingen, bijdragen tot duurzame en inclusieve economische en sociale ontwikkeling, sociale cohesie en democratie;*
- b) *ondersteunen van voedselzekerheid, toegang tot duurzame energiezekerheid, water en sanitaire voorzieningen voor de plaatselijke bevolking; bevorderen en ondersteunen van rampenparaatheid en adaptatie aan klimaatverandering;*
- c) *ondersteunen van representatieve en democratisch gekozen parlementen, bevorderen en ondersteunen van goed bestuur en democratiseringsprocessen; goed beheer van de overheidsfinanciën; de rechtsstaat, met goed functionerende instellingen en effectieve eerbiediging van de mensenrechten en gendergelijkheid; ondersteunen van een actief, georganiseerd en onafhankelijk maatschappelijk middenveld en versterken van de sociale dialoog door steun aan de sociale partners;*
- d) *bevorderen van inclusieve en duurzame economische groei, aanpakken van sociale en regionale ongelijkheden, en ondersteunen van innovatie en technologie, fatsoenlijk werk, landbouw en plattelandsontwikkeling, bevorderen van economische diversifiëring door ondersteuning van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en de ontwikkeling stimuleren van een gereguleerde sociale markteconomie, open en eerlijke handel en investeringen, met inbegrip van hervormingen van de regelgeving ;*

- e) ondersteunen van efficiënt grensbeheer en grensoverschrijdende samenwerking om duurzame economische, sociale en ecologische ontwikkeling in grensregio's te bevorderen; in de context van de verwevenheid van veiligheid en ontwikkeling, bestrijden van georganiseerde misdaad en alle vormen van illegale handel, inclusief de bestrijding van drugsproductie en drugsgebruik alsmede de negatieve gevolgen ervan, met inbegrip van hiv/aids;
- f) bevorderen van bilaterale en regionale samenwerking, dialoog en integratie inclusief met de landen die vallen onder het Europees nabuurschapsinstrument en andere instrumenten van de Unie ter ondersteuning van beleidshervormingen, onder meer ■ door institutionele opbouw *indien passend*, technische bijstand (bv. TAIEX), informatie-uitwisseling en jumelage, en door belangrijke investeringen via passende mechanismen voor het vrijmaken van ■ financiële middelen in de sectoren opleiding, milieu en energie, ■ koolstofarme ontwikkeling/veerkracht tegen de gevolgen van klimaatverandering■ ;
- g) *versterken van de capaciteit om eenieder toegang te bieden tot hoogwaardige sociale basisvoorzieningen, in het bijzonder in de sectoren gezondheidszorg en onderwijs; ondersteunen van de toegang tot de arbeidsmarkt van de bevolking, en met name van jongeren en vrouwen, onder meer door verbeteringen in het algemeen onderwijs, het beroepsonderwijs en het hoger onderwijs te ondersteunen.*

5. Midden-Oosten

- a) aanpakken van *democratisering en* bestuur (mede inzake belastingen), *rechtsstatelijkheid*, mensenrechten en *gendergelijkheid, fundamentele vrijheden en* politieke gelijkheid, *om politieke hervormingen, de strijd tegen corruptie, en de transparantie van de rechtsgang aan te moedigen* en legitieme, democratische, doeltreffende en verantwoordingsplichtige openbare instellingen en een actief, *onafhankelijk en* georganiseerd maatschappelijk middenveld op te bouwen; *versterken van de sociale dialoog door steun aan de sociale partners;*
- b) *ondersteunen van het maatschappelijk middenveld in zijn strijd voor de bescherming van de fundamentele vrijheden, de mensenrechten en de democratische beginselen;*
- c) *bevorderen van inclusieve groei en* aanmoedigen van sociale cohesie *en ontwikkeling*, in het bijzonder *banencreatie*, sociale insluiting, fatsoenlijk werk en gelijke kansen en gendergelijkheid; *versterken van de capaciteit om eenieder toegang te bieden tot hoogwaardige sociale basisvoorzieningen, in het bijzonder in de sectoren gezondheidszorg en onderwijs; indien relevant, aanpakken van ongelijkheid en discriminatie op grond van werk en afkomst, en in het bijzonder discriminatie op basis van kaste;*
- d) *de ontwikkeling ondersteunen van een burgercultuur, vooral via opleiding, educatie en participatie van kinderen, jongeren en vrouwen;*

- e) bevorderen van duurzame economische hervormingen en diversificatie, ***open en eerlijke handelsbetrekkingen***, de ontwikkeling van een ***gereguleerde en duurzame sociale*** markteconomie, productieve en duurzame investeringen in de voornaamste sectoren (zoals energie, ***met nadruk op*** hernieuwbare energie) ■ ;
- f) bevorderen van ***goede nabuurschapsbetrekkingen***, regionale samenwerking, dialoog en integratie, ook met de landen die vallen onder het Europees nabuurschapsinstrument en de Golfstaten die vallen onder het partnerschapsinstrument en andere EU-instrumenten, ■ door ondersteuning van integratie-inspanningen binnen de regio, op gebieden als, bijvoorbeeld, economie, energie, water, vervoer en vluchtelingen;
- g) ***bevorderen van een duurzaam en billijk beheer van watervoorraden, alsook bescherming van watervoorraden;***
- h) aanvullen van de middelen die krachtens dit instrument worden ingezet met samenhangend werk en steun door middel van andere instrumenten ***en ander beleid*** van de EU, waarin de nadruk kan liggen op ***toegang tot de interne markt van de Unie, arbeidsmobiliteit en*** een bredere regionale integratie;
- i) ***in het kader van de verwevenheid van veiligheid en ontwikkeling***, bestrijden van georganiseerde criminaliteit en van productie en gebruik van en handel in drugs;
- j) in het kader van de verwevenheid van ■ ontwikkeling ***en migratie***, ■ beheren van de migratie en helpen van ontheemden en vluchtelingen ■ ;

6. Andere landen

- a) ***ondersteunen van*** de consolidatie van een democratische samenleving, goed bestuur, ***eerbiediging van de mensenrechten, gendergelijkheid***, en rechtsstatelijkheid, en bijdragen aan regionale en continentale stabiliteit en integratie; ***ondersteunen van een actief, georganiseerd en onafhankelijk maatschappelijk middenveld en versterken van de sociale dialoog door steun aan de sociale partners;***
- b) ondersteunen van de aanpassingsinspanningen die voortvloeien uit de totstandbrenging van diverse vrijhandelszones;
- c) **■** ondersteunen van de bestrijding van armoede, ongelijkheid en uitsluiting, onder andere door het lenigen van de basisbehoeften van **■** achtergestelde gemeenschappen ***en door het bevorderen van sociale cohesie en herverdelingsbeleid met het oog op het verminderen van ongelijkheden;***
- d) ***versterken van de capaciteit om eenieder toegang te bieden tot hoogwaardige sociale basisvoorzieningen, in het bijzonder in de sectoren gezondheidszorg en onderwijs;***
- e) ***verbeteren van de leef- en werkomstandigheden met bijzondere nadruk op het bevorderen van de IAO-agenda voor fatsoenlijk werk;***

- f) ***aanpakken van*** economische kwetsbaarheid en ***bijdragen tot*** structurele veranderingen met de nadruk op fatsoenlijk werk door middel van ***duurzame*** en inclusieve economische groei en een energie-efficiënte, op hernieuwbare energiebronnen gebaseerde koolstofarme economie door totstandbrenging van sterke partnerschappen rond eerlijke handelsbetrekkingen, productieve investeringen voor meer en betere banen in de groene en inclusieve economie, kennisoverdracht en samenwerking bij onderzoek, innovatie en technologie, en bevorderen van duurzame ***en inclusieve*** ontwikkeling in al haar dimensies, ***met bijzondere aandacht voor de uitdagingen inzake migratiestromen, huisvesting, voedselzekerheid*** (met inbegrip van duurzame landbouw en visserij), ***klimaatverandering, duurzame energie en de bescherming*** en versterking van biodiversiteit en ecosysteemdiensten, ***met inbegrip van water en bodem***;
- g) het aanpakken van seksueel en op gender gebaseerd geweld en daaraan gerelateerde gezondheidskwesties, met inbegrip van hiv/aids en de gevolgen daarvan voor de samenleving.

BIJLAGE V

SAMENWERKINGSGEBIEDEN IN HET KADER VAN THEMATISCHE PROGRAMMA'S

A. PROGRAMMA VOOR MONDIALE COLLECTIEVE GOEDEREN EN UITDAGINGEN

Overeenkomstig de in artikel 6 vastgestelde voorwaarden beoogt het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen de samenwerking en de uitwisseling van kennis en ervaring met partnerlanden en de capaciteiten van partnerlanden te versterken *teneinde bij te dragen tot de uitbanning van armoede en tot sociale cohesie en duurzame ontwikkeling*. Het programma wordt opgesteld op basis van de volgende samenwerkingsterreinen, waardoor gezorgd wordt voor een maximale onderlinge synergie gezien hun sterke onderlinge verwevenheid ■ .

Milieu en klimaatverandering

- a) *bijdragen tot de externe dimensie van het milieubeleid en het beleid inzake klimaatverandering van de EU, met volledige eerbiediging van het beginsel van beleidscoherentie voor ontwikkeling en andere in het Verdrag verankerde beginselen;*
- b) stroomopwaarts werk verrichten dat de ontwikkelingslanden helpt bij het verwezenlijken van de MDG's *of van enig in aansluiting daarop door de Unie en haar lidstaten overeengekomen kader* inzake duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen en milieuduurzaamheid;

- c) **uitvoeren van de** initiatieven van de Unie en de verbintenissen die op internationaal en regionaal niveau overeengekomen zijn en/of een grensoverschrijdend karakter hebben, in het bijzonder op het vlak van klimaatverandering, door de bevordering van uit klimaattoegpunt veerkrachtige **koolstofarme** strategieën, **waarbij voorrang wordt gegeven aan** strategieën **ter bevordering van** biodiversiteit, **bescherming van ecosystemen en natuurlijke hulpbronnen, duurzaam beheer van onder meer oceanen, land, water, visserij en bossen (bv. via mechanismen zoals FLEGT)**, woestijnvorming, geïntegreerd beheer van waterreserves, **■** goed beheer van **chemische stoffen** en afval, efficiënt gebruik van hulpbronnen en de groene economie;
- d) **■** in sterkere mate in de **ontwikkelings**samenwerking van de EU integreren en meenemen van de doelstellingen inzake klimaatverandering en milieu, door middel van steun voor methodologisch en onderzoekswerk **naar, in en door ontwikkelingslanden**, met inbegrip van monitoring-, rapportage- en controlemechanismen, kartering, beoordeling en waardering van ecosystemen, verbetering van de milieudeskundigheid en bevordering van innovatieve acties en beleidssamenhang;

- e) versterken van het milieubestuur en ondersteunen van het uitwerken van internationaal beleid **■** *ter verbetering van de* samenhang **■** *en efficiëntie van het mondiaal* bestuur van duurzame ontwikkeling, door te assisteren bij de milieumonitoring en -evaluatie op regionaal en internationaal niveau, en door te ijveren voor effectieve nalevings- en handhavingsmaatregelen *in ontwikkelingslanden* met het oog op multilaterale milieuovereenkomsten **■** ;
- f) *opnemen van zowel rampenrisicobeheer als aanpassing aan klimaatverandering in ontwikkelingsprogrammering en -investering, en bevorderen van de uitvoering van strategieën gericht op de vermindering van rampenrisico's, zoals bescherming van ecosystemen en herstel van wetlands;*
- g) *erkennen van de doorslaggevende rol van landbouw en veeteelt in het beleid inzake klimaatverandering door bevordering van kleine landbouw- en veeteeltbedrijven als autonome aanpassings- en mitigatiestrategieën in het Zuiden, wegens hun duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen zoals water en grasland.*

Duurzame energie

- a) bevorderen van toegang tot *betrouwbare*, veilige, betaalbare, *klimaatvriendelijke* en duurzame energiediensten als een belangrijke motor voor de uitbanning van armoede en voor inclusieve groei *en ontwikkeling*, met een bijzondere nadruk op het gebruik van plaatselijke *en regionale hernieuwbare* energiebronnen *en op het waarborgen van toegang hiertoe voor mensen in armoede in afgelegen gebieden*;
- b) bevorderen van een groter gebruik van hernieuwbare energietechnologieën, *met name van gedecentraliseerde benaderingen, evenals van* energie-efficiëntie, en bevorderen van *duurzame* koolstofarme ontwikkelingsstrategieën;
- c) bevorderen van energiezekerheid *voor de partnerlanden en lokale gemeenschappen* door bv. diversificatie van bronnen en trajecten, waarbij rekening moet worden gehouden met problemen inzake prijsvolatiliteit en mogelijke emissiereducties, de markten moeten worden verbeterd en onderlinge verbindingen en de handel op het vlak van energie *en met name elektriciteit* moeten worden aangemoedigd.

Menselijke ontwikkeling, met inbegrip van fatsoenlijk werk, sociale rechtvaardigheid en cultuur

a) **Gezondheid**

5. **█**

- i) Verbeteren van de gezondheid en het welzijn van mensen in de ontwikkelingslanden door ***steun te verlenen aan de inclusieve en universele*** toegang tot en de ***billijke*** verstrekking van essentiële openbare gezondheids**█** ***voorzieningen, -goederen en -diensten*** van goede kwaliteit en ***door te zorgen voor een zorgcontinuüm, van preventie tot nabehandeling en met speciale nadruk op personen uit kansarme of kwetsbare groepen;***
- ii) ondersteunen en vormgeven van de beleidsagenda van wereldwijde initiatieven die aanzienlijk onmiddellijk voordeel opleveren voor de partnerlanden, rekening houdend met resultaatgerichtheid, de doeltreffendheid van de hulp en de gevolgen voor de stelsels voor gezondheidszorg, met inbegrip van het ondersteunen van partnerlanden om meer bij deze initiatieven betrokken te raken;

iii) ondersteunen van specifieke initiatieven, vooral op regionaal en mondiaal niveau, die de stelsels voor gezondheidszorg versterken en landen helpen bij de ontwikkeling en uitvoering van een degelijk, empirisch onderbouwd *en duurzaam* nationaal gezondheidsbeleid, en op prioritaire werkterreinen *zoals gezondheid van moeders en kinderen, met inbegrip van inenting en respons op mondiale gezondheidsbedreigingen (zoals hiv/aids, tuberculose en malaria, en andere armoedegerelateerde, verwaarloosde ziekten;*

iii bis) stimuleren van de volledige en daadwerkelijke tenuitvoerlegging van het Actieprogramma van Peking en het actieprogramma van de Internationale Conferentie over Bevolking en Ontwikkeling en de resultaten van hun toetsingsconferenties en in dit verband seksuele en reproductieve gezondheid en rechten;

(iii ter) bevorderen, verschaffen en uitbreiden van essentiële diensten en psychologische bijstand voor slachtoffers van geweld, vooral vrouwen en kinderen.

I

b) Onderwijs, kennis en vaardigheden

- i) Ondersteunen van de verwezenlijking van internationaal overeengekomen doelstellingen op het gebied van onderwijs via wereldwijde initiatieven en partnerschappen, met speciale nadruk op het bevorderen van kennis, vaardigheden en waarden voor duurzame en inclusieve ontwikkeling;
- ii) Bevorderen van de uitwisseling van ervaring, goede praktijken en innovatie, op basis van een evenwichtige benadering van de ontwikkeling van onderwijsstelsels;
- iii) verbeteren van de gelijke toegang tot en de kwaliteit van onderwijs, **met name voor personen uit** kwetsbare groepen, **migranten**, vrouwen en meisjes, **personen uit religieuze minderheden, mensen met een handicap, personen in precaire situaties en in** landen die het verst verwijderd zijn van de verwezenlijking van globale doelstellingen, **en zorgen voor verbetering wat betreft de voltooiing van basisonderwijs en de overgang naar lager voortgezet onderwijs.**

c) **Gendergelijkheid, het versterken van de positie van vrouwen en het beschermen van de rechten van vrouwen en meisjes:**

- i) *Ondersteunen van programma's op nationaal, regionaal en lokaal niveau ter bevordering van het versterken van de economische en sociale positie, het leiderschap en de politieke participatie van vrouwen en meisjes;*
- ii) *ondersteunen van nationale, regionale en wereldwijde initiatieven om gendergelijkheid en de versterking van de positie van vrouwen en meisjes op te nemen in beleidsmaatregelen, plannen en begrotingen, met inbegrip van internationale, regionale en nationale ontwikkelingskaders, en op de agenda voor de doeltreffendheid van hulp te plaatsen; helpen om geslachtsselectie uit te bannen;*
- iii) *aanpakken van seksueel en seksegerelateerd geweld en ondersteunen van de slachtoffers hiervan.*

d) **Kinderen en jongeren**

- i) *bestrijden van kinderhandel en alle vormen van geweld tegen en misbruik van kinderen en alle vormen van kinderarbeid, bestrijden van kinderhuwelijken en aanmoedigen van een beleid dat aandacht heeft voor de bijzondere kwetsbaarheid en de mogelijkheden van jongeren en kinderen, voor de bescherming van hun rechten, waaronder registratie bij geboorte, en hun belangen, onderwijs, gezondheid en bestaansmiddelen, en dat hen allereerst inspraak en regie geeft;*
- ii) *vergroten van de aandacht en de capaciteit van de ontwikkelingslanden om beleid te ontwikkelen dat jongeren en kinderen ten goede komt en de rol van kinderen en jongeren als ontwikkelingsactoren bevordert;*
- iii) *steun verlenen aan de ontwikkeling van concrete strategieën en acties voor de aanpak van de specifieke problemen en uitdagingen waarmee jongeren en kinderen te maken hebben, met name op het gebied van gezondheid, onderwijs en werkgelegenheid, waarbij steeds hun belang voor ogen wordt gehouden.*

e) Non-discriminatie

- i) *steun verlenen aan lokale, regionale en nationale en mondiale initiatieven voor de bevordering van non-discriminatie op grond van geslacht, genderidentiteit, raciale of etnische afkomst, kaste, godsdienst of geloof, handicap, ziekte, leeftijd en seksuele geaardheid via de ontwikkeling van beleid, plannen en begrotingen evenals via de uitwisseling van goede praktijken en expertise;*
- ii) *zorgen voor een breder opgezette dialoog over non-discriminatie en de bescherming van mensenrechtenverdedigers;*

f) Werkgelegenheid, vaardigheden, sociale bescherming en sociale insluiting:

- i) *Ondersteunen van hoge niveaus van productieve en fatsoenlijke banen, met name via het ondersteunen van degelijke werkgelegenheidsmaatregelen en -strategieën, beroepsopleiding voor inzetbaarheid die aansluit op de behoeften van en vooruitzichten op de lokale arbeidsmarkt, en degelijke arbeidsvoorwaarden, ook in de informele economie, bevorderen van fatsoenlijk werk op basis van de fundamentele arbeidsnormen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), inclusief de strijd tegen kinderarbeid, en sociale dialoog alsook faciliteren van arbeidsmobiliteit met eerbiediging en bevordering van de rechten van migranten;*

- ii) *versterken van de sociale samenhang, met name door te zorgen voor invoering/versterking van duurzame stelsels voor sociale bescherming, met inbegrip van sociale verzekeringsregelingen voor personen die in armoede leven, en met fiscale hervorming, versterken van de capaciteit van belastingstelsels en bestrijding van fraude en belastingontduiking, waardoor kan worden bijgedragen aan verwezenlijking van meer gelijkheid en een betere verdeling van de rijkdom;*
- iii) *versterken van sociale insluiting en gendergelijkheid via samenwerking op het vlak van billijke toegang tot basisdiensten, werkgelegenheid voor iedereen, de versterking van de positie van bepaalde groepen en de eerbiediging van hun rechten, met name migranten, kinderen en jongeren, mensen met een handicap, vrouwen, inheemse volkeren en minderheden, zodat wordt gewaarborgd dat deze groepen kunnen en zullen deelnemen aan en profiteren van de schepping van welvaart en culturele diversiteit.*

g) **Groei, werkgelegenheid en betrokkenheid van de particuliere sector**

- i) *Bevorderen van maatregelen gericht op het scheppen van meer en betere banen, door het ontwikkelen van de concurrentiekracht en de weerbaarheid van het plaatselijke mkb en de integratie daarvan in de lokale, regionale en wereldeconomie, assisteren van de ontwikkelingslanden in de integratie in het regionale en multilaterale handelssysteem,*

- ii) *nader tot ontwikkeling brengen van lokale ambachten, waardoor het lokale culturele erfgoed geconserveerd wordt,*
- iii) *ontwikkelen van een maatschappelijk en ecologisch verantwoordelijke lokale particuliere sector en verbeteren van het ondernemingsklimaat,*
- iv) *bevorderen van een doelmatig economische beleid dat de ontwikkeling van de lokale economie en het lokale bedrijfsleven ondersteunt, waarbij wordt toegewerkt naar een groene en inclusieve economie, efficiënt gebruik van de hulpbronnen en duurzame consumptie en productieprocessen.*
- v) *bevorderen van het gebruik van elektronische communicatie als middel om groei ten bate van mensen in armoede in alle sectoren te ondersteunen om zo de digitale kloof tussen ontwikkelingslanden en geïndustrialiseerde landen en binnen ontwikkelingslanden te dichten, om op dit gebied te komen tot een adequaat beleids- en wetgevingskader, en bevorderen van de ontwikkeling van de nodige infrastructuur en het gebruik van op ICT gebaseerde diensten en toepassingen.*
- vi) *bevorderen van financiële inclusie door de toegang tot effectief gebruik van financiële diensten te bevorderen, zoals microkredieten en microsparen, microverzekeringen en betalingsoverdracht, micro-mkb's en huishoudens, voor zeer kansarme en kwetsbare groepen.*

h) Cultuur

- i) bevorderen van interculturele dialoog, van culturele verscheidenheid en van eerbiediging van de gelijke waardigheid van alle culturen;*
- ii) bevorderen van internationale samenwerking die de cultuurindustrie doet bijdragen aan de economische groei in ontwikkelingslanden en aldus haar volle potentieel bij de armoedebestrijding tot gelding brengt, met aandacht voor thema's als markttoegang en intellectuele-eigendomsrechten;*
- iii) bevorderen van respect voor de sociale, culturele en spirituele waarden van inheemse volkeren en minderheden ter bevordering van gelijkheid en rechtvaardigheid in multi-etnische samenlevingen overeenkomstig de universele rechten van de mens op welke eenieder, ook inheemse volkeren en minderheden, recht heeft;*
- iv) ondersteunen van cultuur als economische sector die beloften voor ontwikkeling en groei inhoudt.*

Voedsel- en voedingszekerheid en duurzame landbouw

Het programma zal de samenwerking, de uitwisseling van kennis en ervaring, en de capaciteiten van de partnerlanden versterken op het gebied van de vier pijlers van voedselzekerheid **vanuit een genderbewuste benadering**: beschikbaarheid van voedsel (productie), toegang tot voedsel (inclusief **grond, infrastructuur voor vervoer van voedsel van overschot- naar schaarstegebieden, markten, het aanleggen van nationale voedselvoorraden, vangnetten**), **het benutten van voedsel** (maatschappelijk verantwoorde voedingsmaatregelen) en stabiliteit, **waarbij voorrang moet worden gegeven aan vijf** dimensies: kleinschalige landbouw en **veeteelt, voedselverwerking die toegevoegde waarde creëert**, bestuur, regionale integratie en bijstandsmechanismen voor kwetsbare bevolkingsgroepen. **Het is ook gericht op eerlijke handel**

- a) bevorderen van de ontwikkeling van duurzame kleinschalige landbouw **en veeteelt** door een op het ecosysteem gebaseerde, koolstofarme en klimaatbestendige veilige toegang tot technologie (inclusief informatie en communicatietechnologieën) **door de erkenning, bevordering en versterking van lokale en autonome strategieën voor aanpassing aan de klimaatverandering**, en door uitbreidings- en technische diensten, regelingen voor plattelandsontwikkeling, productieve **en verantwoordelijke** investeringsmaatregelen, **volgens internationale richtsnoeren**, het **duurzame** beheer van grond en natuurlijke hulpbronnen, **de bescherming van de diverse vormen van de rechten van de bevolking op grond en toegang van lokale bevolkingsgroepen tot grond** en de bescherming van genetische diversiteit, in een ondersteunende economische omgeving;

- b) ondersteunen van ecologisch en maatschappelijk **verantwoord** beleid en bestuur van de betreffende sectoren, de rol van de overheids- en niet-overheidsactoren in de regelgeving in die sectoren en het gebruik van collectieve goederen, de organisatiecapaciteit, professionele organisaties en instellingen van de sector;
- c) versterken van voedsel- en voedingszekerheid via adequaat beleid, met inbegrip van het beschermen van de biodiversiteit en ecosysteemdiensten, beleid inzake klimaataanpassing, informatiesystemen, crisispreventie en -beheer, en op kwetsbare bevolkingsgroepen gerichte voedingsstrategieën **waarmee de noodzakelijke middelen kunnen worden gemobiliseerd voor de tenuitvoerlegging van de fundamentele maatregelen waarmee de meeste gevallen van ondervoeding zouden kunnen worden voorkomen;**
- d) bevorderen van veilige en duurzame praktijken in de hele toeleveringsketen van levensmiddelen en diervoeders.

Asiel en migratie

Het programma heeft tot doel de beleidsdialoog, samenwerking, uitwisseling van kennis en ervaring, en de capaciteiten van de partnerlanden, de maatschappelijke organisaties middenveld en de plaatselijke overheden te vergroten om op die manier steun te verlenen aan menselijke mobiliteit als een positief aspect van menselijke ontwikkeling. Het programma, dat stoelt op een op rechten gebaseerde aanpak die alle mensenrechten – zowel burgerrechten als politieke, economische, sociale en culturele rechten – omvat, richt zich op de uitdagingen van migratiestromen, onder meer de zuid-zuidmigratie, de situatie van kwetsbare migranten zoals alleenstaande minderjarigen, slachtoffers van mensenhandel, asielzoekers, migrantenvrouwen en de toestand van kinderen, vrouwen en gezinnen die achterblijven in het land van herkomst.

- a) *Bevorderen van bestuur op het gebied van migratie op alle niveaus, met bijzondere aandacht voor de sociale en economische gevolgen van migratie, en erkennen van de sleutelrol die maatschappelijke organisaties, met inbegrip van de diaspora, en plaatselijke overheden spelen bij de aanpak van migratie als essentieel onderdeel van de ontwikkelingsstrategie;*

- b) zorgen voor beter beheer van migratiestromen in al hun dimensies; ***onder meer via het vergroten van de capaciteit van overheden en belanghebbenden in partnerlanden op gebieden als: legale migratie en mobiliteit, voorkomen van illegale migratie, migrantensmokkel en mensenhandel, vergemakkelijken van de duurzame terugkeer van illegale migranten en ondersteunen van vrijwillige terugkeer en reïntegratie, capaciteit voor geïntegreerd grensbeheer en internationale bescherming en asiel.***
- c) maximaliseren van de effecten voor de ontwikkeling van de toegenomen regionale en wereldwijde mobiliteit van mensen, ***en met name van goed beheerde arbeidsmigratie, verbeteren van de integratie van migranten in de landen van bestemming,*** waarbij de rechten van migranten ***en hun gezin*** moeten worden bevorderd en beschermd, door het ondersteunen van de formulering en uitvoering van een degelijk regionaal en nationaal asiel- en migratiebeleid, door het opnemen van de migratiedimensie in andere regionale en nationale beleidsterreinen ***en door het steunen van de deelname van migrantenorganisaties en plaatselijke overheden aan de formulering van het beleid en het toezicht op het uitvoeringsproces van het beleid;***

- d) verbeteren van een gemeenschappelijk standpunt over de verwevenheid van migratie en ontwikkeling, met inbegrip van de sociale en economische gevolgen van het beleid van regeringen op het gebied van migratie/asiel of in andere sectoren;
- e) *vergroten van asiel- en opvangcapaciteit in partnerlanden.*

Het programma zal worden beheerd in samenhang met het fonds voor migratie en asiel en het fonds voor interne veiligheid, met volledige eerbiediging van het beginsel van beleidscoherentie voor ontwikkeling.

B. PROGRAMMA VOOR MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES EN PLAATSELIJKE OVERHEDEN

In overeenstemming met de *conclusies van de gestructureerde dialoog* en de steun van de EU voor democratie, mensenrechten en goed bestuur, *beoogt het programma de versterking* van maatschappelijke organisaties en plaatselijke overheden in *partnerlanden en, wanneer deze verordening daarin voorziet, in de Unie, kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaten. Het programma wil een gunstig klimaat bevorderen voor burgerparticipatie en acties vanuit het maatschappelijk middenveld en* samenwerking, uitwisseling van kennis en ervaring, en capaciteiten van de maatschappelijke organisaties en plaatselijke overheden in de partnerlanden, ter ondersteuning van internationaal overeengekomen ontwikkelingsdoelen.

In overeenstemming met de in artikel 6 vastgestelde voorwaarden draagt het programma bij aan:

- a) een inclusieve en op medebeslissing gebaseerde samenleving in de partnerlanden door sterkere maatschappelijke organisaties en plaatselijke overheden en door het verlenen van basisdiensten aan mensen in nood;
- b) **een** grotere mate van vertrouwdheid bij de **■** Europese bevolking met de ontwikkelingsproblematiek en het mobiliseren van actieve overheidssteun in de Unie, de kandidaat-lidstaten en de potentiële kandidaat-lidstaten voor strategieën die gericht zijn op armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling in de partnerlanden;

- c) *een* vergroting van de capaciteit van Europese en zuidelijke netwerken, *platforms en allianties* van maatschappelijke organisaties en plaatselijke overheden, zodat een belangrijke en voortdurende beleidsdialog op het gebied van ontwikkeling gegarandeerd is *en democratisch bestuur gestimuleerd wordt*.

Mogelijke activiteiten die door dit programma worden ondersteund **█** :

- a) interventies in de partnerlanden die kwetsbare en gemarginaliseerde groepen **█** ondersteunen door hun via maatschappelijke organisaties en plaatselijke overheden basisdiensten aan te bieden;
- b) capaciteitsontwikkeling van de beoogde actoren, in aanvulling op de steun die in het kader van het nationaal programma wordt toegekend, maatregelen gericht op:
- i) *het creëren van een gunstig klimaat voor de participatie van burgers en* voor acties van maatschappelijke organisaties en van de capaciteit van die organisaties om effectief deel te nemen *aan de formulering van beleid en het toezicht op het uitvoeringsproces van het beleid;*
- ii) *faciliteren van een verbeterde dialoog* en van een betere interactie tussen de maatschappelijke organisaties, *plaatselijke overheden*, de staat en andere ontwikkelingsactoren in de context van ontwikkeling;

- iii) **versterken** van de capaciteit van plaatselijke overheden om effectief deel te nemen aan het ontwikkelingsproces, met erkenning van hun bijzondere rol en kenmerken;
- c) bewuster maken van het publiek van de ontwikkelingsproblematiek, ***mensen in staat stellen om actieve en verantwoordelijke burgers te worden*** en bevorderen van het formele en informele onderwijs in verband met ontwikkeling in de Unie, de kandidaat-lidstaten en de potentiële kandidaat-lidstaten, teneinde het ontwikkelingsbeleid te verankeren in de Europese samenlevingen, meer overheidssteun beschikbaar te stellen voor armoedebestrijding en voor billijkere betrekkingen tussen de ontwikkelde en de ontwikkelingslanden, het bewustzijn betreffende de problemen en moeilijkheden van de ontwikkelingslanden en hun bevolking in de Unie te vergroten en ***het recht op een proces van ontwikkeling waarin de mensenrechten en de fundamentele vrijheden volledig kunnen worden uitgeoefend*** en de sociale dimensie van de mondialisering ***te bevorderen***;
- d) coördinatie, capaciteitsontwikkeling en institutionele versterking van de netwerken van maatschappelijke organisaties en plaatselijke overheden, binnen hun organisaties en tussen de verschillende categorieën belanghebbenden die deelnemen aan het Europese openbare debat over ontwikkeling, evenals coördinatie, capaciteitsontwikkeling en institutionele versterking van zuidelijke netwerken van maatschappelijke organisaties en plaatselijke overheden en overkoepelende organisaties.

Maatschappelijke organisaties zijn niet-winstgevende niet-overheidsactoren die op een onafhankelijke en verantwoordingsplichtige basis werken. Het gaat met name om: niet-gouvernementele organisaties, organisaties van de inheemse bevolkingen, organisaties die nationale en/of etnische minderheden vertegenwoordigen, *diaspora-organisaties*, *migrantenorganisaties in partnerlanden*, plaatselijke handelsverenigingen en plaatselijke actiegroepen, coöperaties, werkgeversverenigingen en vakbonden (sociale partners), organisaties die economische en sociale actoren vertegenwoordigen, organisaties die corruptie en fraude bestrijden en goed openbaar bestuur bevorderen, burgerrechtenorganisaties en organisaties die discriminatie bestrijden, plaatselijke organisaties (en netwerken daarvan) die werkzaam zijn op het gebied van gedecentraliseerde regionale samenwerking en integratie, consumentenbonden, vrouwen- en jongerenorganisaties, milieu-, onderwijs-, culturele, onderzoeks- en wetenschappelijke organisaties, universiteiten, kerken en religieuze verenigingen en gemeenschappen, media, en alle niet-gouvernementele organisaties en onafhankelijke stichtingen, waaronder onafhankelijke politieke stichtingen, die een bijdrage kunnen leveren tot het verwezenlijken van de doelstellingen van deze verordening.

Plaatselijke overheden behelzen allerhande subnationale overheidsniveaus en -instanties: steden en gemeenten, districten, arrondissementen, provincies, regio's, enz.

BIJLAGE VI

SAMENWERKINGSGEBIEDEN IN HET KADER VAN HET PAN-AFRIKAANS PROGRAMMA

Het pan-Afrikaans programma ondersteunt de doelstellingen en algemene beginselen van het *strategisch partnerschap tussen de EU en Afrika. Het zal de beginselen "een mensgericht partnerschap" en "Afrika behandelen als één geheel" alsmede de samenhang tussen de regionale en continentale niveaus bevorderen. Het zal zich toeleggen op activiteiten met een transregionaal, continentaal of mondiaal karakter in en met Afrika en gezamenlijke Afrika-EU-initiatieven op mondiaal vlak ondersteunen. Het programma zal in het bijzonder steun verlenen op de volgende terreinen van het partnerschap:*

- vrede en veiligheid,
- democratische governance en mensenrechten,
- handel, regionale integratie, infrastructuur (met inbegrip van *grondstoffen*),
- *millenniumdoelen en internationaal overeengekomen ontwikkelingsdoelen voor na 2015,*
- energie,
- klimaatverandering en milieu,
- migratie, mobiliteit en arbeid,
- wetenschap, informatiemaatschappij en de ruimte ■
- horizontale acties.

6. ■

6.

BIJLAGE VII

INDICATIEVE FINANCIËLE TOEWIJZINGEN VOOR DE PERIODE 2014-2020

(in miljoen EUR)

Totaal	19.662
(1) Geografische programma's	11.809¹
I	
a) Per geografisch gebied	
• <i>Latijns-Amerika</i>	<i>2500</i>
• <i>Zuid-Azië</i>	<i>3813</i>
• <i>Noord- en Zuidoost-Azië</i>	<i>2870</i>
• <i>Centraal-Azië</i>	<i>1072</i>
• <i>Midden-Oosten</i>	<i>545</i>
• <i>Andere landen</i>	<i>251</i>
b) per samenwerkingsgebied	
• <i>Mensenrechten, democratie en goed bestuur minimaal 15%</i>	
• <i>Inclusieve en duurzame groei ten dienste van menselijke ontwikkeling minimaal 45%</i>	

¹ waarvan 758 miljoen euro aan niet-toegewezen middelen

(2)	<i>Thematische programma's</i>	7.008
a)	<i>Mondiale collectieve goederen en uitdagingen</i>	5.101
	• <i>Milieu en klimaatverandering¹</i>	27 %
	• <i>Duurzame energie</i>	12 %
	• <i>Menselijke ontwikkeling, met inbegrip van fatsoenlijk werk, sociale rechtvaardigheid en cultuur</i>	25 %
	<u>Waarvan:</u>	
	- <i>Gezondheid</i>	<i>minimaal: 40 %</i>
	- <i>Onderwijs, kennis en vaardigheden</i>	<i>minimaal: 17,5 %</i>
	- <i>Gendergelijkheid, het versterken van de positie van vrouwen en het beschermen van de rechten van vrouwen en meisjes; kinderen en jongeren, non-discriminatie; werkgelegenheid, vaardigheden, sociale bescherming en sociale insluiting; groei, banen en betrokkenheid van de particuliere sector, cultuur</i>	<i>minimaal: 27,5 %</i>

¹ *In principe zouden de middelen gelijkmatig worden toegewezen tussen milieu en klimaatverandering.*

- *Voedselzekerheid en duurzame landbouw* 29 %
- *Migratie en asiel* 7 %

Ten minste 50 % van de middelen zal - voorafgaand aan de toepassing van de indicatoren op basis van de OESO-methodiek (de „Rio-indicatoren”) - dienen voor klimaatmaatregelen en milieudoelstellingen.

- b)** Maatschappelijke organisaties en plaatselijke overheden **1.907**
- (3)** Pan-Afrikaans programma **845**

BIJLAGE BIJ DE WETGEVINGSRESOLUTIE

STATEMENTS and DECLARATIONS

Draft Statement by the Commission on the strategic dialogue with the European Parliament¹

On the basis of Article 14 TEU, the Commission will conduct a strategic dialogue with the European Parliament prior to the programming of [add the name of the corresponding ENI, DCI, IPA II, EIDHR, ISP, PI Regulation] and after initial consultation of its relevant beneficiaries, where appropriate. The Commission will present to the Parliament the relevant available documents on programming with indicative allocations foreseen per country/region, and, within a country/region, priorities, possible results and indicative allocations foreseen per priority for geographic programmes, as well as the choice of assistance modalities*. The Commission will present to the Parliament the relevant available documents on programming with thematic priorities, possible results, choice of assistance modalities*, and financial allocations for such priorities foreseen in thematic programmes. The Commission will take into account the position expressed by the European Parliament on the matter.

The Commission will conduct a strategic dialogue with the European Parliament in preparing the Mid Term Review and before any substantial revision of the programming documents during the period of validity of this Regulation.

The Commission, if invited by the European Parliament, will explain where Parliament's observations have been taken into consideration in the programming documents and any other follow-up given to the strategic dialogue.

¹ The Commission will be represented at the responsible Commissioner level

CIR, IPA II, ENI, PI, DCI

Draft Statement by the European Parliament on the suspension of assistance granted under the financial instruments

The European Parliament notes that the Regulation establishing a financing instrument for development cooperation, the Regulation establishing a European Neighbourhood Instrument, the Regulation establishing a Partnership Instrument for cooperation with third countries and the Regulation on the Instrument for Pre-accession Assistance do not contain any explicit reference to the possibility of suspending assistance in cases where a beneficiary country fails to observe the basic principles enunciated in the respective instrument and notably the principles of democracy, rule of law and the respect for human rights.

The European Parliament considers that any suspension of assistance under these instruments would modify the overall financial scheme agreed under the ordinary legislative procedure. As a co-legislator and co-branch of the budgetary authority, the European Parliament is therefore entitled to fully exercise its prerogatives in that regard, if such a decision is to be taken.

Draft

DECLARATION BY THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL AND THE COMMISSION ON ARTICLE 5.2(c) OF THE DCI

With regard to the application of Article 5.2.c) of Regulation (EU) Nr. .../xxxx at the time of entry into force of that Regulation, the following partner countries are considered eligible for bilateral cooperation, as exceptional cases, including in view of phasing out development grant aid: Cuba, Colombia, Ecuador, Peru and South Africa.

Draft

DECLARATION BY THE COMMISSION ON ARTICLE 5 OF THE DCI

The Commission will seek the views of the European Parliament before changing the application of Article 5.2.c).

Draft Declaration by the Commission

This Regulation should enable the Union to contribute to fulfilling the joint Union commitment of providing continued support for human development to improve people's lives in line with the MDGs. At least 20% of allocated assistance under this Regulation will be allocated to basic social services, with a focus on health and education, and to secondary education, recognising that a degree of flexibility must be the norm, such as cases where exceptional assistance is involved. Data concerning the respect of this declaration will be included in the annual report referred to in Article 13 of the Common Implementing Regulation.

TOELICHTING

1. Achtergrond

Op 7 december 2011 is het voorstel van de Europese Commissie tot vaststelling van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking gepubliceerd, waarmee de procedure werd ingeluid voor de invoering van een nieuwe rechtsgrondslag voor het ontwikkelingsbeleid van de Europese Unie. Het voorstel bevatte een aantal nieuwe aspecten. Het belangrijkste daarvan is waarschijnlijk differentiatie, oftewel het maken van onderscheid tussen de minst ontwikkelde landen en de landen die zijn opgeklommen tot hogere middeninkomenslanden. Ook het terugbrengen van het aantal thematische programma's van vijf naar twee is belangrijk, omdat de kerntekst hierdoor korter wordt en de bijlagen worden gebruikt om een nadere omschrijving van de prioriteiten van de geografische en thematische programma's te geven. Vereenvoudiging is een andere doelstelling van het voorstel, waarbij de overkoepelende doelstelling van afstemming op het beleid van de partnerlanden ten volle wordt benut. Wanneer partnerlanden een nationaal ontwikkelingsplan hebben, hoeven er geen strategiedocumenten meer te worden opgesteld.

De rapporteur sluit zich aan bij de doelstellingen en beginselen die de Commissie in haar voorstel heeft opgenomen, maar stelt een aantal amendementen voor. De meeste hiervan weerspiegelen de prioriteiten die het Parlement in een eerder stadium kenbaar heeft gemaakt met betrekking tot het toekomstige ontwikkelingsbeleid van de Unie en de tenuitvoerlegging daarvan.

2. Belangrijkste aspecten van het ontwerpverslag

a) Coördinatie en toegevoegde waarde

In het ontwikkelingsbeleid van de Unie moet de toegevoegde waarde van de EU volledig worden benut, door de kracht van de lidstaten te bundelen en deze toe te voegen aan de gezamenlijke politieke vastberadenheid om te komen tot het grootst mogelijke hefboomeffect dat de Unie kan bereiken. Daarvoor is meer nodig dan alleen de efficiënte inzet van financiële middelen. Inderdaad, coördinatie en een betere werkverdeling tussen de lidstaten en de Commissie zullen leiden tot een betere benutting van de middelen en hieraan moet dan ook voorrang worden gegeven. De rapporteur is dan ook verheugd over de formulering die in het DCI-voorstel is opgenomen, te weten "meer complementariteit en een betere harmonisatie, afstemming op de partnerlanden en coördinatie van de procedures, zowel tussen de Unie en haar lidstaten als in de betrekkingen met andere donoren en ontwikkelingsactoren" om zodoende zowel overlappingen als lacunes te voorkomen en kostenefficiënte hulpverlening te garanderen. De rapporteur zou graag zien dat de gezamenlijke programmering tussen de Unie en haar lidstaten waar mogelijk daadwerkelijk wordt uitgevoerd.

Tegelijkertijd zou de Unie als donor van ontwikkelingshulp een grotere rol moeten spelen dan louter die van de achtentwintigste Europese donor of die van coördinator. De potentiële invloed van de Unie kan zeer nuttig blijken op gebieden van politieke aard: de bevordering van democratie, goed bestuur, de rechtsstaat en de mensenrechten.

b) Differentiatie

Differentiatie is een belangrijk nieuw aspect in het voorstel van de Commissie. Aangezien sommige middeninkomenslanden (MIC's) zijn opgeklommen naar de G20 (BRIC-landen) en nu zelf ontwikkelingshulp verlenen (China), is de noodzaak om bilaterale hulpprogramma's met deze landen voort te zetten blijkbaar verkleind. Indien de begrotingssteun van de EU slechts een uiterst kleine fractie vormt van de totale begroting van een partnerland dan zijn de gevolgen beperkt. En indien een land welvarend genoeg is om in Afrika bezuiden de Sahara wegen aan te leggen dan zou het ook in staat moeten zijn om zijn burgers gezondheidszorg te verstrekken. Er kan echter niet voorbij worden gegaan aan het feit dat ongeveer 70% van de armen in de wereld in deze middeninkomenslanden wonen en dat de overkoepelende doelstelling van de EU-ontwikkelingshulp het terugdringen van deze armoede is.

In haar voorstel kiest de Commissie er terecht voor om de begroting voor de geografische programma's te richten op de minst ontwikkelde landen (MOL) en andere lage-inkomenslanden volgens de redenering dat de EU haar middelen moet besteden waar zij het meest nodig zijn en waar zij het grootste effect kunnen sorteren. Daarom stelt de Commissie voor om negentien landen uit te sluiten van ontwikkelingshulp via de bilaterale geografische programma's, en daarvoor wordt als (behoorlijk zwaar) criterium het bni per hoofd van de bevolking gebruikt. Deze landen komen echter nog steeds in aanmerking voor hulp via de thematische programma's.

Hoewel de rapporteur het standpunt deelt dat hulp moet worden toegespitst op de gebieden waar die het hardst nodig is en waar die het grootste effect zal sorteren, is hij echter van mening dat het besluit over de schaalverdeling niet alleen mag uitgaan van het criterium van het bni per hoofd van de bevolking, aangezien het bni de sociale ongelijkheden niet weerspiegelt. Bovendien moet er flexibiliteit worden gehanteerd bij het geleidelijk afbouwen van de geografische programma's.

Daarom zijn er een aantal aanpassingen voorgesteld. Hoewel het bbp per hoofd van de bevolking het uitgangspunt blijft voor differentiatie, worden er bijkomende indicatoren voorgesteld die de graad van armoede, ongelijkheid en menselijke ontwikkeling meten. Daarnaast moeten er kwalitatieve criteria worden gehanteerd met betrekking tot alle middeninkomenslanden: bilaterale hulp mag alleen worden voortgezet indien de EU potentieel aanzienlijke effecten kan sorteren en toegevoegde waarde kan bieden.

Het geleidelijk afbouwen van geografische programma's wordt mogelijk gemaakt, waarbij een goede coördinatie met andere donoren en het partnerland moet worden nagestreefd. Gedurende deze overgangperiode moet de hulp alleen zijn toegespitst op specifieke gebieden zoals belastingstelsels, sociale cohesie, goed bestuur en mensenrechten.

c) Vereenvoudiging

Een van de prioriteiten van de Commissie voor dit meerjarig financieel kader is vereenvoudiging van de regelgeving. Voor het DCI betekent dit dat de Unie zich waar mogelijk zal richten op de nationale ontwikkelingsplannen van de partnerlanden en dat zij haar eigen programmeringscyclus zal afstemmen op die van de partnerlanden. Voor een partnerland zal geen landenstrategiedocument worden opgesteld indien dat partnerland beschikt over een passend nationaal ontwikkelingsplan.

De rapporteur sluit zich aan bij dit standpunt. Hij is het echter niet eens met het voorstel van de Commissie om gebruik te maken van een "gezamenlijk kaderdocument" als basis voor de

programmering, aangezien deze documenten niet zijn onderworpen aan enige vorm van parlementaire controle, noch op het niveau van de EU noch op dat van het partnerland.

d) Menselijke ontwikkeling

De Commissie zegt in haar voorstel dat ten minste 20% van het thematische programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen sociale insluiting en menselijke ontwikkeling moet ondersteunen. De rapporteur is van mening dat de term "menselijke ontwikkeling en sociale insluiting" te vaag is. Hij stelt dan ook voor dit uitgangspunt te versterken door toe te voegen dat *"ten minste 20% van de middelen die uit hoofde van deze verordening beschikbaar worden gesteld, zal worden aangewend om de verstrekking van sociale basisvoorzieningen te ondersteunen, zoals door de Verenigde Naties werd vooropgesteld in de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling"*. Hiermee sluit het voorstel aan op het eerdere standpunt van het Europees Parlement en op de verbintenis die in het huidige DCI is aangegaan.

e) Beleidscoherentie voor ontwikkeling

De rapporteur is verbaasd dat de beleidscoherentie voor ontwikkeling niet als zodanig in het voorstel van de Commissie wordt genoemd. Er is uitsluitend een verwijzing naar artikel 210 van het VWEU betreffende de algehele samenhang van het externe optreden van de Unie. Daarom is dan ook in verschillende delen van de tekst een specifieke verwijzing naar de beleidscoherentie voor ontwikkeling toegevoegd om het belang van die vereiste te benadrukken: de verwezenlijking van de belangrijkste doelstelling van het ontwikkelingsbeleid van de Unie - armoedebestrijding - mag niet worden ondermijnd door andere beleidsmaatregelen van de Unie.

f) Samenhang van noodhulp, rehabilitatie en ontwikkeling

De kloof tussen humanitaire hulp en ontwikkelingshulp, tussen noodhulp en maatregelen voor de lange termijn vormt nog steeds een grote uitdaging. Beide benaderingen gaan uit van een verschillend perspectief, hanteren verschillende procedures en er is een sterke politieke wil nodig om ze beter aan elkaar te koppelen. De Commissie geeft blijk van deze politieke wil, maar in het nieuwe DCI moet duidelijk worden gesteld dat er samenhang tussen noodhulp, rehabilitatie en ontwikkeling (LRRD) nodig is. De Commissie heeft in haar voorstel een afzonderlijk artikel (12) aan dit onderwerp gewijd, maar de rapporteur heeft hierin een kleine wijziging aangebracht. Er wordt een definitie gegeven van de term crisis en er is een formulering toegevoegd over natuurrampen en het versterken van de menselijke veerkracht.

g) Aanpassing aan en beperking van klimaatverandering

In het voorstel wordt steun gegeven aan de doelstelling van de Commissie om ten minste 20% van de EU-begroting te besteden aan een koolstofarme en klimaatbestendige maatschappij. De rapporteur heeft echter een verwijzing toegevoegd naar de toezegging van de Unie en haar lidstaten om middelen vrij te maken voor maatregelen voor de aanpassing aan en de beperking van de klimaatverandering in de ontwikkelingslanden in aanvulling op hun toezegging om 0,7% van het bni voor officiële ontwikkelingshulp uit te trekken, aangezien de financiering in verband met klimaatverandering uit hoofde van het DCI de armoedebestrijding niet mag verzwakken of in gevaar brengen.

h) Pan-Afrikaans programma

Het Pan-Afrikaans programma is een nieuw onderdeel van het voorstel dat de uitvoering van de gezamenlijke Afrika-EU-strategie ondersteunt op regionaal, continentaal en mondiaal niveau. Hoewel de rapporteur begrijpt dat dit programma nodig is, zijn er een aantal wijzigingen doorgevoerd om de complementariteit en de samenhang met de DCI-verordening te garanderen. Bovendien is de betrokkenheid van het Europees Parlement en het Pan-Afrikaans Parlement vastgesteld.

i) Bijlage IV

Om voor samenhang tussen de overkoepelende doelstellingen van de DCI-verordening te zorgen, moeten de samenwerkingsgebieden voor de geografische programma's duidelijk worden afgebakend, terwijl er tegelijkertijd voldoende ruimte moet worden gegeven voor de keuze van prioriteiten die is gebaseerd op een dialoog met de partnerlanden. Daarom zijn de drie hoofdthema's en de bijbehorende subthema's die de Commissie heeft voorgesteld in bijlage IV, deel A, nader uitgewerkt.

3. Horizontale elementen betreffende de financieringsinstrumenten voor het externe optreden van de EU (2014-2020)

Het Europees Parlement, als sterk voorstander van een ambitieus, veelomvattend en consistent buitenlands beleid van de Unie, verzoekt om een samenhangend geheel van financieringsinstrumenten voor het extern optreden van de EU. Dit moet de bevordering van de doelstellingen en waarden van de Unie in de wereld garanderen op basis van de democratie, rechtsstatelijkheid en mensenrechten, ter bevordering van vrede, veiligheid, stabiliteit en economische voorspoed. De geografische en thematische financieringsinstrumenten die door de Commissie zijn voorgesteld voor de periode 2014-2020 zijn essentiële middelen voor de tenuitvoerlegging van deze aanpak.

Het Europees Parlement handelt in de geest van verantwoordelijkheid op basis van het fundamentele beginsel van de verantwoordingsplicht van de Unie ten aanzien van haar burgers op het gebied van de toewijzing van middelen en de keuze van de doelstellingen en strategieën. Het nieuwe kader voor extern optreden moet niet alleen zuinig en effectief, maar ook democratisch legitiem zijn. Het is daarom cruciaal dat de volgende generatie van financieringsinstrumenten zowel over voldoende financiële middelen beschikt onder het komende meerjarig financieel kader, als dat deze ontworpen is om de politieke ambities en prioriteiten te weerspiegelen en te ondersteunen, met inachtneming van het specifieke karakter van elk van de instrumenten en het daaraan gerelateerde beleid.

Gebruikmakend van de met het Verdrag van Lissabon verleende voorrechten en bevoegdheden, wenst het Europees Parlement, als medewetgever op het gebied van deze instrumenten en als begrotingsautoriteit, dat deze instrumenten:

- duidelijke en zichtbare resultaten ter plekke boeken, teneinde duidelijke en op politiek niveau overeengekomen doelstellingen te verwezenlijken;
- op een transparante en alomvattende manier voorbereid, ten uitvoer gelegd, gecontroleerd en beoordeeld worden, waarbij voor zover mogelijk en waar nodig en passend het maatschappelijk middenveld en partnerlanden op nationaal, regionaal en lokaal niveau betrokken worden;

- gebaseerd worden op basis van samenwerking en synergie tussen de instrumenten en met andere beleidslijnen van de EU voor haar extern optreden, maar ook met programma's van de EU-lidstaten en internationale donoren die dezelfde thematische of geografische gebieden achter gemeenschappelijke beleidsdoelstellingen bestrijken, zodat overlappingen, verkwisting van middelen en zinloze inspanningen worden voorkomen en daarentegen het positieve effect op de programma's van de Unie wordt vergroot;
- mechanismen verschaffen die een snelle reactie op onvoorziene ontwikkelingen mogelijk maken, zoals politieke overgangssituaties in derde landen of het ontstaan van nieuwe mondiale uitdagingen die een snelle, passende reactie vereisen van de EU, en die tegelijkertijd een afdoende mate van voorspelbaarheid verzekeren voor de begunstigde landen.

Deze algemene benadering komt tot uitdrukking in de in de ontwerpverslagen voorgestelde amendementen. In de verslagen wordt met name voorgesteld dat de twee medewetgevers, het Europees Parlement en de Raad, hun bevoegdheden aan de Commissie delegeren voor het opstellen van alle strategische programmeringsdocumenten die de doelstellingen, prioriteiten, verwachte resultaten en financiële toewijzingen in ruime zin definiëren, en deze documenten als gedelegeerde handelingen aannemen, om flexibiliteit mogelijk te maken en tegelijkertijd de democratische legitimiteit en transparantie te waarborgen door een gelijkwaardige deelname van beide medewetgevers op dit strategische niveau.

Deze instrumenten zullen zeven jaar van kracht zijn, waardoor democratische controle nog belangrijker wordt. Als medewetgever heeft het Europees Parlement de taak te garanderen dat de programmering en de tenuitvoerlegging van de instrumenten in overeenstemming met de geest van de basishandeling geschiedt. Dit betekent niet dat het Parlement betrokken wordt bij microbeheer, omdat het Parlement vertrouwen heeft in de professionaliteit en de deskundigheid van de Commissie en de Europese dienst voor extern optreden. Echter voor de verwezenlijking van een van de vele doelstellingen van het Verdrag van Lissabon, namelijk het overwinnen van het democratische tekort in de EU, is het absoluut noodzakelijk dat het Europees Parlement betrokken is bij de besluitvorming over de strategische programmering via de procedure voor gedelegeerde handelingen.

12.7.2012

ADVIES VAN DE COMMISSIE BUITENLANDSE ZAKEN

aan de Commissie ontwikkelingssamenwerking

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking (COM(2011)0840 – C7-0493/2011 – 2011/0406(COD))

Rapporteur voor advies: Ana Gomes

BEKNOPTE MOTIVERING

Naast het overkoepelende streefdoel van armoedebestrijding is het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking een belangrijk hulpmiddel voor het bevorderen van de eerbiediging van mensenrechten, de rechtsstatelijkheid, transparantie, democratisering en goed bestuur in de partnerlanden waarop het betrekking heeft.

Het Parlement moet onmiddellijk en ten volle in kennis worden gesteld van de door de Europese Dienst voor extern optreden uitgevoerde maatregelen in geval van schendingen van de mensenrechten in landen die profiteren van het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking. Stelselmatige of ernstige mensenrechtenschendingen moeten aanleiding geven tot ad-hocevaluaties van het strategiedocument en eventueel leiden tot het herzienvan het toepassingsgebied, de prioriteiten en kanalen van de financiering en, in extreme gevallen, tot het overwegen van de opschorting van bijstand uit hoofde van het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking.

Het Parlement moet nauw worden betrokken bij besluiten over bilaterale, geografische en thematische prioriteiten en beoogde doelstellingen alsook de verwachte resultaten en de financiële toewijzingen aan elke sector met procentuele uitsplitsing. Met het oog op een grotere mate van flexibiliteit en efficiëntie voor de goedkeuring en herziening ervan moet voor deze aangelegenheden een bevoegdheidsdelegatie aan de Commissie worden verleend.

Organisaties van het maatschappelijk middenveld verstrekken cruciale feedback over de behoeften van verschillende groepen individuen, lokale gemeenschappen, organisaties uit de particuliere sector, vakbonden en andere maatschappelijke componenten, alsook het internationale maatschappelijk middenveld. Nationale parlementen moeten eveneens hierbij worden betrokken. Ze moeten alle systematisch en nauw worden betrokken bij raadplegingen vanaf het programmeringsstadium tot evaluaties en herzieningen.

AMENDEMENTEN

De Commissie buitenlandse zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie ontwikkelings samenwerking onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een verordening Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

(4) De waarden waarop de Unie gegrondvest is zijn democratie, de rechtsstaat, de universele geldigheid en de ondeelbaarheid van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, de eerbiediging van de menselijke waardigheid, de beginselen van gelijkheid en solidariteit en de eerbiediging van de beginselen van het Handvest van de VN en het internationaal recht. Zij streeft ernaar door middel van dialoog en samenwerking de gehechtheid aan deze waarden in de partnerlanden en -regio's te ontwikkelen en te consolideren.

Amendement

(4) De waarden waarop de Unie gegrondvest is zijn democratie, de rechtsstaat, de universele geldigheid en de ondeelbaarheid van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, de eerbiediging van de menselijke waardigheid, **gendergelijkheid**, de beginselen van gelijkheid en solidariteit en de eerbiediging van de beginselen van het Handvest van de VN en het internationaal recht. Zij streeft ernaar door middel van dialoog en samenwerking de gehechtheid aan deze waarden in de partnerlanden en -regio's te ontwikkelen en te consolideren.

Amendement 2

Voorstel voor een verordening Overweging 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(4 bis) De Unie erkent dat eerbiediging van mensenrechten, fundamentele vrijheden, de bevordering van de rechtsstaat, democratische beginselen, transparantie, goed bestuur, vrede en stabiliteit en gendergelijkheid essentieel zijn voor de ontwikkeling van partnerlanden en dat die kwesties moeten worden geïntegreerd in het ontwikkelingsbeleid van de Unie, met name in de programmering en in overeenkomsten met partnerlanden. De Unie is vastbesloten ervoor te zorgen dat

de resultaten die een land heeft geboekt op het vlak van mensenrechten, democratie en de rechtsstaat meer directe gevolgen hebben voor de programmering, de voorwaarden en de kanalen van de steun alsook voor de algemene begrotingssteun.

Amendement 3

Voorstel voor een verordening Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

(5) De Unie wil ook zorgen voor samenhang met andere gebieden van haar extern optreden. Die moet worden gegarandeerd bij het formuleren van het **ontwikkelingssamenwerkingsbeleid** van de Unie, bij de strategische planning en bij de programmering en de uitvoering van maatregelen.

Amendement

(5) De Unie wil ook zorgen voor samenhang met andere gebieden van haar extern optreden. Die moet worden gegarandeerd bij het formuleren van **de externe dimensie van met name het veiligheids-, handels-, investerings-, landbouw- en visserijbeleid** van de Unie, bij de strategische planning en bij de programmering en de uitvoering van maatregelen.

Amendement 4

Voorstel voor een verordening Overweging 5 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(5 bis) De Unie en de lidstaten erkennen dat programma's voor ontwikkelingssteun gepaard moeten gaan met gezamenlijke inspanningen op multilateraal niveau om een doeltreffend internationaal juridisch kader te creëren voor het aanpakken van illegale geldstromen uit ontwikkelingslanden, mechanismen voor de openbaarmaking van betalingen door multinationale bedrijven aan ontwikkelingslanden, de uitwisseling van informatie en de strijd tegen rechtsgebieden met een

geheimhoudingsregeling die corruptie bevorderen en de binnenlandse middelen van ontwikkelingslanden voor de financiering van ontwikkeling aanzienlijk ondermijnen. Ontwikkelingsprogramma's moeten derhalve bestaan in en worden aangevuld door initiatieven ter versterking van maatregelen ter bestrijding van het witwassen van geld, voor de aanpak van belastingontduiking en voor het opzetten van juridische kaders en institutionele regelingen voor het opsporen, bevriezen en terughalen van illegale activa, zowel in donor- als partnerlanden.

Amendement 5

Voorstel voor een verordening Overweging 5 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(5 ter) Met het oog op het ontwikkelingsbeleid is het van belang dat het extern optreden van de Unie niet ingaat tegen de inspanningen van ontwikkelingslanden ter verwezenlijking van de MDG's, in overeenstemming met artikel 208 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Amendement 6

Voorstel voor een verordening Overweging 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(7) De EU-bijstand moet de gezamenlijke Afrika-EU-strategie en de daaropvolgende actieplannen ondersteunen, die het kader vormen voor een brede en voor beide partijen gunstige samenwerking binnen een strategisch partnerschap dat wordt gekenmerkt door het streven naar

(7) De EU-bijstand moet de gezamenlijke Afrika-EU-strategie en de daaropvolgende actieplannen ondersteunen, die het kader vormen voor een brede en voor beide partijen gunstige samenwerking binnen een strategisch partnerschap dat wordt gekenmerkt door het streven naar

gemeenschappelijke doelstellingen op gelijke voet.

gemeenschappelijke doelstellingen op gelijke voet. ***De consolidatie van multilaterale instellingen en bestuur is een belangrijke factor als het erom gaat een significante bijdrage te leveren aan de versterking van de rol en plaats in de wereld van de Unie en partnerlanden en -regio's.***

Amendement 7

Voorstel voor een verordening Overweging 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

(8) De Unie en de lidstaten moeten de samenhang en de ***complementariteit*** van hun respectieve ontwikkelingssamenwerkingsbeleid verbeteren, met name door zowel op nationaal als op regionaal niveau in te spelen op de prioriteiten van de partnerlanden en -regio's. Om ervoor te zorgen dat het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid van de Unie en dat van de lidstaten elkaar aanvullen en versterken, is het aangewezen te voorzien in gezamenlijke programmeringsprocedures, die waar mogelijk en relevant steeds moeten worden gevolgd.

Amendement

(8) De Unie en de lidstaten moeten de samenhang, de ***complementariteit en de efficiëntie*** van hun respectieve ontwikkelingssamenwerkingsbeleid verbeteren, met name door zowel op nationaal als op regionaal niveau in te spelen op de prioriteiten van de partnerlanden en -regio's. Om ervoor te zorgen dat het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid van de Unie en dat van de lidstaten elkaar aanvullen en versterken, is het aangewezen te voorzien in gezamenlijke programmeringsprocedures, die waar mogelijk en relevant steeds moeten worden gevolgd.

Amendement 8

Voorstel voor een verordening Overweging 9

Door de Commissie voorgestelde tekst

(9) Het beleid en het internationaal optreden inzake ontwikkelingssamenwerking van de Unie worden gestuurd door de MDG's, zoals het uitbannen van extreme armoede en honger, met inbegrip van alle daarop volgende

Amendement

(9) Het beleid en het internationaal optreden inzake ontwikkelingssamenwerking van de Unie worden gestuurd door de MDG's, zoals het uitbannen van extreme armoede en honger, met inbegrip van alle daarop volgende

wijzigingen daarvan, en door de door de Unie *en* haar lidstaten aangenomen ontwikkelingsdoelstellingen en -beginselen, met inbegrip van de doelstellingen en beginselen die zijn aangenomen in het kader van hun samenwerking binnen de Verenigde Naties (VN) en andere bevoegde internationale organisaties op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.

wijzigingen daarvan, en door de door de Unie, haar lidstaten *en het Europees Parlement* aangenomen ontwikkelingsdoelstellingen en -beginselen, met inbegrip van de doelstellingen en beginselen die zijn aangenomen in het kader van hun samenwerking binnen de Verenigde Naties (VN) en andere bevoegde internationale organisaties op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.

Amendement 9

Voorstel voor een verordening Overweging 10

Door de Commissie voorgestelde tekst

(10) De Unie moet een allesomvattende benadering bevorderen om te reageren op crises en rampen en op conflictsituaties en kwetsbare situaties, met inbegrip van overgangssituaties. Deze benadering moet met name worden gebaseerd op de conclusies van de Raad over veiligheid en ontwikkeling, op die betreffende een antwoord van de EU op onstabiele situaties, op die betreffende de preventie van conflicten alsook op alle relevante later goedgekeurde conclusies. Dit moet zorgen voor de nodige mix van benaderingen, responsen en instrumenten, waarmee het juiste evenwicht tussen de veiligheidsgeoriënteerde, ontwikkelings- en humanitaire benaderingen kan worden gevonden en een respons op korte termijn kan worden gekoppeld aan steun op lange termijn.

Amendement

(10) De Unie moet een allesomvattende benadering bevorderen om te reageren op crises en rampen en op conflictsituaties en kwetsbare situaties, met inbegrip van overgangssituaties. Deze benadering moet met name worden gebaseerd op de conclusies van de Raad over veiligheid en ontwikkeling, op die betreffende een antwoord van de EU op onstabiele situaties, op die betreffende de preventie van conflicten alsook op alle relevante later goedgekeurde conclusies. Dit moet zorgen voor de nodige mix van benaderingen, responsen en instrumenten, waarmee het juiste evenwicht tussen de veiligheidsgeoriënteerde, ontwikkelings- en humanitaire benaderingen kan worden gevonden en een respons op korte termijn kan worden gekoppeld aan steun op lange termijn. *Elke landenanalyse en -programmering moet een conflictanalyse bevatten.*

Amendement 10

Voorstel voor een verordening

Overweging 11

Door de Commissie voorgestelde tekst

(11) De bijstand van de Unie moet zich toespitsen op de gebieden waar die het meeste effect heeft, gelet op haar vermogen om overal ter wereld op te treden en om te reageren op mondiale uitdagingen, zoals armoedebestrijding, duurzame en inclusieve ontwikkeling en de wereldwijde bevordering van democratie, goed bestuur, mensenrechten en de rechtsstaat, alsook haar voorspelbare inzet op lange termijn voor ontwikkelingshulp en haar rol in de coördinatie met haar lidstaten. Om dit effect te garanderen moet het differentiatiebeginsel niet alleen bij de toewijzing van middelen, maar ook bij de programmering worden toegepast om ervoor te zorgen dat bilaterale ontwikkelingssamenwerking zich richt op de partnerlanden waar de behoeften het grootst zijn, met inbegrip van zwakke staten en staten met een grote kwetsbaarheid, en die maar beperkte mogelijkheden hebben om toegang te krijgen tot andere financieringsbronnen om hun eigen ontwikkeling te ondersteunen, waarbij rekening wordt gehouden met het mogelijke effect van de EU-bijstand in de partnerlanden. Daarom zal de bilaterale programmering zich richten op zulke landen, door de toepassing van objectieve criteria op basis van de behoeften en capaciteiten van deze landen en van het effect van de EU-bijstand.

Amendement

(11) De bijstand van de Unie moet zich toespitsen op de gebieden waar die het meeste effect heeft, gelet op haar vermogen om overal ter wereld op te treden en om te reageren op mondiale uitdagingen, zoals armoedebestrijding, duurzame en inclusieve ontwikkeling, ***milieubehoud, afzwakking van en aanpassing aan de klimaatverandering, en de*** wereldwijde bevordering van democratie, goed bestuur, mensenrechten en de rechtsstaat, alsook haar voorspelbare inzet op lange termijn voor ontwikkelingshulp en haar rol in de coördinatie met haar lidstaten. Om dit effect te garanderen moet het differentiatiebeginsel niet alleen bij de toewijzing van middelen, maar ook bij de programmering worden toegepast om ervoor te zorgen dat bilaterale ontwikkelingssamenwerking zich richt op de partnerlanden waar de behoeften het grootst zijn, met inbegrip van zwakke staten en staten met een grote kwetsbaarheid, en die maar beperkte mogelijkheden hebben om toegang te krijgen tot andere financieringsbronnen om hun eigen ontwikkeling te ondersteunen, waarbij rekening wordt gehouden met het mogelijke effect van de EU-bijstand in de partnerlanden. Daarom zal de bilaterale programmering zich richten op zulke landen, door de toepassing van objectieve criteria op basis van de behoeften en capaciteiten van deze landen en van het effect van de EU-bijstand. ***Om te zorgen voor het grootst mogelijke effect van de bijstand van de Unie in de wereld, moet de tenuitvoerlegging van deze verordening nauw worden gecoördineerd met programma's en maatregelen die worden gefinancierd uit hoofde van andere verordeningen tot vaststelling van externe financieringsinstrumenten, namelijk***

Verordening (EU) nr. [.../...] van het Europees Parlement en de Raad tot invoering van een stabiliteitsinstrument, Verordening (EU) nr. [.../...] van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van een financieringsinstrument voor de bevordering van democratie en mensenrechten in de wereld en Verordening (EU) nr. [.../...] van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een partnerschapsinstrument voor samenwerking met derde landen.

Amendement 11

Voorstel voor een verordening Overweging 12

Door de Commissie voorgestelde tekst

(12) Deze verordening moet een kader scheppen voor de programmering, zodat de **samenhang** tussen de beleidsterreinen van de Unie kan worden vergroot door gebruik te maken van een gezamenlijk kaderdocument als basis voor de programmering. Zij moet het mogelijk maken om het EU-beleid volledig af te stemmen op het beleid van de partnerlanden en -regio's door **in voorkomend geval** te vertrekken vanuit nationale ontwikkelingsplannen of soortgelijke allesomvattende ontwikkelingsdocumenten, en een betere coördinatie tussen donoren nastreven, met name tussen de Unie en haar lidstaten, door middel van gezamenlijke programmering.

Amendement

(12) Deze verordening moet een kader scheppen voor de programmering, zodat de **beleidscoherentie voor ontwikkeling** tussen de beleidsterreinen van de Unie kan worden vergroot door gebruik te maken van een gezamenlijk kaderdocument als basis voor de programmering. Zij moet het mogelijk maken om het EU-beleid volledig af te stemmen op het beleid van de partnerlanden en -regio's door **waar mogelijk** te vertrekken vanuit nationale ontwikkelingsplannen of soortgelijke allesomvattende ontwikkelingsdocumenten, **vastgesteld door parlementen van partnerlanden of partnerregio's na overleg met maatschappelijke organisaties**, en een betere coördinatie tussen donoren nastreven, met name tussen de Unie en haar lidstaten, door middel van gezamenlijke programmering.

Amendement 12

Voorstel voor een verordening Overweging 16

Door de Commissie voorgestelde tekst

(16) De mededeling van de Commissie „Het effect van het EU-ontwikkelingsbeleid vergroten: een agenda voor verandering” beoogt voortzetting van de steun voor sociale insluiting en menselijke ontwikkeling naar rato van ten minste 20 % van de ontwikkelingshulp van de Unie. Om daartoe bij te dragen, moet ten minste 20 % van het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen dat ontwikkelingsgebied ondersteunen.

Amendement

(16) De mededeling van de Commissie „Het effect van het EU-ontwikkelingsbeleid vergroten: een agenda voor verandering” beoogt voortzetting van de steun voor sociale insluiting en menselijke ontwikkeling naar rato van ten minste 20 % van de ontwikkelingshulp van de Unie. Om daartoe bij te dragen, moet ten minste 20 % van het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen dat ontwikkelingsgebied ondersteunen, **met de nadruk op gezondheid en basisonderwijs**.

Amendement 13

Voorstel voor een verordening Overweging 17

Door de Commissie voorgestelde tekst

(17) De lijsten van partnerlanden die onder deze verordening vallen, moeten worden aangepast op basis van mogelijke veranderingen van hun status die zijn vastgesteld door de Commissie voor Ontwikkelingsbijstand van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO/DAC), en van belangrijke veranderingen in menselijke ontwikkeling, afhankelijkheid van hulp, crisissituaties, kwetsbaarheid en andere aspecten met inbegrip van de dynamiek van het ontwikkelingsproces. Dergelijke updates, alsook beoordelingen van de partnerlanden die in aanmerking komen voor ontwikkelingssamenwerking en veranderingen in de definities van gedetailleerde samenwerkings- en activiteitengebieden, en aanpassingen van de indicatieve financiële toewijzing per programma vormen niet-essentiële

Amendement

(17) De lijsten van partnerlanden die onder deze verordening vallen, moeten worden aangepast op basis van mogelijke veranderingen van hun status die zijn vastgesteld door de Commissie voor Ontwikkelingsbijstand van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO/DAC), en van belangrijke veranderingen in menselijke ontwikkeling, afhankelijkheid van hulp, crisissituaties, kwetsbaarheid en andere aspecten met inbegrip van de dynamiek van het ontwikkelingsproces. Dergelijke updates, alsook beoordelingen van de partnerlanden die in aanmerking komen voor ontwikkelingssamenwerking en veranderingen in de definities van gedetailleerde samenwerkings- en activiteitengebieden, en aanpassingen van de indicatieve financiële toewijzing per programma vormen niet-essentiële

onderdelen van deze verordening. Om het toepassingsgebied aan te passen aan de snel veranderende realiteit in derde landen, moet dus de bevoegdheid om handelingen aan te nemen overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie aan de Commissie worden overgedragen, zodat zij de bijlagen van deze verordening kan bijwerken, waaronder de lijst van partnerlanden en - regio's die in aanmerking komen voor EU-financiering, de bepaling van gedetailleerde gebieden waarop wordt samengewerkt in het kader van de geografische en thematische programma's en de indicatieve toewijzingen per programma. Het is van bijzonder belang dat de Commissie tijdens de voorbereiding passend overleg pleegt, onder meer met deskundigen. Bij het voorbereiden en opstellen van gedelegeerde handelingen dient de Commissie er verder op toe te zien dat de desbetreffende documenten gelijktijdig, tijdig en op passende wijze bij het Europees Parlement en de Raad worden ingediend.

onderdelen van deze verordening. Om het toepassingsgebied aan te passen aan de snel veranderende realiteit in derde landen, moet dus de bevoegdheid om handelingen aan te nemen overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie aan de Commissie worden overgedragen, zodat zij de bijlagen van deze verordening kan bijwerken, waaronder de lijst van partnerlanden en - regio's die in aanmerking komen voor EU-financiering, de bepaling van gedetailleerde gebieden waarop wordt samengewerkt in het kader van de geografische en thematische programma's en de indicatieve toewijzingen per programma. Het is van bijzonder belang dat de Commissie tijdens de voorbereiding passend overleg pleegt, onder meer met deskundigen **en met volledige en tijdige betrokkenheid van organisaties van het maatschappelijk middenveld**. Bij het voorbereiden en opstellen van gedelegeerde handelingen dient de Commissie er verder op toe te zien dat de desbetreffende documenten gelijktijdig, tijdig en op passende wijze bij het Europees Parlement en de Raad worden ingediend.

Amendement 14

Voorstel voor een verordening

Overweging 19

Door de Commissie voorgestelde tekst

(19) De **uitvoeringsbevoegdheden voor wat** de in de artikelen 11 tot en met 14 van deze verordening vastgestelde strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's **betreft, moeten worden uitgeoefend overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011** van het **Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die**

Amendement

(19) **Met het oog op het aan de Commissie verlenen van de bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, moeten de** in de artikelen 11 tot en met 14 van deze verordening vastgestelde strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's **worden beschouwd als niet-essentiële onderdelen van de verordening in de zin van artikel 290, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking**

van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren. Omdat deze uitvoeringshandelingen de beleidsoriëntatie betreffen of gevolgen voor de begroting hebben, moet in het algemeen voor hun vaststelling de onderzoeksprocedure worden toegepast, behalve voor maatregelen met een kleine financiële omvang. De Commissie moet onmiddellijk uitvoeringshandelingen vaststellen wanneer in naar behoren gemotiveerde gevallen waarin een snelle respons van de Unie nodig is, dwingende redenen van urgentie dit vereisen.

van de *Europese Unie*.

Amendement 15

Voorstel voor een verordening Overweging 19 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(19 bis) De uitvoeringsbevoegdheden die uit deze verordening voortvloeien, moeten in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren, worden uitgeoefend¹.

¹ PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13.

Amendement 16

Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – lid 1 – letter b – punt ii

Door de Commissie voorgestelde tekst

(ii) het bevorderen van democratie, de rechtsstaat, goed bestuur en eerbiediging van de mensenrechten.

Amendement

(ii) het bevorderen van democratie, de rechtsstaat, goed bestuur, **transparantie, gendergelijkheid** en eerbiediging van de mensenrechten.

Amendement 17

Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – lid 1 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Het verwezenlijken van deze doelstellingen zal worden gemeten aan de hand van **relevante** indicatoren, met name MDG 1 voor alinea a) en MDG's 1 tot en met 8 voor alinea b), en andere door de Unie en haar lidstaten overeengekomen indicatoren.

Amendement

1. Het verwezenlijken van deze doelstellingen zal worden gemeten aan de hand van indicatoren **voor menselijke ontwikkeling**, met name MDG 1 voor alinea a) en MDG's 1 tot en met 8 voor alinea b), en andere door de **VN, de** Unie en haar lidstaten overeengekomen indicatoren.

Amendement 18

Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De Unie wil de beginselen van democratie, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden waarop zij gegrondvest is, bevorderen, ontwikkelen en bestendigen door middel van dialoog en samenwerking met de partnerlanden en -regio's.

Amendement

1. De Unie wil de beginselen van democratie, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, **met inbegrip van sociale, economische en culturele rechten, en** de fundamentele vrijheden waarop zij gegrondvest is, bevorderen, ontwikkelen en bestendigen door middel van dialoog en samenwerking met de partnerlanden en -regio's. **Dat vereist een op rechten gebaseerde aanpak, waarbij met name het recht op universele en niet-discriminerende toegang tot basisdiensten, de deelname aan**

democratische processen, transparantie en verantwoordingsplicht worden bevorderd.

Amendement 19

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 2 – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

(c) verbintenissen en prestaties.

Amendement

(c) verbintenissen en prestaties; ***met name verbintenis en vooruitgang op het vlak van het verwezenlijken van overeengekomen doelstellingen en prioriteiten inzake mensenrechten, transparantie en democratisering.***

Amendement 20

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De volgende horizontale aspecten worden in alle programma's opgenomen: de bevordering van de mensenrechten, gendergelijkheid, het versterken van de positie van vrouwen, non-discriminatie, democratie, goed bestuur, kinderrechten en rechten van inheemse volkeren, sociale insluiting en rechten van mensen met een handicap, milieuduurzaamheid, waaronder het aanpakken van de klimaatverandering en het bestrijden van hiv/aids.

Amendement

3. De volgende horizontale aspecten worden in alle programma's opgenomen: de bevordering van de mensenrechten, gendergelijkheid, het versterken van de positie van vrouwen, non-discriminatie, democratie, goed bestuur, ***de strijd tegen corruptie***, kinderrechten en rechten van inheemse volkeren, sociale insluiting en rechten van mensen met een handicap, milieuduurzaamheid, waaronder het aanpakken van de klimaatverandering, ***conflictpreventie*** en het bestrijden van hiv/aids.

Amendement 21

Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan het versterken van de rechtsstaat, het verbeteren van de toegang tot justitie en het steunen van de organisaties van het maatschappelijk middenveld, handel en duurzame ontwikkeling, toegang tot ICT, gezondheid en voedselzekerheid, alsook aan het bevorderen van dialoog, participatie en verzoening en aan institutionele opbouw.

Amendement 22

Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 5 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

4. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan het versterken van de rechtsstaat, het verbeteren van de toegang tot justitie en het steunen van de organisaties van het maatschappelijk middenveld, ***decentralisatie***, handel en duurzame ontwikkeling, toegang tot ICT, gezondheid en voedselzekerheid, alsook aan het bevorderen van dialoog, participatie en verzoening en aan institutionele opbouw, ***ook op regionaal en lokaal niveau***.

Amendement 23

Amendement

5 bis. Met name wordt in de programmeringsactiviteiten in het kader van deze verordening naar behoren rekening gehouden met de door de Unie opgestelde landenstrategiedocumenten inzake mensenrechten waarin landenspecifieke prioriteiten, doelstellingen en benchmarks voor mensenrechten en democratiseringen zijn vastgesteld. Landenstrategiedocumenten inzake mensenrechten worden opgenomen in ontwikkelingsprogramma's, om te komen tot een gemeenschappelijke en coherente EU-aanpak ten aanzien van mensenrechten.

Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 8 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

8. De Unie bevordert doelmatige samenwerking met de partnerlanden en -regio's overeenkomstig internationaal beproefde methoden. Zij stemt haar steun in toenemende mate af op de nationale of regionale ontwikkelingsstrategieën, het hervormingsbeleid en de procedures van haar partners. Zij draagt bij tot de versterking van de wederzijdse verantwoordingsplicht tussen partnerregeringen en -instellingen en donoren, en stimuleert plaatselijke **knowhow en plaatselijke** werkgelegenheid. Daartoe bevordert zij het volgende:

Amendement

8. De Unie bevordert doelmatige samenwerking met de partnerlanden en -regio's overeenkomstig internationaal beproefde methoden. Zij stemt haar steun in toenemende mate af op de nationale of regionale ontwikkelingsstrategieën, het hervormingsbeleid en de procedures van haar partners. Zij draagt bij tot de versterking van de **verantwoordingsplicht van de partnerlanden ten aanzien van hun burgers, alsmede de** wederzijdse verantwoordingsplicht tussen partnerregeringen en -instellingen en donoren, **en tot de versterking van de capaciteit van plaatselijke besturen** en stimuleert plaatselijke werkgelegenheid. Daartoe bevordert zij het volgende:

Amendement 24

Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 8 – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

(b) inclusieve en participerende ontwikkelingsmethoden en ruime inschakeling van alle segmenten van de samenleving in het ontwikkelingsproces en de nationale en regionale dialoog, waaronder de politieke dialoog;

Amendement

(b) inclusieve en participerende ontwikkelingsmethoden en ruime inschakeling van alle segmenten van de samenleving in het ontwikkelingsproces en de nationale en regionale dialoog, waaronder de politieke dialoog; **de inschakeling van alle geledingen van de samenleving in het ontwikkelingsproces wordt verwezenlijkt door een uitvoerige raadpleging van met name organisaties van het maatschappelijk middenveld alsook nationale parlementen, lokale autoriteiten, de particuliere sector en vakbonden, die de mogelijkheid krijgen om tijdig hun bijdrage te leveren, waarbij hun toegang wordt verleend tot gedetailleerde informatie over de**

Amendement 25

Voorstel voor een verordening

Artikel 3 – lid 10

Door de Commissie voorgestelde tekst

10. De Commissie streeft naar een regelmatige informatie-uitwisseling met het maatschappelijk middenveld.

Amendement

10. De Commissie streeft naar een regelmatige **en tijdige** informatie-uitwisseling met het maatschappelijk middenveld **en lokale en regionale bestuursinstanties**.

Amendement 26

Voorstel voor een verordening

Artikel 5 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. Binnen elk landenprogramma zal de Unie haar bijstand in beginsel richten op drie sectoren.

Amendement

4. Binnen elk landenprogramma zal de Unie haar bijstand in beginsel richten op drie sectoren **die worden gekozen in overleg met het maatschappelijk middenveld, ten einde in te spelen op de werkelijke behoeften van het land en de gemeenschap**.

Amendement 27

Voorstel voor een verordening

Artikel 8 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De doelstelling van het programma voor organisaties van het maatschappelijk middenveld en plaatselijke overheden in ontwikkeling is de financiering van initiatieven op het gebied van ontwikkeling door of voor organisaties van het maatschappelijk middenveld en plaatselijke overheden uit de partnerlanden, de Unie,

Amendement

1. De doelstelling van het programma voor organisaties van het maatschappelijk middenveld en plaatselijke overheden in ontwikkeling is de financiering van initiatieven op het gebied van ontwikkeling door of voor organisaties van het maatschappelijk middenveld en plaatselijke overheden uit de partnerlanden, de Unie,

de kandidaat-lidstaten en de potentiële kandidaat-lidstaten.

de kandidaat-lidstaten en de potentiële kandidaat-lidstaten. ***Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan die maatschappelijke organisaties die basisdiensten verlenen, zoals onderwijs en gezondheidszorg.***

Amendement 28

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Voor de geografische programma's worden overeenkomstig artikel 11 op basis van een strategiedocument indicatieve meerjarenprogramma's voor de partnerlanden en -regio's opgesteld.

Voor de thematische programma's worden overeenkomstig artikel 13 indicatieve meerjarenprogramma's opgesteld.

De Commissie stelt de in artikel 2 van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening vastgestelde uitvoeringsmaatregelen vast op basis van de in de artikelen 11 en 13 bedoelde programmeringsdocumenten. In bepaalde omstandigheden kan de steun van de Unie echter ook de vorm aannemen van maatregelen waarin deze documenten niet voorzien, overeenkomstig de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening.

Amendement

1. Voor de geografische programma's worden overeenkomstig artikel 11 op basis van een strategiedocument indicatieve meerjarenprogramma's voor de partnerlanden en -regio's opgesteld.

Voor de thematische programma's worden overeenkomstig artikel 13 indicatieve meerjarenprogramma's opgesteld.

Amendement 29

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De Unie en haar lidstaten plegen in een vroeg stadium van het programmeringsproces overleg met elkaar

Amendement

2. De Commissie krijgt de bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 18 om

en met andere donoren en ontwikkelingsactoren, waaronder vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en regionale en plaatselijke overheden, ter bevordering van de complementariteit en de samenhang van hun samenwerkingsactiviteiten. Dit overleg kan leiden tot gezamenlijke programmering tussen de Unie en haar lidstaten.

strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's voor geografische programma's en thematische programma's goed te keuren. De Unie en haar lidstaten plegen in een vroeg stadium van het programmeringsproces overleg met elkaar en met andere donoren en ontwikkelingsactoren, waaronder vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en regionale en plaatselijke overheden, ter bevordering van de complementariteit en de samenhang van hun samenwerkingsactiviteiten. Dit overleg kan leiden tot gezamenlijke programmering tussen de Unie en haar lidstaten.

Amendement 30

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. Middelen kunnen niet-toegewezen blijven. Behoudens latere toewijzing of hertoewijzing overeenkomstig artikel 11, lid 5 en artikel 13, wordt naderhand ***overeenkomstig de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening*** over het gebruik van deze middelen beslist.

Amendement

4. Middelen kunnen niet-toegewezen blijven. Behoudens latere toewijzing of hertoewijzing overeenkomstig artikel 11, lid 5 en artikel 13, wordt naderhand over het gebruik van deze middelen beslist ***middels de vaststelling van gedelegeerde handelingen overeenkomstig artikel 18 van deze verordening.***

Amendement 31

Voorstel voor een verordening Artikel 11 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Strategiedocumenten zijn door de Unie opgestelde documenten om een samenhangend kader te verschaffen voor de ontwikkelingssamenwerking tussen de Unie en het betrokken partnerland of de betrokken partnerregio, in

Amendement

1. Strategiedocumenten zijn door de Unie opgestelde documenten om een samenhangend kader te verschaffen voor de ontwikkelingssamenwerking tussen de Unie en het betrokken partnerland of de betrokken partnerregio, in

overeenstemming met het algemene doel en het toepassingsgebied, de doelstellingen, de beginselen en het beleid van de Unie.

Bij de voorbereiding en uitvoering van strategiedocumenten worden de in artikel 3, leden 5 tot en met 8, neergelegde beginselen inzake de doeltreffendheid van hulp geëerbiedigd, te weten nationale verantwoordelijkheid, partnerschap, coördinatie, harmonisatie, afstemming op de procedures van het ontvangende land of de ontvangende regio, wederzijdse verantwoordingsplicht en resultaatgerichtheid.

Daartoe worden de strategiedocumenten in beginsel gebaseerd op een dialoog tussen de Unie en het partnerland of de partnerregio, waarbij **in voorkomend geval** de relevante lidstaten en het partnerland of de partnerregio worden betrokken en waarbij het **maatschappelijke** middenveld en de regionale en plaatselijke overheden worden betrokken, zodat het betrokken land of de betrokken regio voldoende verantwoordelijkheid voor het proces neemt en de nationale ontwikkelingsstrategieën, en voornamelijk de strategieën voor armoedebestrijding, voldoende steun krijgen.

overeenstemming met het algemene doel en het toepassingsgebied, de doelstellingen, de beginselen en het beleid van de Unie.

Bij de voorbereiding en uitvoering van strategiedocumenten worden de in artikel 3, leden 5 tot en met 8, neergelegde beginselen inzake de doeltreffendheid van hulp geëerbiedigd, te weten nationale verantwoordelijkheid, partnerschap, coördinatie, harmonisatie, afstemming op de procedures van het ontvangende land of de ontvangende regio, wederzijdse verantwoordingsplicht en resultaatgerichtheid.

Daartoe worden de strategiedocumenten in beginsel gebaseerd op een dialoog tussen de Unie en het partnerland of de partnerregio, waarbij de relevante lidstaten en het partnerland of de partnerregio **in overleg met de nationale/regionale parlementen** worden betrokken en waarbij het **maatschappelijk** middenveld en de regionale en plaatselijke overheden **middels uitvoerige raadpleging** worden betrokken, zodat het betrokken land of de betrokken regio voldoende verantwoordelijkheid voor het proces neemt en de nationale ontwikkelingsstrategieën, en voornamelijk de strategieën voor armoedebestrijding, voldoende steun krijgen. **Deze dialoog vindt plaats na een overleg- en voorlichtingsfase voor lokale en regionale instanties en maatschappelijke organisaties.**

Amendement 32

Voorstel voor een verordening Artikel 11 – lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

5. Voor elk van de landen of regio's die in het kader van deze verordening een

Amendement

5. Voor elk van de landen of regio's die in het kader van deze verordening een

indicatieve toewijzing van EU-middelen ontvangen, worden indicatieve meerjarenprogramma's opgesteld. Behalve voor de in lid 4 genoemde landen of regio's worden deze documenten opgesteld op basis van de strategiedocumenten of soortgelijke in dit artikel genoemde documenten.

Voor de toepassing van deze verordening kan het in lid 3, onder b), bedoelde gezamenlijk meerjarig programmeringsdocument als het indicatief meerjarenprogramma worden beschouwd, mits het in overeenstemming is met de in dit lid vastgestelde beginselen en voorwaarden, met inbegrip van een indicatieve toewijzing van middelen, en met de in artikel 14 vastgestelde procedures.

De indicatieve meerjarenprogramma's bepalen de prioritaire terreinen die voor financiering van de Unie in aanmerking komen, de specifieke doelstellingen, de verwachte resultaten, de prestatie-indicatoren en de indicatieve financiële toewijzing, zowel in totaal als per prioritair terrein. Eventueel kan deze toewijzing met vermelding van een minimum- en een maximumbedrag worden toegekend en/of kunnen sommige middelen niet worden toegewezen.

De indicatieve meerjarenprogramma's moeten indien nodig op basis van de resultaten van tussentijdse of ad-hocevaluaties van het strategiedocument waarop zij gebaseerd zijn, worden aangepast.

indicatieve toewijzing van EU-middelen ontvangen, worden indicatieve meerjarenprogramma's opgesteld. Behalve voor de in lid 4 genoemde landen of regio's worden deze documenten opgesteld op basis van de strategiedocumenten of soortgelijke in dit artikel genoemde documenten.

Voor de toepassing van deze verordening kan het in lid 3, onder b), bedoelde gezamenlijk meerjarig programmeringsdocument als het indicatief meerjarenprogramma worden beschouwd, mits het in overeenstemming is met de in dit lid vastgestelde beginselen en voorwaarden, met inbegrip van een indicatieve toewijzing van middelen, en met de in artikel 14 vastgestelde procedures.

De indicatieve meerjarenprogramma's bepalen de prioritaire terreinen die voor financiering van de Unie in aanmerking komen, de specifieke doelstellingen, de verwachte resultaten, de prestatie-indicatoren, ***de door partnerlanden na te komen verbintenissen inzake mensenrechten en hervormingen ten behoeve van democratisering***, de indicatieve financiële toewijzing, zowel in totaal als per prioritair terrein ***en de voorwaarden voor opschorting van bijstand of hertoewijzing van gelden***. Eventueel kan deze toewijzing met vermelding van een minimum- en een maximumbedrag worden toegekend en/of kunnen sommige middelen niet worden toegewezen.

De indicatieve meerjarenprogramma's moeten indien nodig op basis van de resultaten van tussentijdse of ad-hocevaluaties van het strategiedocument waarop zij gebaseerd zijn, worden aangepast. ***Ernstige en stelselmatige mensenrechtenschendingen geven automatisch aanleiding tot ad-hocevaluaties van het strategiedocument. Tussentijdse en ad-hocevaluaties worden***

Op grond van het beginsel van wederzijdse verantwoordingsplicht bij het nastreven en het behalen van de overeengekomen doelstellingen, met inbegrip van de doelstellingen die verbonden zijn aan goed bestuur, democratie en eerbiediging van de mensenrechten en de rechtsstaat, kunnen de indicatieve toewijzingen worden verhoogd of verlaagd na een evaluatie, met name in het licht van speciale behoeften, zoals behoeften die door crisis-, postcrisis- of kwetsbare situaties worden veroorzaakt, of wanneer de prestatie uitzonderlijk of onvoldoende was.

aan het Europees Parlement en de Raad toegezonden en aan lokale belanghebbenden openbaar gemaakt en ter beschikking gesteld.

Op grond van het beginsel van wederzijdse verantwoordingsplicht bij het nastreven en het behalen van de overeengekomen doelstellingen, met inbegrip van de doelstellingen die verbonden zijn aan goed bestuur, democratie en eerbiediging van de mensenrechten en de rechtsstaat, kunnen de indicatieve toewijzingen worden verhoogd of verlaagd na een evaluatie, met name in het licht van speciale behoeften, zoals behoeften die door crisis-, postcrisis- of kwetsbare situaties worden veroorzaakt, of wanneer de prestatie uitzonderlijk of onvoldoende was. ***Het evaluatieproces biedt ruimte voor overleg met lokale en internationale organisaties van het maatschappelijk middenveld. Het Europees Parlement en de Raad worden ten volle in kennis gesteld.***

Amendement 33

Voorstel voor een verordening Artikel 12 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Bij het opstellen van programmeringsdocumenten voor de landen in crisis-, postcrisis- of kwetsbare situaties, moet terdege rekening gehouden worden met de kwetsbaarheid, de speciale behoeften en de omstandigheden van de betrokken landen of regio's.

Er moet voldoende aandacht besteed worden aan conflictpreventie, staat- en vredesopbouw, postconflictverzoening en maatregelen voor de wederopbouw.

Ten aanzien van partnerlanden of groepen van partnerlanden die rechtstreeks betrokken zijn bij of getroffen worden door een crisis-, postcrisis- of kwetsbare situatie,

Amendement

1. Bij het opstellen van programmeringsdocumenten voor de landen in crisis-, postcrisis- of kwetsbare situaties, moet terdege rekening gehouden worden met de kwetsbaarheid, de speciale behoeften en de omstandigheden van de betrokken landen of regio's.

Er moet voldoende aandacht besteed worden aan conflictpreventie, staat- en vredesopbouw, postconflictverzoening en maatregelen voor de wederopbouw.

Ten aanzien van partnerlanden of groepen van partnerlanden die rechtstreeks betrokken zijn bij of getroffen worden door een crisis-, postcrisis- of kwetsbare situatie,

wordt bijzondere nadruk gelegd op versterking van de coördinatie tussen hulp, rehabilitatie en ontwikkeling, zodat de overgang van noodsituatie naar ontwikkelingsfase kan worden verzekerd. Voor de landen en regio's in een kwetsbare situatie of waar zich regelmatig natuurrampen voordoen, ligt de nadruk op de voorbereiding op en het voorkomen van rampen en de beheersing van de gevolgen van dit soort rampen.

wordt bijzondere nadruk gelegd op versterking van de coördinatie tussen hulp, rehabilitatie en ontwikkeling, zodat de overgang van noodsituatie naar ontwikkelingsfase kan worden verzekerd. ***Deze inspanningen worden gecoördineerd met andere mogelijke initiatieven die door de Unie en haar lidstaten worden genomen, met name op grond van Verordening (EU) nr. [.../...] van het Europees Parlement en de Raad tot invoering van een stabiliteitsinstrument.*** Voor de landen en regio's in een kwetsbare situatie of waar zich regelmatig natuurrampen voordoen, ligt de nadruk op de voorbereiding op en het voorkomen van rampen en de beheersing van de gevolgen van dit soort rampen.

Amendement 34

Voorstel voor een verordening Artikel 12 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Indien zich omstandigheden voordoen zoals crisis-, postcrisis- en kwetsbare situaties of bedreigingen voor de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten of de fundamentele vrijheden die een snelle respons van de Unie vereisen, kan de in artikel 15, lid 4, van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening bedoelde spoedprocedure worden gebruikt om het in artikel 11 bedoelde document te wijzigen na een ad-hocevaluatie van de samenwerkingsstrategie van het land of de regio.

Amendement

2. Indien zich omstandigheden voordoen zoals crisis-, postcrisis- en kwetsbare situaties of bedreigingen voor de democratie, de ***vrede en de stabiliteit, de*** rechtsstaat, de mensenrechten of de fundamentele vrijheden die een snelle respons van de Unie vereisen, kan de in artikel 15, lid 4, van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening bedoelde spoedprocedure worden gebruikt om het in artikel 11 bedoelde document te wijzigen na een ad-hocevaluatie van de samenwerkingsstrategie van het land of de regio. ***Het Europees Parlement wordt ten volle in kennis gesteld. Genomen maatregelen vormen geen belemmeringen voor en zijn volledig gecoördineerd met maatregelen die worden genomen krachtens Verordening (EU) nr. [.../...] van het Europees Parlement en de Raad***

tot invoering van een stabiliteitsinstrument en Verordening (EU) nr. [.../...] van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van een financieringsinstrument voor de bevordering van democratie en mensenrechten in de wereld, alsmede toekomstige acties van de Unie ter bevordering van democratie.

In dergelijke evaluaties kan een specifieke en gewijzigde strategie worden voorgesteld om te zorgen voor de overgang naar samenwerking en ontwikkeling op lange termijn, waarbij een betere coördinatie en overgang tussen de instrumenten voor humanitaire hulp en die voor ontwikkelingsbeleid wordt bevorderd.

In dergelijke evaluaties kan een specifieke en gewijzigde strategie worden voorgesteld om te zorgen voor de **betrokkenheid van mogelijke nieuwe actoren in partnerlanden**, de overgang naar samenwerking en ontwikkeling op lange termijn, waarbij een betere coördinatie en overgang tussen de instrumenten voor **vredesopbouw, conflictpreventie**, humanitaire hulp en die voor ontwikkelingsbeleid wordt bevorderd.

Amendement 35

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Indicatieve meerjarenprogramma's voor thematische programma's leggen de strategie van de Unie voor het betrokken thema, de prioritaire terreinen die voor financiering door de Unie in aanmerking komen, de specifieke doelstellingen, de verwachte resultaten, de prestatie-indicatoren, de internationale situatie en de activiteiten van de belangrijkste partners vast. Indien van toepassing worden middelen en prioritaire acties voor deelname aan mondiale initiatieven vastgelegd. De indicatieve meerjarenprogramma's zijn samenhangend met de in artikel 11, lid 3, bedoelde documenten.

Amendement

1. Indicatieve meerjarenprogramma's voor thematische programma's leggen de strategie van de Unie voor het betrokken thema, de prioritaire terreinen die voor financiering door de Unie in aanmerking komen, de specifieke doelstellingen, de verwachte resultaten, de prestatie-indicatoren, de **voorwaarden voor opschorting van bijstand of hertoewijzing van gelden**, de internationale situatie en de activiteiten van de belangrijkste partners vast. Indien van toepassing worden middelen en prioritaire acties voor deelname aan mondiale initiatieven vastgelegd. De indicatieve meerjarenprogramma's zijn samenhangend met de in artikel 11, lid 3, bedoelde documenten.

Amendement 36

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De indicatieve meerjarenprogramma's vermelden de indicatieve financiële toewijzing, zowel in totaal als per prioritair terrein. Eventueel kan deze toewijzing met vermelding van een minimum- en een maximumbedrag worden toegekend en/of kunnen sommige middelen niet worden toegewezen. De indicatieve meerjarenprogramma's moeten indien nodig op basis van de resultaten van alle tussentijdse en ad-hocevaluaties met het oog op een doeltreffende beleidsuitvoering worden aangepast.

Amendement

2. De indicatieve meerjarenprogramma's vermelden de indicatieve financiële toewijzing, zowel in totaal als per prioritair terrein. Eventueel kan deze toewijzing met vermelding van een minimum- en een maximumbedrag worden toegekend en/of kunnen sommige middelen niet worden toegewezen. De indicatieve meerjarenprogramma's moeten indien nodig op basis van de resultaten van alle tussentijdse en ad-hocevaluaties met het oog op een doeltreffende beleidsuitvoering worden aangepast. ***Tussentijdse en ad-hocevaluaties worden aan het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie toegezonden en aan lokale belanghebbenden openbaar gemaakt en ter beschikking gesteld.***

Amendement 37

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De strategiedocumenten ***worden goedgekeurd*** en de indicatieve meerjarenprogramma's ***worden vastgesteld door de Commissie volgens de in artikel 15, lid 3, van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening bedoelde onderzoeksprocedure***. Deze procedure zal ook worden gevolgd voor grondige evaluaties die als gevolg hebben dat de strategie of de programmering ervan aanzienlijk wordt gewijzigd.

Amendement

1. De ***Commissie krijgt de bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 18 om*** strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's ***goed te keuren***. Deze procedure zal ook worden gevolgd voor grondige evaluaties die als gevolg hebben dat de strategie of de programmering ervan aanzienlijk wordt gewijzigd.

Amendement 38

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De in lid 1 bedoelde **procedure is niet van toepassing op** niet-wezenlijke wijzigingen van strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's, **die** technische aanpassingen, de herverdeling van middelen binnen de indicatieve toewijzingen per prioritair terrein of een verhoging of verlaging van de omvang van de aanvankelijke indicatieve toewijzing met minder dan 20 % **betreffen**, mits deze wijzigingen geen invloed hebben op de in deze documenten vastgelegde prioritaire terreinen en doelstellingen. In dat geval worden de aanpassingen binnen een maand aan het Europees Parlement en de Raad meegedeeld.

Amendement

2. De **Commissie kan, volgens de in artikel 15, lid 3, van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening bedoelde onderzoeksprocedure, overgaan tot** niet-wezenlijke wijzigingen van strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's, technische aanpassingen, de herverdeling van middelen binnen de indicatieve toewijzingen per prioritair terrein of een verhoging of verlaging van de omvang van de aanvankelijke indicatieve toewijzing met minder dan 20 %, mits deze wijzigingen geen invloed hebben op de in deze documenten vastgelegde prioritaire terreinen en doelstellingen. In dat geval worden de aanpassingen binnen een maand aan het Europees Parlement en de Raad meegedeeld.

Amendement 39

Voorstel voor een verordening Artikel 16

Door de Commissie voorgestelde tekst

Onverminderd de bepalingen in verband met de opschorting van steun in partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten met partnerlanden en -regio's nodigt de Unie ingeval een partnerland de in artikel 3, lid 1, bedoelde beginselen niet eerbiedigt, dat partnerland uit voor overleg om een aanvaardbare oplossing voor beide partijen te vinden, behalve in gevallen van speciale urgentie. Wanneer het overleg met het partnerland niet tot een voor beide partijen aanvaardbare oplossing leidt, of wanneer

Amendement

Onverminderd de bepalingen in verband met de opschorting van steun in partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten met partnerlanden en -regio's nodigt de Unie ingeval een partnerland de in artikel 3, lid 1, bedoelde beginselen niet eerbiedigt, dat partnerland uit voor overleg om een aanvaardbare oplossing voor beide partijen te vinden, behalve in gevallen van speciale urgentie. Wanneer het overleg met het partnerland niet tot een voor beide partijen aanvaardbare oplossing leidt, of wanneer

het overleg wordt geweigerd of in gevallen van speciale urgentie, kan de Raad passende maatregelen nemen overeenkomstig artikel 215, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, waaronder eventueel een volledige of gedeeltelijke opschorting van de bijstand van de Unie.

het overleg wordt geweigerd of in gevallen van speciale urgentie, kan de Raad passende maatregelen nemen overeenkomstig artikel 215, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, waaronder eventueel een volledige of gedeeltelijke opschorting van de bijstand van de Unie. ***Het Europees Parlement wordt ten volle in kennis gesteld van de aanvang en voortgang van het overleg en de uitkomst ervan, die openbaar moet worden gemaakt.***

Amendement 40

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel A – punt I – letter c bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(c bis) Decentralisatie en lokaal bestuur

Amendement 41

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel A – punt II – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(b) Bedrijfsklimaat, regionale integratie en wereldmarkten; ***en***

(b) Bedrijfsklimaat, regionale integratie en wereldmarkten;

Amendement 42

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel A – punt II – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(c) Duurzame landbouw en energie.

(c) Duurzame landbouw en energie; ***en***

Amendement 43

Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – deel A – punt II – letter c bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(c bis) Stedelijke en ruimtelijke ordening en verbetering van sloppenwijken

Amendement 44

Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – deel A – punt III – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(c) Overgang van humanitaire hulp en crisisrespons naar ontwikkelingssamenwerking op lange termijn.

(c) Wederopbouw na rampen in partnerlanden in ontwikkeling, met inbegrip van een snelle reactie en een verhoogd flexibiliteit, en de overgang van humanitaire hulp en crisisrespons naar ontwikkelingssamenwerking op lange termijn.

Amendement 45

Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – deel A – punt III – letter c bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(c bis) Conflictpreventie

Amendement 46

Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – deel B – alinea 3 – punt i bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(i bis) ondersteunen van initiatieven inzake vredesopbouw en conflictpreventie;

Amendement 47

Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – deel B – alinea 3 – punt i ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

*(i ter) bijdragen aan betere eerbiediging
van de mensenrechten en democratisering*

Amendement 48

Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – deel B – alinea 4 – letter d bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(d bis) bevorderen van gendergelijkheid;

Amendement 49

Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – deel B – alinea 4 – letter d ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

*(d ter) ondersteunen van initiatieven
inzake vredesopbouw en conflictpreventie;*

Amendement 50

Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – deel B – alinea 5 – letter e bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(e bis) bevorderen van vredesopbouw;

Amendement 51

Voorstel voor een verordening
Bijlage V – deel B – alinea 3 – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(a) interventies in de partnerlanden die

(a) interventies in de partnerlanden die

kwetsbare en gemarginaliseerde groepen in de minst ontwikkelde landen ondersteunen door hun via organisaties van het maatschappelijk middenveld **en plaatselijke overheden basisdiensten aan te bieden;**

kwetsbare en gemarginaliseerde groepen in de minst ontwikkelde landen ondersteunen door **verbetering van lokaal bestuur en door hun via plaatselijke overheden basisdiensten aan te bieden, en door hun deelname aan en vertegenwoordiging in het lokale leven en het ontwikkelingsproces via** organisaties van het maatschappelijk middenveld **te vergemakkelijken.**

Amendement 52

Voorstel voor een verordening Bijlage V – deel B – alinea 3 – letter e (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(e) ontwikkelen van de capaciteit en de voorbereiding van de plaatselijke, nationale en regionale organisaties van het maatschappelijk middenveld ten aanzien van conflictpreventie en vredesopbouw, met bijzondere aandacht voor de overdracht van kennis, methoden en instrumenten op het gebied van dialoogvoering, bemiddeling, verzoening en overgangsrechtspraak.

Amendement 53

Voorstel voor een verordening Bijlage V – deel B – alinea 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Plaatselijke overheden behelzen allerhande subnationale overheidsniveaus en - instanties: steden en gemeenten, districten, arrondissementen, provincies, regio's, **enz.**

Plaatselijke overheden behelzen allerhande subnationale overheidsniveaus en - instanties: steden en gemeenten, districten, arrondissementen, provincies, regio's, **en hun organisaties op nationaal, regionaal en mondiaal niveau.**

PROCEDURE

Titel	Invoering van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking
Document- en procedurenummers	COM(2011)0840 – C7-0493/2011 – 2011/0406(COD)
Commissie ten principale Datum bekendmaking	DEVE 17.1.2012
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	AFET 17.1.2012
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Ana Gomes 14.12.2011
Datum goedkeuring	10.7.2012
Uitslag eindstemming	+ : 55 - : 0 0 : 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Pino Arlacchi, Bastiaan Belder, Franziska Katharina Brantner, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Takis Hadjigeorgiou, Richard Howitt, Liisa Jaakonsaari, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Francisco José Millán Mon, María Muñiz De Urquiza, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Ria Oomen-Ruijten, Pier Antonio Panzeri, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, György Schöpflin, Charles Tannock, Inese Vaidere, Sir Graham Watson
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Jean-Jacob Bicep, Reinhard Bütikofer, Andrew Duff, Diogo Feio, Roberto Gualtieri, Barbara Lochbihler, Norbert Neuser, Teresa Riera Madurell, Ivo Vajgl, Luis Yáñez-Barnuevo García, Janusz Władysław Zemke
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	Victor Boștinăru, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Lena Kolarska-Bobińska, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Artur Zasada

17.9.2012

ADVIES VAN DE COMMISSIE INTERNATIONALE HANDEL

aan de Commissie ontwikkelingssamenwerking

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking (COM(2011)0840 – C7-0493/2011 – 2011/0406(COD))

Rapporteur voor advies: Helmut Scholz

BEKNOPTE MOTIVERING

De Commissie stelt een nieuwe verordening tot vaststelling van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking (DCI) voor. De huidige verordening verstrijkt op 31 december 2013. Het Europees Parlement ziet zich nu in een medebeslissingsprocedure voor de opgave gesteld de aard, de doelstellingen en de werkerreinen van het grootste financieringsinstrument voor extern optreden van de Unie te bepalen voor de periode 2014-2020.

De actieve bijdrage aan de bestrijding en, op de lange termijn, het uitbannen van armoede blijft de overkoepelende doelstelling van het ontwikkelingsbeleid van de Unie, als vastgelegd in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Met het oog daarop wil uw rapporteur dat het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking tevens bijdraagt aan duurzame en inclusieve economische, sociale en milieuontwikkeling, met inbegrip van fatsoenlijk werk, en het bevorderen van democratie, internationale arbeidsnormen, de rechtsstaat, goed bestuur en eerbiediging van de mensenrechten. Teneinde doeltreffender aan deze doelstellingen bij te dragen, stelt de Commissie een aantal wijzigingen aan het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking voor.

De Commissie is voornemens het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking in overeenstemming te brengen met recente internationale tendensen in het ontwikkelingsbeleid. Uw rapporteur is tevreden met deze aanpak, maar wil eerder dat het uitvoerend orgaan zich slechts baseert op documenten die zijn opgesteld of goedgekeurd door het wetgevend orgaan, in het bijzonder de consensus voor ontwikkeling, dan op documenten die unilateraal door het uitvoerend orgaan zelf zijn opgesteld. Ten einde het beoogde gebruik van dit instrument nader uit te werken, stelt uw rapporteur de medewetgevers voor bijlagen IV en V van deze verordening meer te detailleren en de wijziging van de bijlagen onder te brengen in een wetgevingshandeling.

De Commissie stelt een gedifferentieerde benadering voor de partnerlanden voor, rekening houdend met hun behoeften, capaciteiten, verbintenissen en prestaties, en mogelijke gevolgen in

de partnerlanden, zonder overgangperiode. Uw rapporteur is in het algemeen tevreden met een gedifferentieerde benadering en speciale aandacht voor de meest behoeftige landen en regio's, terwijl de behoeften in nauwe samenwerking met de partnerlanden moeten worden vastgesteld in een proces waarbij de parlementen en het maatschappelijk middenveld betrokken zijn. Uw rapporteur is van mening dat de Commissie te veel landen heeft uitgesloten van bilaterale ontwikkelingssamenwerking en stelt voor een aantal Latijns-Amerikaanse landen opnieuw in de lijst met voor deelname in aanmerking komende landen in bijlage III op te nemen.

De Commissie stelt voor bij de tenuitvoerlegging van het instrument de flexibiliteit te vergroten en de complexiteit te verminderen. Uw rapporteur is tevreden met de inspanningen om de doeltreffendheid van het instrument te vergroten. De behoefte aan flexibiliteit mag echter niet eenvoudigweg een einde maken aan de parlementaire verplichtingen om de begroting te controleren. Het verzoek van de Commissie om de vrije hand te krijgen tot maximaal 60% van de begroting van dit instrument, is derhalve onaanvaardbaar. In plaats daarvan moet de lijst met de in het kader van dit instrument aangepakte terreinen van de ontwikkelingssamenwerking uitputtend zijn. Voorts wil uw rapporteur dat de medewetgevers de mogelijkheid houden om bezwaar te maken tegen voorstellen van de Commissie om financiering boven een bepaalde drempel opnieuw toe te wijzen, alsook tegen wijzigingen van niet-technische aard, door te verlangen dat wijzigingen worden ingevoerd in de vorm van gedelegeerde handelingen.

Bovendien is uw rapporteur van mening dat de handel een belangrijke motor voor ontwikkeling kan vormen. Er kan echter niet aan worden voorbijgegaan dat volgens de resultaten van de collegiale toetsing van de OESO in 2012 25% van alle gevallen van bezorgdheid aangaande het doel van beleidssamenhang voor ontwikkeling toe te schrijven is aan vraagstukken inzake het handelsbeleid. De EU heeft in haar gezamenlijke strijd tegen de armoede de beleidssamenhang voor ontwikkeling tot een centrale pijler gemaakt. De wijze waarop in dit instrument de handelsvraagstukken worden aangepakt, moet dus zorgvuldig in samenhang worden gebracht met de ontwikkelingsdoelstellingen. Anders komen activiteiten op het gebied van de handel niet in aanmerking voor financiering uit hoofde van het DCI-instrument. Uw rapporteur doet verschillende voorstellen om de doelstellingen met betrekking tot de handel en economie in overeenstemming te brengen met het ontwikkelingskader.

De steun voor de gezamenlijke Afrika-EU-strategie via het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking is een goede innovatie in het Commissievoorstel. Zoals onlangs werd geconcludeerd in een studie van de Wereldbank, moet Afrika de economische versnippering en de versnippering op het gebied van de handel overwinnen om armoede uit te bannen. De EU moet er alles aan doen om de regionale en continentale integratie te ondersteunen.

Tenslotte is de rapporteur ook ingenomen met de aanzienlijke verhoging van de financiering voor het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking.

AMENDEMENTEN

De Commissie internationale handel verzoekt de ten principale bevoegde Commissie ontwikkelingssamenwerking onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een verordening Overweging 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

(3) De Europese consensus inzake ontwikkeling en *de mededelingen van de Commissie "Het effect van het EU-ontwikkelingsbeleid vergroten: een agenda voor verandering" en "De toekomstige strategie inzake EU-begrotingssteun aan derde landen"*, alsook *alle toekomstige mededelingen die uitgangspunten en beginselen voor het ontwikkelingsbeleid van de Unie vastleggen, en de daaruit getrokken conclusies*, vormen het algemene kader, de richtsnoeren en het zwaartepunt voor de tenuitvoerlegging van deze verordening.

Amendement

(3) De Europese consensus inzake ontwikkeling, *het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU)*, en de *doelstellingen die zijn goedgekeurd door de Unie en de lidstaten in het kader van de Verenigde Naties, met name de UNCTAD en het UNDP alsmede andere bevoegde internationale organisaties*, vormen het algemene kader, de richtsnoeren en het zwaartepunt voor de tenuitvoerlegging van deze verordening.

Motivering

Het uitvoerend orgaan van de Unie moet zijn richtsnoeren voor de tenuitvoerlegging van de beleidsinstrumenten van de Unie uit documenten halen die mede zijn geschreven of goedgekeurd door het wetgevend orgaan, en niet uit mededelingen die unilateraal door het uitvoerend orgaan zelf zijn uitgegeven. De wetgeving dient derhalve geen verwijzing te bevatten naar documenten waar de wetgevers geen invloed op hebben gehad, met name niet in de vorm van een carte blanche ("alle toekomstige mededelingen").

Amendement 2

Voorstel voor een verordening Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

(5) De Unie *wil ook zorgen voor samenhang met andere* gebieden van haar extern optreden. Die moet worden gegarandeerd bij het formuleren *van het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid van de Unie, bij* de strategische planning en bij de programmering en de uitvoering van maatregelen.

Amendement

(5) De Unie *zet zich vol overtuiging in voor coherentie van het ontwikkelingsbeleid en voor het tot stand brengen van consistentie tussen de verschillende* gebieden van haar extern optreden *en tussen deze gebieden en haar beleid op andere terreinen. Het hoofddoel van het beleid voor ontwikkelingssamenwerking van de Unie is de bestrijding en het uitbannen van*

armoede. Het externe beleid van de Unie bevordert de duurzame economische, sociale en ecologische ontwikkeling van de ontwikkelingslanden. Hiertoe behoren de bevordering van de mensenrechten, sociale rechtvaardigheid, arbeidsnormen, eerlijke handelsbetrekkingen en voor het milieu en het klimaat relevante praktijken. De ontwikkelingsprogramma's die op het verbeteren, uitbreiden, onderrichten en faciliteren van handelsbetrekkingen gericht zijn, stoelen op dezelfde beginselen.

Dit moet worden gegarandeerd bij het formuleren van de strategische planning en bij de programmering en de uitvoering van maatregelen. De Unie beoogt de beschikbare middelen doeltreffend te gebruiken, ten einde hun impact zo groot mogelijk te laten zijn.

Amendement 3

Voorstel voor een verordening Overweging 9

Door de Commissie voorgestelde tekst

(9) Het beleid en het internationaal optreden inzake ontwikkelingssamenwerking van de Unie worden gestuurd door de MDG's, zoals het uitbannen van extreme armoede en honger, met inbegrip van alle daarop volgende wijzigingen daarvan, en door de door de Unie en haar lidstaten aangenomen ontwikkelingsdoelstellingen en -beginselen, met inbegrip van de doelstellingen en beginselen die zijn aangenomen in het kader van hun samenwerking binnen de Verenigde Naties (VN) en andere bevoegde internationale organisaties op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.

Amendement

(9) Het beleid en het internationaal optreden inzake ontwikkelingssamenwerking van de Unie worden gestuurd door de MDG's, zoals het uitbannen van extreme armoede en honger, met inbegrip van alle daarop volgende wijzigingen daarvan, en door de door de Unie en haar lidstaten aangenomen ontwikkelingsdoelstellingen en -beginselen, met inbegrip van de doelstellingen en beginselen die zijn aangenomen in het kader van hun samenwerking binnen de Verenigde Naties (VN) en andere bevoegde internationale organisaties op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.

De Unie moet in samenwerking met de Organisatie van de Verenigde Naties voor industriële ontwikkeling (UNIDO)

bijdragen tot de ontwikkeling van de industriële noord-zuid- en zuid-zuidsamenwerking, door investeringen, capaciteitsopbouw, technologieoverdracht en duurzame industriële ontwikkeling die de ontwikkelingslanden helpen om voordeel te halen uit het mondialiseringsproces.

Amendement 4

Voorstel voor een verordening Overweging 9 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9 bis) De leden van de WTO hebben zich er tijdens de vierde ministeriële conferentie in Doha toe verbonden de handel op te nemen in de ontwikkelingsstrategieën en handelsgerelateerde technische bijstand en steun voor capaciteitsopbouw te verstrekken, waaraan werd herinnerd tijdens de zevende ministeriële conferentie van de WTO.

Motivering

Hernieuwde invoering van een relevante overweging uit de huidige DCI-verordening.

Amendement 5

Voorstel voor een verordening Overweging 9 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9 ter) Verbeteringen in de nationale en interregionale handel vormen een wezenlijk onderdeel van succesvolle groeien ontwikkelingsstrategieën. De Unie moet haar steun aan nationale handelsbehoeften en regionale integratie opvoeren. Zij moet de ontwikkelingslanden overeenkomstig hun behoeften helpen bij de integratie in de

wereldeconomie en tegelijkertijd de meest open markt voor de ontwikkelingslanden blijven ten einde bij te dragen aan het succes van deze ontwikkelingsstrategieën. De Unie moet haar beleid ter bevordering van multilateraal handelsbeleid handhaven en de onderhandelingscapaciteiten van de ontwikkelingslanden verbeteren.

Amendement 6

Voorstel voor een verordening Overweging 11

Door de Commissie voorgestelde tekst

(11) De bijstand van de Unie moet zich toespitsen op de gebieden waar die het meeste effect heeft, gelet op haar vermogen om overal ter wereld op te treden en om te reageren op mondiale uitdagingen, zoals armoedebestrijding, duurzame en inclusieve ontwikkeling en de wereldwijde bevordering van democratie, goed bestuur, mensenrechten en de rechtsstaat, alsook haar voorspelbare inzet op lange termijn voor ontwikkelingshulp en haar rol in de coördinatie met haar lidstaten. Om dit effect te garanderen moet het differentiatiebeginsel niet alleen bij de toewijzing van middelen, maar ook bij de programmering worden toegepast om ervoor te zorgen dat bilaterale ontwikkelingssamenwerking ***zich richt op de*** partnerlanden waar de behoeften het grootst zijn, met inbegrip van zwakke staten en staten met een grote kwetsbaarheid, en die maar beperkte mogelijkheden hebben om toegang te krijgen tot andere financieringsbronnen om hun eigen ontwikkeling te ondersteunen, waarbij rekening wordt gehouden met het mogelijke effect van de EU-bijstand in de partnerlanden. Daarom ***zal*** de bilaterale programmering zich ***richten*** op zulke landen, door de toepassing van objectieve

Amendement

(11) De bijstand van de Unie moet zich toespitsen op de gebieden waar die het meeste effect heeft, gelet op haar vermogen om overal ter wereld op te treden en om te reageren op mondiale uitdagingen, zoals armoedebestrijding, duurzame en inclusieve ontwikkeling ***via open en eerlijke handel*** en de wereldwijde bevordering van democratie, goed bestuur, mensenrechten, ***internationale arbeidsnormen***, en de rechtsstaat, alsook haar voorspelbare inzet op lange termijn voor ontwikkelingshulp en haar rol in de coördinatie met haar lidstaten. Om dit effect te garanderen moet het differentiatiebeginsel niet alleen bij de toewijzing van middelen, maar ook bij de programmering worden toegepast om ervoor te zorgen dat bilaterale ontwikkelingssamenwerking ***het meest ten goede komt aan die*** partnerlanden waar de behoeften het grootst zijn, met inbegrip van zwakke staten en staten met een grote kwetsbaarheid, en die maar beperkte mogelijkheden hebben om toegang te krijgen tot andere financieringsbronnen om hun eigen ontwikkeling te ondersteunen, waarbij rekening wordt gehouden met het mogelijke effect van de EU-bijstand in de partnerlanden. Daarom ***richt*** de bilaterale

criteria op basis van de behoeften en capaciteiten van deze landen en van het effect van de EU-bijstand.

programmering zich op zulke landen, door de toepassing van objectieve criteria op basis van de behoeften en capaciteiten van deze landen en van het effect van de EU-bijstand. **Ten behoeve van landen die niet langer voor landenspecifieke geografische programma's in aanmerking komen, moet de mogelijkheid bestaan om de bijstand geleidelijk uit te faseren, waarbij speciaal wordt gelet op de behoeften van bijzonder kwetsbare bevolkingsgroepen en rekening dient te worden gehouden met het feit dat sommige van deze landen niet meer zullen kunnen genieten van het stelsel van algemene preferenties (SAP) en dus dubbel zullen worden getroffen.**

Amendement 7

Voorstel voor een verordening Overweging 14

Door de Commissie voorgestelde tekst

(14) In een gemondialiseerde wereld gaan verschillende interne EU-beleidsterreinen, zoals milieu, klimaatverandering, werkgelegenheid (waaronder fatsoenlijk werk voor iedereen), gendergelijkheid, energie, water, vervoer, gezondheid, onderwijs, justitie en veiligheid, onderzoek en innovatie, informatiemaatschappij, migratie, landbouw en visserij, steeds meer deel uitmaken van het extern optreden van de EU. **In de mededeling van de Commissie "Europa 2020: een strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei" wordt benadrukt dat de Unie in haar interne en externe beleid *slimme, inclusieve en duurzame groei* moet bevorderen door drie pijlers te bundelen: economische, sociale en milieuaspecten.**

Amendement

(14) In een gemondialiseerde wereld gaan verschillende interne EU-beleidsterreinen, zoals milieu, klimaatverandering, **bevordering van hernieuwbare energie**, werkgelegenheid (waaronder fatsoenlijk werk voor iedereen), gendergelijkheid, energie, water, vervoer, gezondheid, onderwijs, justitie en veiligheid, **cultuur**, onderzoek en innovatie, informatiemaatschappij, migratie, landbouw en visserij, steeds meer deel uitmaken van het extern optreden van de EU. **Het succes van de binnenlandse strategie van de Unie voor slimme, duurzame en inclusieve groei is afhankelijk van de economische en maatschappelijke vooruitgang van de internationale handelspartners van de Unie, welke in haar interne en externe beleid moet worden bevorderd.**

Amendement 8

Voorstel voor een verordening Overweging 15

Door de Commissie voorgestelde tekst

(15) De bestrijding van klimaatverandering en de bescherming van het milieu behoren tot de grootste uitdagingen waaraan de Unie het hoofd **zal** moeten bieden en waarvoor er dringend een internationaal optreden nodig is. ***In overeenstemming met het voornemen dat in de mededeling van de Commissie "Een begroting voor Europa 2020" van 29 juni 2011 is geuit, moet*** deze verordening bijdragen tot de doelstelling om ten minste 20 % van de EU-begroting te besteden aan een koolstofarme en klimaatresistente maatschappij, en het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen moet ten minste 25 % van zijn middelen gebruiken voor de klimaatverandering en het milieu. Acties op deze twee gebieden moeten elkaar, waar mogelijk, ondersteunen om hun effecten te vergroten.

Amendement

(15) De bestrijding van klimaatverandering en de bescherming van het milieu behoren tot de grootste uitdagingen waaraan de Unie ***en al haar internationale handels- en commerciële partnerlanden en partnerregio's*** het hoofd ***zullen*** moeten bieden en waarvoor er dringend een internationaal optreden nodig is. Deze verordening ***moet*** bijdragen tot de doelstelling om ten minste 20 % van de EU-begroting te besteden aan een koolstofarme en klimaatresistente maatschappij, en het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen moet ten minste 25 % van zijn middelen gebruiken voor de klimaatverandering en het milieu, ***waarbij rekening wordt gehouden met de bijdrage van de wereldwijde handel en het goederenvervoer, met name van onbewerkte grondstoffen, aan klimaatmissies.*** Acties op deze twee gebieden moeten elkaar, waar mogelijk, ondersteunen om hun effecten te vergroten.

Amendement 9

Voorstel voor een verordening Overweging 16

Door de Commissie voorgestelde tekst

(16) ***De mededeling van de Commissie "Het effect van het EU-ontwikkelingsbeleid vergroten: een agenda voor verandering" beoogt voortzetting van de steun voor sociale insluiting en menselijke ontwikkeling naar rato van ten minste 20 % van de ontwikkelingshulp van de Unie. Om daartoe bij te dragen, moet*** ten minste

Amendement

(16) Steun voor sociale insluiting en menselijke ontwikkeling ***moet de doelstelling zijn*** van ten minste 20% van de ontwikkelingshulp van de Unie. ***Deze omvat steun voor de verstrekking van sociale basisdiensten, met name in de gezondheidszorg en het onderwijs.*** Ten minste 20% van het programma voor mondiale collectieve goederen en

20 % van het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen dat ontwikkelingsgebied ondersteunen.

uitdagingen *moet* dat ontwikkelingsgebied ondersteunen.

Amendement 10

Voorstel voor een verordening Overweging 17

Door de Commissie voorgestelde tekst

(17) De lijsten van partnerlanden die onder deze verordening vallen, moeten worden aangepast op basis van mogelijke veranderingen van hun status die zijn vastgesteld door de Commissie voor Ontwikkelingsbijstand van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO/DAC), en van belangrijke veranderingen in menselijke ontwikkeling, afhankelijkheid van hulp, crisissituaties, kwetsbaarheid en andere aspecten met inbegrip van de dynamiek van het ontwikkelingsproces. ***Dergelijke updates, alsook*** beoordelingen van de partnerlanden die in aanmerking komen voor ontwikkelingssamenwerking en veranderingen in de definities van ***gedetailleerde*** samenwerkings- en activiteitengebieden, en aanpassingen van de indicatieve financiële toewijzing per programma ***vormen niet-essentiële onderdelen*** van deze verordening. ***Om het toepassingsgebied aan te passen aan de snel veranderende realiteit in derde landen, moet dus de bevoegdheid om handelingen aan te nemen overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie aan de Commissie worden overgedragen, zodat zij de bijlagen van deze verordening kan bijwerken, waaronder de lijst van partnerlanden en - regio's die in aanmerking komen voor EU-financiering, de bepaling van gedetailleerde gebieden waarop wordt samengewerkt in het kader van de***

Amendement

(17) De lijsten van partnerlanden die onder deze verordening vallen, moeten worden aangepast op basis van mogelijke veranderingen van hun status die zijn vastgesteld door de Commissie voor Ontwikkelingsbijstand van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO/DAC), en van belangrijke veranderingen in menselijke ontwikkeling, afhankelijkheid van hulp, crisissituaties, kwetsbaarheid en andere aspecten met inbegrip van de dynamiek van het ontwikkelingsproces. Updates ***en*** beoordelingen van de partnerlanden die in aanmerking komen voor ontwikkelingssamenwerking en veranderingen in de definities van samenwerkings- en activiteitengebieden, en aanpassingen van de indicatieve financiële toewijzing per programma ***moeten door de Commissie worden ingediend als wetgevingsvoorstellen voor de benodigde wijzigingen van de bijlagen I, III, IV, V, VI en VII van deze verordening.***

geografische en thematische programma's en de indicatieve toewijzingen per programma. Het is van bijzonder belang dat de Commissie tijdens de voorbereiding passend overleg pleegt, onder meer met deskundigen. Bij het voorbereiden en opstellen van gedelegeerde handelingen dient de Commissie er verder op toe te zien dat de desbetreffende documenten gelijktijdig, tijdig en op passende wijze bij het Europees Parlement en de Raad worden ingediend.

Motivering

De medewetgevers moeten een hoge mate van toezicht houden op de uit hoofde van het grootste externe financieringsinstrument van de Unie beschikbare middelen.

Amendement 11

**Voorstel voor een verordening
Overweging 18**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(18) Om eenvormige voorwaarden voor de tenuitvoerlegging van deze verordening te waarborgen, moeten uitvoeringsbevoegdheden aan de Commissie worden toegekend.

Schrappen

Amendement 12

**Voorstel voor een verordening
Overweging 19**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(19) De uitvoeringsbevoegdheden voor wat de in de artikelen 11 tot en met 14 van deze verordening vastgestelde strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's betreft, moeten worden uitgeoefend overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de

Schrappen

algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren. Omdat deze uitvoeringshandelingen de beleidsoriëntatie betreffen of gevolgen voor de begroting hebben, moet in het algemeen voor hun vaststelling de onderzoeksprocedure worden toegepast, behalve voor maatregelen met een kleine financiële omvang. De Commissie moet onmiddellijk uitvoeringshandelingen vaststellen wanneer in naar behoren gemotiveerde gevallen waarin een snelle respons van de Unie nodig is, dwingende redenen van urgentie dit vereisen.

Amendement 13

Voorstel voor een verordening Artikel 2 – lid 1 – letter b – punt ii

Door de Commissie voorgestelde tekst

ii) het bevorderen van democratie, *de rechtsstaat, goed bestuur en* eerbiediging van de mensenrechten.

Amendement

(ii) het bevorderen, *consolideren en versterken* van democratie, *onder meer door open en eerlijke verkiezingen, versterking van de* eerbiediging van de mensenrechten, *sociale rechtvaardigheid, en internationale arbeidsnormen, het bevorderen van de rechtsstaat, goed bestuur zowel in de openbare als in de particuliere sector, eerlijke handelsbetrekkingen, en het bevorderen van de eerbiediging van de internationale overeenkomsten en internationale rechtsbeginselen wat betreft sociale en milieunormen.*

Amendement 14

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 2 – alinea 1 – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(a) *behoeften*;

(a) *duurzame ontwikkelingsbehoeften, zoals vastgesteld in nauwe samenwerking met de partnerlanden en -regio's en hun respectieve parlementen, met volledige inachtneming van de standpunten van sociaal-economische betrokken partijen en het maatschappelijk middenveld*;

Amendement 15

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 2 – alinea 1 – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(b) capaciteiten om financiële middelen te mobiliseren en te gebruiken en *opnemingsvermogen*; en

(b) capaciteiten om financiële middelen te mobiliseren en te gebruiken en *opnemings- en auditvermogen*; en

Amendement 16

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3. De volgende horizontale aspecten worden in alle programma's opgenomen: de bevordering van de mensenrechten, gendergelijkheid, het versterken van de positie van vrouwen, non-discriminatie, democratie, goed bestuur, kinderrechten en rechten van inheemse volkeren, sociale insluiting en rechten van mensen met een handicap, milieuduurzaamheid, waaronder het aanpakken van de klimaatverandering en het bestrijden van hiv/aids.

3. De volgende horizontale aspecten worden in alle programma's opgenomen: de bevordering van de mensenrechten, gendergelijkheid, het versterken van de positie van vrouwen, non-discriminatie, democratie, goed bestuur, kinderrechten en rechten van inheemse volkeren, sociale insluiting, *fatsoenlijk werk* en rechten van mensen met een handicap, milieuduurzaamheid, waaronder het aanpakken van de klimaatverandering en het bestrijden van hiv/aids.

Amendement 17

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. **Er** wordt bijzondere aandacht besteed aan het versterken van de rechtsstaat, het verbeteren van de toegang tot justitie en het steunen van de organisaties van het maatschappelijk middenveld, handel en duurzame ontwikkeling, toegang tot ICT, gezondheid en voedselzekerheid, alsook aan het bevorderen van dialoog, participatie en verzoening en aan institutionele opbouw.

Amendement

4. **Op regionaal, nationaal en plaatselijk niveau** wordt bijzondere aandacht besteed aan het versterken van de rechtsstaat, **de tenuitvoerlegging en handhaving van wetgeving, met name aangaande arbeids- en milieuwetgeving**, het verbeteren van de toegang tot justitie en het steunen van de organisaties van het maatschappelijk middenveld, **met inbegrip van activiteiten op het gebied van monitoring, het bevorderen van** eerlijke handel en duurzame ontwikkeling, toegang tot ICT, **overheidsdiensten**, gezondheid en voedselzekerheid, alsook aan het bevorderen van dialoog, participatie en verzoening en aan institutionele opbouw.

Amendement 18

**Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 5**

Door de Commissie voorgestelde tekst

5. Bij het uitvoeren van deze verordening wordt gezorgd voor samenhang met andere gebieden van het extern optreden en met ander relevant beleid van de Unie. Daartoe **worden** de in het kader van deze verordening gefinancierde maatregelen, met inbegrip van de maatregelen die door de EIB worden beheerd, **gebaseerd op** het samenwerkingsbeleid dat is vastgelegd in instrumenten zoals overeenkomsten, verklaringen en actieplannen tussen de Unie en de betrokken derde landen en regio's, **en op besluiten, specifieke belangen, beleidsprioriteiten en strategieën van de Unie**.

Amendement

5. Bij het uitvoeren van deze verordening, **en onder inachtneming van het beginsel van coherentie van het ontwikkelingsbeleid**, wordt gezorgd voor samenhang met andere gebieden van het extern optreden, **met inbegrip van internationale handel en het handelsbeleid**, en met ander relevant beleid van de Unie. Daartoe **steunen** de in het kader van deze verordening gefinancierde maatregelen, met inbegrip van de maatregelen die door de EIB worden beheerd, **waar van toepassing**, het samenwerkingsbeleid dat is vastgelegd in instrumenten zoals overeenkomsten, **handelsovereenkomsten**, verklaringen en actieplannen tussen de Unie en de betrokken derde landen en regio's.

Amendement 19

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 8 – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

(b) inclusieve en participerende ontwikkelingsmethoden en ruime inschakeling van alle segmenten van de samenleving in het ontwikkelingsproces en de nationale en regionale dialoog, waaronder de politieke dialoog;

Amendement

(b) inclusieve en participerende ontwikkelingsmethoden en ruime inschakeling van alle segmenten van de samenleving in het ontwikkelingsproces en **in** de nationale en regionale dialoog, waaronder de politieke dialoog **en de nationale en regionale parlementen in de partnerlanden en -regio's**;

Amendement 20

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 8 – letter c bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(c bis) de ontwikkeling van de industriële noord zuid- en zuid-zuidsamenwerking, door investeringen, capaciteitsopbouw, technologieoverdracht en duurzame industriële ontwikkeling die de ontwikkelingslanden helpen om voordeel te halen uit het mondialiseringsproces.

Amendement 21

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 9 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

9 bis. De Unie zal de dialoog aangaan met de partnerlanden om overleg over het handelsbeleid en capaciteitsopbouw in hun ontwikkelingsstrategieën te bevorderen.

Amendement 22

Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 10

Door de Commissie voorgestelde tekst

10. De Commissie streeft naar *een* regelmatige informatie-uitwisseling met *het* maatschappelijk middenveld.

Amendement

10. De Commissie streeft naar *regelmatig overleg en* regelmatige informatie-uitwisseling met *alle betrokken actoren (regeringen en agentschappen van de begunstigde landen, maatschappelijk middenveld, EU-delegaties, internationale, nationale en particuliere organisaties), om gezamenlijk de handelsaspecten van hun ontwikkelingsstrategieën vast te stellen en ten uitvoer te leggen. Zij brengt bij het Europees Parlement verslag uit over het resultaat van dit overleg.*

Amendement 23

Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 10 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

10 bis. De financiering van de Unie op grond van deze verordening mag niet worden gebruikt ter financiering van de aanschaf van wapens of munitie, militaire acties of acties die te maken hebben met defensie.

Amendement 24

Voorstel voor een verordening
Artikel 5 – lid 2 – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

(b) *bilateraal* met de in bijlage III opgenomen partnerlanden.

Amendement

(b) *van landenspecifieke aard*, met de in bijlage III opgenomen partnerlanden *en, in voorkomend geval, gedurende een overgangperiode met andere, in bijlage I opgenomen partnerlanden.*

Amendement 25

Voorstel voor een verordening Artikel 5 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Geografische programma's **kunnen** **onder meer** worden opgesteld op basis van de in de "Europese consensus" genoemde samenwerkingsgebieden, om de in artikel 2, lid 1, vastgelegde doelstellingen te verwezenlijken.

De gemeenschappelijke en de specifieke samenwerkingsgebieden zijn voor elke regio opgenomen in bijlage IV.

Binnen elk landenprogramma zal de Unie haar bijstand in beginsel richten op drie sectoren

Amendement

3. Geografische programma's worden opgesteld op basis van de in de "Europese consensus" genoemde samenwerkingsgebieden **en de in bijlage IV opgesomde gemeenschappelijke en specifieke samenwerkingsgebieden**, om de in artikel 2, lid 1, vastgelegde doelstellingen te verwezenlijken.

Amendement 26

Voorstel voor een verordening Artikel 7 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De doelstelling van de bijstand van de Unie in het kader van het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen is de ondersteuning van acties op gebieden als milieu en klimaatverandering, duurzame energie, menselijke ontwikkeling, voedselzekerheid en migratie en asiel.

Amendement

1. De doelstelling van de bijstand van de Unie in het kader van het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen is de ondersteuning van acties op gebieden als milieu en klimaatverandering, duurzame energie, menselijke ontwikkeling, voedselzekerheid, **eerlijke handel, fatsoenlijk werk, sociale rechtvaardigheid, cultuur** en migratie en asiel.

Amendement 27

Voorstel voor een verordening Artikel 9 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. Het indicatief meerjarenprogramma voor het pan-Afrikaans programma wordt opgesteld op basis van de gezamenlijke Afrika-EU-strategie en de actieplannen daarvan.

Amendement

3. Het indicatief meerjarenprogramma voor het pan-Afrikaans programma wordt opgesteld op basis van de gezamenlijke Afrika-EU-strategie en de actieplannen daarvan. ***Het Europees Parlement, het maatschappelijk middenveld en de respectieve nationale en regionale Afrikaanse parlementen worden nauw bij de opstelling van dit programma en het toezicht op de tenuitvoerlegging ervan betrokken.***

Amendement 28

**Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 1 – alinea 3**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Daartoe worden de strategiedocumenten in beginsel gebaseerd op een dialoog tussen de Unie en het partnerland of de partnerregio, waarbij in voorkomend geval de relevante lidstaten en het partnerland of de partnerregio worden betrokken en waarbij het maatschappelijke middenveld en de regionale en plaatselijke overheden worden betrokken, zodat het betrokken land of de betrokken regio voldoende verantwoordelijkheid voor het proces neemt en de nationale ontwikkelingsstrategieën, en voornamelijk de strategieën voor armoedebestrijding, voldoende steun krijgen.

Amendement

Daartoe worden de strategiedocumenten in beginsel gebaseerd op een dialoog tussen de Unie en het partnerland of de partnerregio, waarbij in voorkomend geval de relevante lidstaten en het partnerland of de partnerregio worden betrokken en waarbij het ***nationale en regionale parlement, het*** maatschappelijke middenveld en de regionale en plaatselijke overheden worden betrokken, zodat het betrokken land of de betrokken regio voldoende verantwoordelijkheid voor het proces neemt en de nationale ontwikkelingsstrategieën, en voornamelijk de strategieën voor armoedebestrijding, voldoende steun krijgen.

Amendement 29

**Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 2**

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De strategiedocumenten worden

Amendement

2. De strategiedocumenten worden

onderworpen aan een tussentijdse evaluatie of, indien nodig, aan een ad-hocevaluatie waarbij in voorkomend geval de beginselen en de procedures worden toegepast die zijn overeengekomen in de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten met de partnerlanden en -regio's.

onderworpen aan een tussentijdse evaluatie of, indien nodig, aan een ad-hocevaluatie waarbij in voorkomend geval de beginselen en de procedures worden toegepast die zijn overeengekomen in de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten met de partnerlanden en -regio's. *Dit evaluatieproces vindt plaats in overleg met de bevoegde commissies van het Europees Parlement en zijn respectieve delegaties, de parlementen van de partnerlanden en regio's, en de paritaire parlementaire structuren; er vindt ook overleg plaats met de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en de betrokken partijen in de begunstigde landen.*

Amendement 30

Voorstel voor een verordening Artikel 11 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. Er zijn geen strategiedocumenten vereist voor de landen of regio's die in het kader van deze verordening een toewijzing van middelen van de Unie ontvangen die voor de periode 2014-2020 niet meer dan 50 miljoen euro bedraagt.

Amendement

Schrappen

Motivering

Vijftig miljoen euro is nog altijd erg veel geld.

Amendement 31

Voorstel voor een verordening Artikel 11 – lid 5 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

5. Voor elk van de landen of regio's die in het kader van deze verordening een indicatieve toewijzing van EU-middelen ontvangen, worden indicatieve

Amendement

5. Voor elk van de landen of regio's die in het kader van deze verordening een indicatieve toewijzing van EU-middelen ontvangen, worden indicatieve

meerjarenprogramma's opgesteld. **Behalve voor de in lid 4 genoemde landen of regio's worden** deze documenten opgesteld op basis van de strategiedocumenten of soortgelijke in dit artikel genoemde documenten.

meerjarenprogramma's opgesteld. Deze documenten **worden** opgesteld op basis van de strategiedocumenten of soortgelijke in dit artikel genoemde documenten.

Motivering

Vijftig miljoen euro is nog altijd erg veel geld.

Amendement 32

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De strategiedocumenten worden goedgekeurd en de indicatieve meerjarenprogramma's worden **vastgesteld** door de Commissie **volgens de in artikel 15, lid 3, van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening bedoelde onderzoeksprocedure**. Deze procedure zal ook worden gevolgd voor **grondige** evaluaties die als gevolg hebben dat de strategie of de programmering ervan aanzienlijk wordt gewijzigd.

Amendement

1. De strategiedocumenten worden goedgekeurd en de indicatieve meerjarenprogramma's worden door de Commissie **vastgesteld door middel van een gedelegeerde handeling**. Deze procedure zal ook worden gevolgd voor **tussentijdse** evaluaties **en ad-hocevaluaties** die als gevolg hebben dat de strategie of de programmering ervan aanzienlijk wordt gewijzigd.

Amendement 33

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De in lid 1 bedoelde procedure is niet van toepassing op niet-wezenlijke wijzigingen van strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's, die technische aanpassingen, de herverdeling van middelen binnen de indicatieve toewijzingen per prioritair terrein of een verhoging of verlaging van de omvang van de aanvankelijke indicatieve toewijzing met minder dan **20 %** betreffen, mits deze

Amendement

2. De in lid 1 bedoelde procedure is niet van toepassing op niet-wezenlijke wijzigingen van strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's, die technische aanpassingen, de herverdeling van middelen binnen de indicatieve toewijzingen per prioritair terrein of een verhoging of verlaging van de omvang van de aanvankelijke indicatieve toewijzing met minder dan **10%** betreffen, mits deze

wijzigingen geen invloed hebben op de in deze documenten vastgelegde prioritaire terreinen en doelstellingen. In dat geval worden de aanpassingen binnen een maand aan het Europees Parlement en de Raad meegedeeld.

wijzigingen geen invloed hebben op de in deze documenten vastgelegde prioritaire terreinen en doelstellingen. In dat geval worden de aanpassingen binnen een maand aan het Europees Parlement en de Raad meegedeeld.

Amendement 34

Voorstel voor een verordening Artikel 17

Door de Commissie voorgestelde tekst

De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 18 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot wijzigingen of aanvullingen van *de bijlagen I tot en met VII bij deze verordening*.

Amendement

De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 18 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot **goedkeuring**, wijzigingen of aanvullingen van **strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's**.

Amendement 35

Voorstel voor een verordening Artikel 18 – lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

5. Voor de afstemming van de bijlagen I, II en III op de beslissingen van het OESO/DAC tot herziening van de in artikel 1, onder a), vastgestelde lijst van ontvangers, is de termijn voor bezwaar een week.

Amendement

Schrappen

Amendement 36

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1 bis. Alle betalingen die in het kader van deze verordening worden verricht, worden door de Europese Rekenkamer (hierna de Kamer) gecontroleerd. De Kamer kan

overleg plegen met de bevoegde instanties van de ontvangende landen ten einde de financiële belangen van de Unie tegen fraude en misbruik te beschermen en de zuinigheid, efficiëntie en doeltreffendheid van de EU-financiering uit hoofde van deze verordening te verzekeren.

Amendement 37

Voorstel voor een verordening

Artikel 20 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De indicatieve minimumbedragen die voor de periode 2014-2020 aan de in de artikelen 5 tot en met 9 bedoelde programma's zijn toegewezen, zijn vastgelegd in bijlage VII. De bedragen kunnen door middel van een gedelegeerde handeling overeenkomstig artikel 18 opnieuw worden toegewezen tussen programma's. ***De bedragen binnen het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen kunnen opnieuw worden toegewezen tussen subrubrieken bij een besluit van de Commissie dat binnen een maand na de vaststelling ervan aan het Europees Parlement en de Raad zal worden meegedeeld.***

Amendement

2. De indicatieve minimumbedragen die voor de periode 2014-2020 aan de in de artikelen 5 tot en met 9 bedoelde programma's zijn toegewezen, zijn vastgelegd in bijlage VII. De bedragen kunnen door middel van een gedelegeerde handeling overeenkomstig artikel 18 opnieuw worden toegewezen tussen programma's.

Amendement 38

Voorstel voor een verordening

Bijlage III

Door de Commissie voorgestelde tekst

PARTNERLANDEN EN -REGIO'S MET EEN BILATERALE SAMENWERKING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 5, LID 2

De volgende partnerlanden genieten krachtens artikel 5, lid 2, bilaterale ontwikkelingssteun in het kader van deze verordening:

Amendement

PARTNERLANDEN EN -REGIO'S MET EEN BILATERALE SAMENWERKING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 5, LID 2

De volgende partnerlanden genieten krachtens artikel 5, lid 2, bilaterale ontwikkelingssteun in het kader van deze verordening:

1. Bolivia
 2. Cuba
 3. El Salvador
 4. Guatemala
 5. Honduras
 6. Nicaragua
 7. Paraguay
 8. Afghanistan
 9. Bangladesh
 10. Bhutan
 11. Cambodja
 12. Democratische Volksrepubliek Korea
 13. Laos
 14. Mongolië
 15. Myanmar/Burma
 16. Nepal
 17. Pakistan
 18. Filipijnen
 19. Sri Lanka
 20. Vietnam
 21. Kirgizië
 22. Tadzjikistan
 23. Turkmenistan
 24. Oezbekistan
 25. Irak
 26. Jemen
 27. Zuidelijk-Afrika
1. Bolivia
 - 1 bis. Colombia**
 - 1 ter. Costa Rica**
 2. Cuba
 - 2 bis. Ecuador**
 3. El Salvador
 4. Guatemala
 5. Honduras
 6. Nicaragua
 - 6 bis. Panama**
 7. Paraguay
 - 7 bis. Peru**
 8. Afghanistan
 9. Bangladesh
 10. Bhutan
 11. Cambodja
 12. Democratische Volksrepubliek Korea
 13. Laos
 14. Mongolië
 15. Myanmar/Burma
 16. Nepal
 17. Pakistan
 18. Filipijnen
 19. Sri Lanka
 20. Vietnam
 21. Kirgizië
 22. Tadzjikistan
 23. Turkmenistan
 24. Oezbekistan
 25. Irak
 26. Jemen
 27. Zuidelijk-Afrika

Amendement 39

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel A – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

De geografische programma's **kunnen** **onder meer** worden opgesteld op basis van de hierna vastgestelde samenwerkingsgebieden, die niet met sectoren mogen worden gelijkgesteld. Er zullen prioriteiten worden vastgesteld **overeenkomstig de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad en het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "Het effect van het EU-ontwikkelingsbeleid vergroten: een agenda voor verandering" en overeenkomstig de daaropvolgende Raadsconclusies.**

Amendement

De geografische programma's worden opgesteld op basis van de **Europese consensus en de** hierna vastgestelde samenwerkingsgebieden, die niet met sectoren mogen worden gelijkgesteld. Er zullen prioriteiten worden vastgesteld **in samenwerking met het respectieve partnerland of de respectieve partnerregio, waarbij het maatschappelijk middenveld en de parlementen worden betrokken, en deze zullen gericht zijn op de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling.**

Amendement 40

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel A – punt I - inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

I. Mensenrechten, democratie en andere kernaspecten van goed bestuur

Amendement

I. Mensenrechten, democratie en andere kernaspecten van goed bestuur **in de openbare en de particuliere sector**

Amendement 41

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel A – punt I – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

(a) Democratie, mensenrechten en de rechtsstaat;

Amendement

(a) Democratie, **met inbegrip van open en eerlijke verkiezingen, eerbiediging van de mensenrechten, met inbegrip van politieke, economische, sociale en culturele rechten als vastgesteld in de Universele Verklaring van de rechten van de mens**

*van de Verenigde Naties, arbeidsrechten
en de rechtsstaat;*

Amendement 42

Voorstel voor een verordening

Bijlage IV – deel A – punt I – letter a – streepjes (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- steun voor de monitoring van schendingen van de democratische rechten, de mensenrechten en de arbeidsrechten, inclusief steun voor organisaties van het maatschappelijk middenveld, journalisten en de Internationale Arbeidsorganisatie en andere gespecialiseerde internationale organisaties;*
- steun voor de tenuitvoerlegging en de handhaving van wetgeving betreffende de democratische rechten, de mensenrechten en de arbeidsrechten, ook als een bijdrage aan de strijd tegen sociale dumping;*
- steun voor bewustmaking van de bevolking met betrekking tot de bestaande democratische rechten, mensenrechten en arbeidsrechten en de respectieve internationale overeenkomsten en normen;*
- steun voor capaciteitsopbouw voor vakbonden en coöperaties.*

Amendement 43

Voorstel voor een verordening

Bijlage IV – deel A – punt I – letter a bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- (a bis) toegang tot de rechter;*
- met name voor slachtoffers van Europese transnationale ondernemingen, in geval van schending van de rechten van werkenden en/of schade aan het*

milieu, door gerechtelijke actie voor nationale, regionale of Europese rechtbanken te vergemakkelijken,
- verbetering van de beroepsprocedures voor individuen en groepen die getroffen zijn door activiteiten van ondernemingen,
- bevordering van ondersteunende maatregelen voor sociale, economische en ecologische rechten;

Amendement 44

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel A – punt I – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

(c) Beheer van de publieke sector;

Amendement

(c) Beheer van de publieke sector, *met inbegrip van financieel beheer, transparantie en aansprakelijkheid;*

Amendement 45

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel A – punt I – letter d

Door de Commissie voorgestelde tekst

(d) Fiscaal beleid en administratie;

Amendement

(d) Fiscaal beleid en administratie, *met name:*

- ondersteuning van transparante interne belastingstelsels voor burgers en ondernemingen, en ontwikkeling van lokale controlecapaciteit,

- bestrijding van belastingfraude en belastingontwijking,

- bevordering van verslaglegging per land;

Amendement 46

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel A – punt I – letter e

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(e) Bestrijding van corruptie;

(e) **Acties ter** bestrijding van corruptie;

Amendement 47

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel A – punt I – letter f

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(f) Maatschappelijk middenveld **en plaatselijke overheden;**

(f) **Gekozen plaatselijke overheden, in voorkomend geval met inbegrip van traditionele autoriteiten, en het maatschappelijk middenveld;**

Amendement 48

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel A – punt I – letter g

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(g) Natuurlijke hulpbronnen; **en**

(g) **Duurzaam, transparant en inclusief beheer van** natuurlijke hulpbronnen, **met inbegrip van grondstoffen;**

Amendement 49

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel A – punt I – letter g – streepjes (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- steun voor capaciteitsopbouw in goed bestuur en het beheer van grondstoffen;
- steunen van de tenuitvoerlegging van Verdrag 169 van de Internationale Arbeidsorganisatie;
- steun voor de monitoring door de officiële samenleving en het maatschappelijk middenveld van de rapportage per land en per project door ondernemingen die actief zijn in de

winningsindustrie en de houtkapsector;

- steun voor investerings- en beroepsopleidingsregelingen met betrekking tot de binnenlandse verwerking van grondstoffen;

- steun voor regionale samenwerking bij het beheer van grondstofreserves over de grenzen heen;

- steun voor technologische samenwerking aangaande de meest milieuvriendelijke vormen van winning en vervoer van grondstoffen;

- steun voor beschermingsmaatregelen voor natuurreservaten tegen de prospectie en winning van grondstoffen, inclusief het initiatief Yasuni/ITT en vergelijkbare projecten.

Amendement 50

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel A – punt II – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

(b) Bedrijfsklimaat, regionale integratie en wereldmarkten; en

Amendement

(b) Bedrijfsklimaat, regionale integratie en handel op lokale, binnenlandse, regionale en wereldmarkten; steun aan de ontwikkeling van het plaatselijke productieapparaat, met name door het stimuleren van plaatselijke ambachten, mkb, micro ondernemingen, coöperaties en de beginselen van eerlijke handel; en

Amendement 51

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel A – punt II – letter b – streepjes (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- de ondersteuning van de partnerlanden en -regio's op het gebied van handel, investeringen en regionale integratie, met inbegrip van technische bijstand en

capaciteitsopbouw voor het bepalen en voeren van een degelijk handelsbeleid, het stimuleren van een gunstiger ondernemingsklimaat, een goed economisch en financieel beleid, belastingtransparantie en de ontwikkeling van de particuliere sector, in het bijzonder het mkb, met aandacht voor het zowel lokaal als op de nationale en regionale markten afzetten van lokale producten, maar ook om de partnerlanden en -regio's profijt te laten trekken van hun vlotte en geleidelijke integratie in de wereldeconomie, alsmede om sociale rechtvaardigheid en groei ten bate van de armen te ondersteunen;

- de ondersteuning van de ontwikkelingslanden op het gebied van handel en regionale en continentale integratie-inspanningen (inclusief zuid-zuidinitiatieven) door een rechtvaardige en ecologisch duurzame groei te bevorderen, en door beste praktijken met betrekking tot handelsbesprekingen uit te wisselen, door handel te koppelen aan armoedebestrijding of gelijkwaardige strategieën, ander beleid op gebieden zoals markten, infrastructuur en grensoverschrijdende samenwerking op het vlak van toegang van de armen tot water, duurzame energie en menselijke veiligheid;

- verbetering van de vaardigheden om aan handelsbesprekingen deel te nemen; - ondersteuning van de toegang tot de Wereldhandelsorganisatie (WTO) en de uitvoering van overeenkomsten van de WTO door technische bijstand en capaciteitsopbouw; ondersteuning van de partnerlanden bij handelsbevordering;

- de ondersteuning van economische en handelssamenwerking en versteviging van de investeringsbetrekkingen tussen de Gemeenschap en de partnerlanden en -regio's, waaronder met maatregelen om te zorgen dat de particuliere sector, waaronder lokale en Europese bedrijven,

bijdraagt tot maatschappelijk verantwoorde en duurzame economische ontwikkelingen, waaronder naleving van de fundamentele arbeidsnormen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) en met maatregelen die lokale capaciteitsopbouw bevorderen;

- de ondersteuning van de implementatie van en het toezicht op de naleving van de bepalingen inzake duurzame ontwikkeling in handelsovereenkomsten met ontwikkelingslanden, inclusief capaciteitsopbouw voor de sociale partners, en zodoende zorgen voor een betere wisselwerking tussen handel, werkgelegenheid en sociale bescherming;

- steun voor eerlijke handel;

- steun voor fatsoenlijk werk en een eerlijke beloning;

- steun voor de vorming van coöperaties, met name in de sectoren landbouw en visserij, inclusief de opbouw van beheerscapaciteit, steun voor regelingen die gericht zijn op het gezamenlijk gebruik van machines, vervoer, opslag en koeling, opleiding en marketing;

- de dialoog met de particuliere sector aangaan met speciale aandacht voor financiering, inclusief microkredietregelingen, voor nationale bedrijven en het via hefboomeffecten aantrekken van binnenlands kapitaal, met name op mkb-niveau, ten einde maatschappelijk verantwoorde en duurzame ontwikkelingen te versterken;

- steun voor de ontwikkeling van inclusieve overheidsdiensten van hoge kwaliteit ten behoeve van de hele bevolking, inclusief samenwerking met de Europese Investeringsbank en andere grote internationale financieringsinstellingen;

- ondersteuning van de ontwikkelingslanden bij het opbouwen van een bloeiende ICT-sector, inclusief

softwareontwikkeling, institutionele steun voor de bescherming van traditionele kennis, bescherming van intellectuele eigendomsrechten in de creatieve sector, met inbegrip van creatieve oplossingen zoals octrooigemeenschappen;

- de opbouw van eerlijke economische partnerschappen, dialogen op het gebied van regelgeving en economische samenwerking om de economieën van de partnerlanden te stimuleren ten einde armoede uit te bannen.

Amendement 52

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel A – punt II – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

(c) Duurzame landbouw en energie.

Amendement

(c) Duurzame, *met name kleinschalige* landbouw en *hernieuwbare* energie.

Amendement 53

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel A – punt III – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

(b) Asiel *en migratie*; en

Amendement

(b) *Ondersteuning van migratie en* asiel; en

Amendement 54

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel B – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

De bijstand van de Europese Unie ondersteunt acties en sectorale dialogen die in overeenstemming zijn met artikel 5 en met het algemene doel, en het toepassingsgebied, de doelstelling en de algemene beginselen van deze verordening.

Amendement

De bijstand van de Europese Unie ondersteunt acties en sectorale dialogen die in overeenstemming zijn met artikel 5 en met het algemene doel, en het toepassingsgebied, de doelstelling en de algemene beginselen van deze verordening.

Er wordt passende aandacht geschonken aan de hieronder beschreven gebieden, die aansluiten op gezamenlijk overeengekomen strategieën, partnerschaps-, samenwerkings- en **handelsovereenkomsten**. Er zullen prioriteiten worden vastgesteld in overeenstemming met de mededeling "Een agenda voor verandering" en met de daaropvolgende Raadsconclusies.

Er wordt passende aandacht geschonken aan de hieronder beschreven gebieden, die aansluiten op gezamenlijk overeengekomen strategieën, partnerschaps-, samenwerkings- en **andere overeenkomsten die bijdragen tot open en eerlijke handel**. Er zullen prioriteiten worden vastgesteld in overeenstemming met de mededeling "Een agenda voor verandering" en met de daaropvolgende Raadsconclusies.

Amendement 55

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel B – Latijns-Amerika – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

(a) bevorderen van sociale cohesie, in het bijzonder sociale insluiting, fatsoenlijk werk en gelijke kansen, gendergelijkheid en het versterken van de positie van vrouwen;

Amendement

(a) bevorderen van sociale cohesie, in het bijzonder sociale insluiting, **arbeidsrechten**, fatsoenlijk werk en gelijke kansen, **inclusief steun voor vakbonden en coöperaties**, gendergelijkheid en het versterken van de positie van vrouwen;

Amendement 56

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel B – Latijns-Amerika – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

(b) aanpakken van problemen inzake bestuur en ondersteunen van beleidshervormingen, vooral op het gebied van sociaal beleid, beheer van overheidsfinanciën en fiscaliteit, veiligheid (met inbegrip van de bestrijding van drugs, criminaliteit en corruptie), versterken van goed bestuur en overheidsinstellingen (onder meer via innovatieve mechanismen voor het tot stand brengen van technische samenwerking, bv. TAIEX en jumelage), bescherming van de mensenrechten, inclusief de rechten van inheemse volkeren en mensen van Afrikaanse afkomst, milieu,

Amendement

(b) aanpakken van problemen inzake bestuur en ondersteunen van beleidshervormingen, vooral op het gebied van sociaal beleid, beheer van overheidsfinanciën en fiscaliteit, veiligheid (met inbegrip van de bestrijding van drugs, criminaliteit en corruptie), versterken van goed bestuur en overheidsinstellingen (onder meer via innovatieve mechanismen voor het tot stand brengen van technische samenwerking, bv. TAIEX en jumelage), bescherming van de mensenrechten, inclusief de rechten van inheemse volkeren en mensen van Afrikaanse afkomst,

bestrijding van discriminatie en bestrijding van de productie en het gebruik van en de handel in drugs;

eerbiediging van de fundamentele arbeidsnormen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), milieu, bestrijding van discriminatie en bestrijding van de productie en het gebruik van en de handel in drugs;

Amendement 57

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel B – Latijns-Amerika – letter f

Door de Commissie voorgestelde tekst

(f) aanpakken van economische kwetsbaarheid en bijdragen aan structurele veranderingen door het oprichten van sterke partnerschappen rond **handel**, investeringen, **knowhow** en onderzoek, innovatie en technologie, en bevorderen van duurzame en inclusieve groei in al zijn dimensies, met bijzondere aandacht voor de uitdagingen van migratiestromen, voedselzekerheid (met inbegrip van duurzame landbouw en visserij), klimaatverandering, duurzame energie en de bescherming en versterking van biodiversiteit en ecosysteemdiensten, met inbegrip van water en bossen, **alsmede productieve investering voor meer en betere banen in de groene economie**;

Amendement

(f) aanpakken van economische kwetsbaarheid en bijdragen aan structurele veranderingen door het oprichten van sterke partnerschappen rond **open en eerlijke handelsbetrekkingen, productieve investeringen voor meer en betere banen in de groene en inclusieve economie, kennisoverdracht en samenwerking op het gebied van** onderzoek, innovatie en technologie, en bevorderen van duurzame en inclusieve groei in al zijn dimensies, met bijzondere aandacht voor de uitdagingen van migratiestromen, voedselzekerheid (met inbegrip van duurzame landbouw en visserij), klimaatverandering, duurzame energie en de bescherming en versterking van biodiversiteit en ecosysteemdiensten, met inbegrip van water, **bodem** en bossen; **het ondersteunen van de ontwikkeling van zeer kleine, kleine en middelgrote ondernemingen als de belangrijkste bron van inclusieve groei, ontwikkeling en banen; het bevorderen van ontwikkelingshulp voor handel ten einde ervoor te zorgen dat zeer kleine, kleine en middelgrote ondernemingen in Latijns-Amerika kunnen profiteren van internationale handelsmogelijkheden**;

Amendement 58

Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – deel B – Latijns-Amerika – letter f bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(f bis) verzachten van de negatieve gevolgen die de uitsluiting van het stelsel van algemene preferenties zal hebben voor de economie van vele landen in de regio.

Amendement 59

Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – deel B – Azië – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(a) bevorderen van sociale cohesie, in het bijzonder sociale insluiting, fatsoenlijk werk en gelijke kansen, gendergelijkheid en het versterken van de positie van vrouwen;

(a) bevorderen van sociale cohesie, in het bijzonder sociale insluiting, **arbeidsrechten**, fatsoenlijk werk en gelijke kansen, **inclusief steun voor vakbonden en coöperaties**, gendergelijkheid en het versterken van de positie van vrouwen;

Amendement 60

Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – deel B – Azië – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(b) oprichten van inclusieve partnerschappen rond **handel, investering, hulp, migratie**, onderzoek, innovatie en technologie;

(b) **bijdragen aan structurele veranderingen door het** oprichten van inclusieve partnerschappen rond **eerlijke handelsbetrekkingen, productieve investeringen voor meer en betere banen in de groene en inclusieve economie, kennisoverdracht en samenwerking bij** onderzoek, innovatie en technologie, **en bevorderen van duurzame en inclusieve groei in al zijn dimensies, met bijzondere aandacht voor de uitdagingen van migratiestromen, voedselzekerheid (met inbegrip van duurzame landbouw en visserij), klimaatverandering, duurzame energie en de bescherming en versterking**

*van biodiversiteit en ecosysteemdiensten,
met inbegrip van water, bodem en bossen;*

Amendement 61

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel B – Azië – letter d

Door de Commissie voorgestelde tekst

(d) ondersteunen van een actief en georganiseerd maatschappelijk middenveld voor *ontwikkeling en bevorderen van publiek-private partnerschappen*;

Amendement

(d) ondersteunen van een actief en georganiseerd maatschappelijk middenveld *inclusief het versterken van de vakbonden en de werkgeversorganisaties* voor *de sociale dialoog*;

Amendement 62

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel B – Centraal-Azië – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

(a) bevorderen van constitutionele hervormingen en aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen aan die van de Unie, *inclusief* verdere democratisering *en* een georganiseerd maatschappelijk middenveld, steun voor de rechtsstaat, goed bestuur, belastingheffing en versterking van nationale instellingen en instanties, zoals verkiezingsorganen, parlementen, hervorming van het openbaar bestuur en het beheer van overheidsfinanciën;

Amendement

(a) bevorderen van constitutionele hervormingen en aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen aan die van de Unie, *met aandacht voor* verdere democratisering, *eerbiediging van de mensenrechten, versterking van* een georganiseerd maatschappelijk middenveld, *inclusief vakbonden en werkgeversorganisaties voor de sociale dialoog*, steun voor de rechtsstaat, goed bestuur, belastingheffing en versterking van nationale instellingen en instanties, zoals verkiezingsorganen, parlementen, *onafhankelijke rechtspraak*, hervorming van het openbaar bestuur en het beheer van overheidsfinanciën;

Amendement 63

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel B – Centraal-Azië – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

(b) bevorderen van inclusieve en duurzame economische groei, aanpakken van sociale en regionale ongelijkheden, en ondersteunen van beleid op gebieden als opleiding, onderzoek, innovatie en technologie, gezondheid, fatsoenlijk werk, duurzame energie, landbouw en plattelandsontwikkeling, stimuleren van **het mkb en tegelijkertijd** van de ontwikkeling van een markteconomie, handel en investeringen, met inbegrip van hervormingen van de regelgeving en steun voor integratie in de WHO;

Amendement

(b) bevorderen van inclusieve en duurzame economische groei, aanpakken van sociale en regionale ongelijkheden, en ondersteunen van beleid op gebieden als opleiding, onderzoek, innovatie en technologie, gezondheid, fatsoenlijk werk, duurzame energie, landbouw en plattelandsontwikkeling, **het bevorderen van economische diversificatie door steun voor zeer kleine, kleine en middelgrote ondernemingen**, door het stimuleren van de ontwikkeling van een **sociale** markteconomie, **open en eerlijke** handel en investeringen, met inbegrip van hervormingen van de regelgeving en steun voor integratie in de WHO;

Amendement 64

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel B – Midden-Oosten – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

(c) bevorderen van duurzame economische hervormingen en diversificatie, **handel**, de ontwikkeling van een markteconomie, productieve en duurzame investeringen in de voornaamste sectoren (zoals energie, met **inbegrip van** hernieuwbare energie), **publiek-private partnerschappen**, en de integratie van de partnerlanden in de WHO;

Amendement

(c) bevorderen van duurzame economische hervormingen en diversificatie, **open en eerlijke handelsbetrekkingen**, de ontwikkeling van een **duurzame sociale** markteconomie, productieve en duurzame investeringen in de voornaamste sectoren (zoals energie, met **speciale aandacht voor** hernieuwbare energie), **en, indien zij dat willen**, de integratie van de partnerlanden in de WHO;

Amendement 65

Voorstel voor een verordening Bijlage IV – deel B – Midden-Oosten – letter e

Door de Commissie voorgestelde tekst

(e) aanvullen van de middelen die in het kader van dit instrument werden besteed, met samenhangend werk en steun via andere EU-instrumenten, die gericht kunnen zijn op een bredere regionale integratie, op het bevorderen van **de** belangen **van de EU** op gebieden als economie, energie, onderzoek, innovatie en technologie, de bestrijding van drugsproductie, -gebruik en -handel in de context van de verwevenheid van veiligheid en ontwikkeling, **op het beheren van de migratie en op het** helpen van ontheemde personen en vluchtelingen in de context van de verwevenheid van **tussen** ontwikkeling en migratie.

Amendement

(e) aanvullen van de middelen die in het kader van dit instrument werden besteed, met samenhangend werk en steun via andere EU-instrumenten, die gericht kunnen zijn op een bredere regionale integratie, op het bevorderen van **wederzijdse** belangen op gebieden als **duurzame** economie, **economisch herstel en bescherming tegen financiële crisissen**, **hernieuwbare** energie, onderzoek, innovatie en technologie; **ondersteunen van de ontwikkeling van betrouwbare, toegankelijke en gebruikersvriendelijke kanalen voor financiering, met inbegrip van microkredieten en regengarantierelingen van de Europese Investeringsbank**; de bestrijding van drugsproductie, -gebruik en -handel in de context van de verwevenheid van veiligheid en ontwikkeling; **het bevorderen van coherent migratiebeheer en goed mobiliteitsbeheer, alsmede** het helpen van ontheemde personen en vluchtelingen **door praktische oplossingen aan te reiken** in de context van de verwevenheid van ontwikkeling en migratie.

Amendement 66

**Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – deel B – Zuidelijk-Afrika – letter b**

Door de Commissie voorgestelde tekst

(b) ondersteunen van de **aanpassingsinspanningen door het oprichten van verschillende** vrijhandelszones;

Amendement

(b) ondersteunen van de **regionale handelsintegratie van Zuid Afrika en zijn SADC-partners met het oog op mogelijke toekomstige** vrijhandelszones **tussen de partners onderling en intensievere handelsbetrekkingen met de EU**;

Amendement 67

Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – deel B – Zuidelijk-Afrika – letter d

Door de Commissie voorgestelde tekst

(d) **overwinnen** van economische kwetsbaarheid en **bereiken van** structurele veranderingen met de nadruk op fatsoenlijke werkgelegenheid **door aanhoudende** en inclusieve economische groei, **een** koolstofarme groene economie en duurzame **ontwikkeling** in al **haar** dimensies (met inbegrip van duurzame landbouw en visserij), en **versterken** van de biodiversiteit en ecosysteemdiensten;

Amendement

(d) **aanpakken** van economische kwetsbaarheid en **bijdragen aan** structurele veranderingen met de nadruk op fatsoenlijke werkgelegenheid, **duurzame** en inclusieve economische groei **en een energie-efficiënte, op hernieuwbare energiebronnen stoelende koolstofarme economie door het oprichten van sterke partnerschappen rond eerlijke handelsbetrekkingen, productieve investeringen voor meer en betere banen in de groene en inclusieve economie, kennisoverdracht en samenwerking bij onderzoek, innovatie en technologie, en bevorderen van duurzame en inclusieve groei** in al **zijn** dimensies, **met bijzondere aandacht voor de uitdagingen van migratiestromen, huisvesting, voedselzekerheid** (met inbegrip van duurzame landbouw en visserij), **klimaatverandering, duurzame energie en de bescherming en versterking** van de biodiversiteit en ecosysteemdiensten, **met inbegrip van water en bodem**;

Amendement 68

Voorstel voor een verordening
Bijlage V – deel A – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

Overeenkomstig de in artikel 6 vastgestelde voorwaarden streeft het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen naar het versterken van de samenwerking, de uitwisseling van kennis en ervaring en de capaciteiten van de partnerlanden. Het programma **kan onder meer worden** opgesteld op basis van de volgende samenwerkingsgebieden, waarbij een maximale onderlinge synergie

Amendement

Overeenkomstig de in artikel 6 vastgestelde voorwaarden streeft het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen naar het versterken van de samenwerking, de uitwisseling van kennis en ervaring en de capaciteiten van de partnerlanden. Het programma **wordt** opgesteld op basis van de **Europese consensus voor ontwikkeling en de** volgende samenwerkingsgebieden, waarbij een maximale onderlinge synergie

gegarandeerd moet worden omdat zij onderling sterk verweven zijn.

gegarandeerd moet worden omdat zij onderling sterk verweven zijn.

Amendement 69

Voorstel voor een verordening

Bijlage V – deel A – Duurzame energie – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

(c) bevorderen van energiezekerheid door bv. diversificatie van bronnen en trajecten, waarbij rekening moet worden gehouden met problemen inzake prijsvolatiliteit en mogelijke emissiereducties, de markten moeten worden verbeterd en onderlinge verbindingen en *de* handel op het vlak van energie moeten worden aangemoedigd.

Amendement

(c) bevorderen van energiezekerheid door bv. diversificatie van bronnen en trajecten, waarbij rekening moet worden gehouden met problemen inzake prijsvolatiliteit en mogelijke emissiereducties, de markten moeten worden verbeterd en onderlinge verbindingen en *open en eerlijke* handel op het vlak van energie moeten worden aangemoedigd.

Amendement 70

Voorstel voor een verordening

Bijlage V – deel A – Menselijke ontwikkeling – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

Bevorderen van maatregelen gericht op het scheppen van meer en betere banen, in gebieden zoals het ontwikkelen van de concurrentiekracht en de weerbaarheid van het plaatselijke mkb en de *integratie* daarvan *in de wereldeconomie*, assisteren van de ontwikkelingslanden in de integratie in *het multilaterale handelssysteem*, ontwikkelen van de privésector en verbeteren van het ondernemingsklimaat, ondersteunen van de bepaling en uitvoering van beleid inzake industriële innovatie en technologie en van *handelsbeleid en* handelsovereenkomsten, ondersteunen van regionale integratie-inspanningen, *bevorderen van investeringsbetrekkingen tussen de EU en de partnerlanden en - regio's en* versterken van private en publieke investeringen en samenwerking door middel van innovatieve

Amendement

Bevorderen van maatregelen gericht op het scheppen van meer en betere banen, in gebieden zoals het ontwikkelen van de concurrentiekracht en de weerbaarheid van het plaatselijke mkb en de *toegang* daarvan *tot lokale, nationale, regionale en wereldwijde markten*, assisteren van de ontwikkelingslanden in de integratie in *regionale en multilaterale handelssystemen, ontwikkelen van de plaatselijke ambachtsector, die bijdraagt tot het in stand houden van het plaatselijk cultureel erfgoed*, ontwikkelen van de privésector, *met inbegrip van microkredietregelingen* en verbeteren van het ondernemingsklimaat, ondersteunen van de *ontwikkeling van de plaatselijke economie en de plaatselijke productiesystemen, de* bepaling en uitvoering van beleid inzake industriële

financieringsinstrumenten. Bevorderen van de groene economie, efficiënt gebruik van de hulpbronnen en duurzame consumptie en productieprocessen. Bevorderen van het gebruik van elektronische communicatie als middel om groei doorheen alle sectoren te ondersteunen om zo de digitale kloof te dichten, bevorderen dat er op dit gebied een adequaat beleids- en wetgevingskader wordt ontwikkeld, en bevorderen van de ontwikkeling van de nodige infrastructuur en het gebruik van op ICT gebaseerde diensten en toepassingen.

innovatie en technologie en van *eerlijke handelsbetrekkingen, capaciteitsopbouw met betrekking tot de onderhandelingen over* handelsovereenkomsten, ondersteunen van regionale integratie-inspanningen, versterken van private en publieke investeringen en samenwerking door middel van innovatieve financieringsinstrumenten. *Er moet prioriteit worden gegeven aan de bevordering van handel met gevolgen voor de interne bedrijvigheid in het partnerland en handel die ten goede komt aan de kleine marktdeelnemers en de armen, terwijl Aid for Trade beter moet worden gefocust;* bevorderen van de groene *en inclusieve* economie, efficiënt gebruik van de hulpbronnen en duurzame consumptie en productieprocessen. Bevorderen van het gebruik van elektronische communicatie als middel om groei doorheen alle sectoren te ondersteunen om zo de digitale kloof te dichten, bevorderen dat er op dit gebied een adequaat beleids- en wetgevingskader wordt ontwikkeld, en bevorderen van de ontwikkeling van de nodige infrastructuur en het gebruik van op ICT gebaseerde diensten en toepassingen.

Amendement 71

Voorstel voor een verordening

Bijlage V – deel A – Asiel en migratie – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

(b) verzekeren van beter beheer van migratiestromen in al hun dimensies;

Amendement

(b) verzekeren van beter beheer van migratiestromen in al hun dimensies *en betere bescherming van migranten op alle gebied; verzekeren van betere bescherming van vluchtelingen en veilige toegangsroutes tot de Unie;*

Amendement 72

Voorstel voor een verordening
Bijlage V – deel B – alinea 2 – letter b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(b bis) Europese consumenten bewuster maken van billijke en duurzame handel, en het bevorderen van de toegang van op billijke wijze geproduceerde goederen tot de Europese markten.

PROCEDURE

Titel	Invoering van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking
Document- en procedurenummers	COM(2011)0840 – C7-0493/2011 – 2011/0406(COD)
Commissie ten principale Datum bekendmaking	DEVE 17.1.2012
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	INTA 17.1.2012
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Helmut Scholz 25.1.2012
Behandeling in de commissie	30.5.2012 11.7.2012
Datum goedkeuring	17.9.2012
Uitslag eindstemming	+: 21 -: 1 0: 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	William (The Earl of) Dartmouth, Marielle de Sarnez, Christofer Fjellner, Metin Kazak, Franziska Keller, David Martin, Vital Moreira, Paul Murphy, Helmut Scholz, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Henri Weber, Jan Zahradil
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Amelia Andersdotter, Josefa Andrés Barea, George Sabin Cutaş, Béla Glattfelder, Silvana Koch-Mehrin, Tokia Saïfi, Jarosław Leszek Wałęsa, Pablo Zalba Bidegain
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	Eric Andrieu, Jolanta Emilia Hibner, Gabriel Mato Adrover

13.7.2012

ADVIES VAN DE BEGROTINGSCOMMISSIE

aan de Commissie ontwikkelingssamenwerking

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking (COM(2011)0840 – C7-0493/2011 – 2011/0406(COD))

Rapporteur voor advies: Jan Kozłowski

BEKNOPTE MOTIVERING

De EU is 's werelds grootste donor van ontwikkelingshulp en verstrekt samen met haar lidstaten meer dan de helft van de mondiale hulp aan ontwikkelingslanden. Bovendien heeft de EU op de laatste topvergadering over de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling bevestigd dat zij haar leidende positie op het gebied van ontwikkelingshulp wil behouden door zich ertoe te verbinden het streefcijfer van 7% van het BNI uiterlijk in 2015 te verwezenlijken en elk jaar te beoordelen in hoeverre er vooruitgang is geboekt bij dit streven.

Met het Commissievoorstel voor een verordening tot vaststelling van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking krijgt de Unie de beschikking over de instrumenten die nodig zijn om zijn toezeggingen gedurende de looptijd van het meerjarig financieel kader 2014-2020 gestand te doen. Het nieuwe financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking (DCI) heeft hetzelfde doel als zijn voorganger, namelijk het uitroeien van armoede in partnerlanden en -regio's. Het geografisch bereik van het nieuwe DCI bouwt voort op het bestaande instrument en zal een betere rechtsgrondslag bieden voor de tenuitvoerlegging van regio-overschrijdende initiatieven zoals de gezamenlijke Afrika-EU-strategie.

Ontwikkelingshulp op Unieniveau is vooral waardevol vanwege de onpartijdige wijze waarop de EU externe steun verleent en de inspanningen van de lidstaten op dat gebied aanvult. In tijden van bezuinigingen is een beter gecoördineerde en geïntegreerde aanpak van de beleidsplanning van de EU en de lidstaten des te noodzakelijker om de wereldwijde uitdagingen efficiënter het hoofd te kunnen bieden, en de Commissie wil met haar voorstel dat samenwerkingsvermogen nog verder versterken. Bovendien zou het regelgevingsklimaat voor de volgende programmeringsperiode eenvoudiger worden, waardoor gegadigden gemakkelijker toegang krijgen tot financiering. Uw rapporteur wil benadrukken dat de EU-uitgaven voor ontwikkelingshulp meetbaar en verklaarbaar moeten zijn en een zo groot mogelijke impact

moeten hebben op de armoedebestrijding.

De Commissie stelt ook een meer gedifferentieerde benadering voor om de bijstand van de Unie zo te kanaliseren dat deze terechtkomt waar dat het hardst nodig is en het meeste effect sorteert.

Gevolgen voor de begroting

De Commissie stelt voor het volgende MFK een verhoging van de middelen voor het DCI met 17,87% voor (van 17 474 miljoen euro in 2007-2013 tot 20 597 miljoen euro in 2014-2020). In tegenstelling tot het huidige instrument wordt in de nieuwe verordening voorgesteld een gedeelte van de middelen niet toe te wijzen, zodat die beschikbaar zijn voor onvoorziene omstandigheden en uitdagingen.

De indicatieve middelen voor 2014-2020 worden vermeld in bijlage VII bij het voorstel voor een verordening die de Commissie door middel van een gedelegeerde handeling kan wijzigen of aanpassen. In het volgende MFK zal ongeveer 31,8% van de thematische toewijzingen voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen bestemd zijn voor de ondersteuning van acties op het gebied van milieu en klimaatverandering, 12,7% voor maatregelen op het gebied van duurzame energie, 20% voor menselijke ontwikkeling, 28,4% voor voedselzekerheid en duurzame landbouw en 7% voor migratie en asiel. Uw rapporteur wil erop wijzen dat de middelen voor de bestrijding van klimaatverandering niet ten koste mogen gaan van de hoofdtaken en -doelen van ontwikkelingssamenwerking, te weten het uitroeien van armoede en het verwezenlijken van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling, alsook het bevorderen van democratie, mensenrechten, rechtsstatelijkheid en goed bestuur. Dat zijn allemaal noodzakelijke voorwaarden voor de totstandbrenging van een goed werkende, stabiele markteconomie in de ontwikkelingslanden.

Een aanzienlijk percentage van de Europese ontwikkelingshulp loopt via de Commissie, terwijl de meeste steun rechtstreeks door lidstaten wordt toegewezen. Tegelijkertijd verkeert de Unie dankzij de door het MFK geboden meerjarenplanning in een betere positie dan de lidstaten om te zorgen dat de ontwikkelingssteun voorspelbaar is en om op lange termijn budgetten en uitgavenprioriteiten vast te stellen. Dit concurrentievoordeel moet worden benut en mogelijke overlappingsen tussen de bijstand van de lidstaten en die van de Unie moeten worden vermeden.

Daarnaast wordt via het "Erasmus voor iedereen"-programma financiering voor hoger onderwijs verstrekt via twee meerjarige toewijzingen die in de indicatieve meerjarenprogrammering van het DCI tot uiting moeten komen. Uw rapporteur zou dit indicatieve bedrag willen vervangen door een relatief percentage vanwege de onzekerheid omtrent de uiteindelijke bedragen die aan de deelnemende instrumenten voor extern optreden zullen worden toegewezen.

AMENDEMENTEN

De Begrotingscommissie verzoekt de ten principale bevoegde Commissie ontwikkelingssamenwerking onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

Amendement 1

Ontwerpwetgevingsresolutie Paragraaf 1 bis (nieuw)

Ontwerpwetgevingsresolutie

Amendement

1 bis. wijst erop dat de in het wetgevingsvoorstel genoemde financiële middelen enkel een indicatie voor de wetgevingsautoriteit vormen en dat zij niet kunnen worden vastgesteld zolang er geen overeenstemming is bereikt over het voorstel voor een verordening tot vaststelling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2014-2020;

Amendement 2

Ontwerpwetgevingsresolutie Paragraaf 1 ter (nieuw)

Ontwerpwetgevingsresolutie

Amendement

1 ter. herinnert aan zijn resolutie van 8 juni 2011 "Investeren in de toekomst: een nieuw meerjarig financieel kader (MFK) voor een concurrerend, duurzaam en integratiegericht Europa"¹; herhaalt dat in het volgende meerjarig financieel kader voldoende aanvullende financiële middelen ter beschikking moeten worden gesteld om de Unie in staat te stellen uitvoering te geven aan haar huidige beleidsprioriteiten en de nieuwe taken zoals vastgelegd in het Verdrag van Lissabon, en in te spelen op onvoorziene gebeurtenissen; verzoekt de Raad, indien hij deze benadering niet deelt, duidelijk aan te geven welke van zijn politieke prioriteiten of projecten geheel kunnen worden opgegeven, ondanks de bewezen Europese meerwaarde ervan;

¹ Aangenomen teksten,
P7_TA(2011)0266.

Amendement 3

Voorstel voor een verordening Overweging 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(1 bis) Bij deze verordening moeten voor de gehele looptijd van het instrument financiële middelen worden vastgesteld die voor de begrotingsautoriteit het voornaamste referentiepunt in de loop van de jaarlijkse begrotingsprocedure vormen, in de zin van punt [...] van het interinstitutioneel akkoord van XX/201Z tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie betreffende samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer.

Amendement 4

Voorstel voor een verordening Overweging 1 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(1 ter) Voor het verwezenlijken van de doelstellingen van het instrument moeten een betere uitvoering en een betere kwaliteit van de bestedingen als richtsnoeren worden gehanteerd, waarbij een optimaal gebruik van de financiële middelen wordt gewaarborgd.

Amendement 5

Voorstel voor een verordening Overweging 1 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(1 quater) Het is belangrijk ervoor te zorgen dat het instrument financieel goed

wordt beheerd en zo doeltreffend en gebruikersvriendelijk mogelijk wordt uitgevoerd, en tevens zorg te dragen voor rechtszekerheid en de toegankelijkheid van het instrument voor alle deelnemers.

Amendement 6

Voorstel voor een verordening Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

(4) De waarden waarop de Unie gegrondvest is zijn democratie, de rechtsstaat, de universele geldigheid en de ondeelbaarheid van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, de eerbiediging van de menselijke waardigheid, de beginselen van gelijkheid en solidariteit en de eerbiediging van de beginselen van het Handvest van de VN en het internationaal recht. Zij streeft ernaar door middel van dialoog en samenwerking de gehechtheid aan deze waarden in de partnerlanden en -regio's te ontwikkelen en te consolideren.

Amendement

(4) De waarden waarop de Unie gegrondvest is zijn democratie, de rechtsstaat, de universele geldigheid en de ondeelbaarheid van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, de eerbiediging van de menselijke waardigheid, **gendergelijkheid**, de beginselen van gelijkheid en solidariteit en de eerbiediging van de beginselen van het Handvest van de VN en het internationaal recht. Zij streeft ernaar door middel van dialoog en samenwerking de gehechtheid aan deze waarden in de partnerlanden en -regio's te ontwikkelen en te consolideren.

Amendement 7

Voorstel voor een verordening Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

(5) De Unie wil ook zorgen voor samenhang met andere gebieden van haar extern optreden. Die moet worden gegarandeerd bij het formuleren van het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid van de Unie, bij de strategische planning en bij de programmering en de uitvoering van maatregelen.

Amendement

(5) De Unie wil ook zorgen voor samenhang met andere gebieden van **zowel** haar extern optreden **als haar intern beleid**. Die moet worden gegarandeerd bij het formuleren van het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid van de Unie, bij de strategische planning en bij de programmering en de uitvoering van maatregelen.

Amendement 8

Voorstel voor een verordening Overweging 5 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(5 bis) Met het oog op beleidscoherentie voor ontwikkeling is het van belang dat het communautair beleid op andere gebieden dan ontwikkeling conform artikel 208 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie de inspanningen van ontwikkelingslanden ter verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling ondersteunt.

Amendement 9

Voorstel voor een verordening Overweging 6 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(6 bis) Aangezien het armoedeniveau hoog ligt in landen met lage en middeninkomens, moet speciale aandacht uitgaan naar armoedevermindering in thematische en geografische programma's in het kader van het voor deze landen beschikbare financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking (DCI), waarbij de complementariteit met het partnerschapsinstrument verzekerd blijft.

Amendement 10

Voorstel voor een verordening Overweging 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(8) De Unie en de lidstaten moeten de samenhang en de complementariteit van hun respectieve ontwikkelingssamenwerkingsbeleid

(8) De Unie en de lidstaten moeten de samenhang, **de coördinatie** en de complementariteit van hun respectieve ontwikkelingssamenwerkingsbeleid

verbeteren, met name door zowel op nationaal als op regionaal niveau in te spelen op de prioriteiten van de partnerlanden en -regio's. Om ervoor te zorgen dat het ontwikkelingsamenwerkingsbeleid van de Unie en dat van de lidstaten elkaar aanvullen en versterken, is het aangewezen te voorzien in gezamenlijke programmeringsprocedures, die waar mogelijk en relevant steeds moeten worden gevolgd.

verbeteren, met name door zowel op nationaal als op regionaal niveau in te spelen op de prioriteiten van de partnerlanden en -regio's. Om ervoor te zorgen dat het ontwikkelingsamenwerkingsbeleid van de Unie en dat van de lidstaten elkaar aanvullen en versterken, is het aangewezen te voorzien in gezamenlijke programmeringsprocedures, die waar mogelijk en relevant steeds moeten worden gevolgd.

Amendement 11

Voorstel voor een verordening Overweging 9

Door de Commissie voorgestelde tekst

(9) Het beleid en het internationaal optreden inzake ontwikkelingssamenwerking van de Unie worden gestuurd door de MDG's, zoals het uitbannen van extreme armoede en honger, met inbegrip van alle *daarop volgende* wijzigingen daarvan, en door de door de Unie en haar lidstaten aangenomen ontwikkelingsdoelstellingen en -beginselen, met inbegrip van de doelstellingen en beginselen die zijn aangenomen in het kader van hun samenwerking binnen de Verenigde Naties (VN) en andere bevoegde internationale organisaties op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.

Amendement

(9) Het beleid en het internationaal optreden inzake ontwikkelingssamenwerking van de Unie worden gestuurd door de MDG's, zoals het uitbannen van extreme armoede en honger, met inbegrip van alle *daarop volgende* wijzigingen daarvan, en door de door de Unie en haar lidstaten **en het Europees Parlement** aangenomen ontwikkelingsdoelstellingen en -beginselen, met inbegrip van de doelstellingen en beginselen die zijn aangenomen in het kader van hun samenwerking binnen de Verenigde Naties (VN) en andere bevoegde internationale organisaties op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.

Amendement 12

Voorstel voor een verordening Overweging 9 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9 bis) De Europese Unie is sterk

toegewijd aan gendergelijkheid als mensenrecht, een kwestie van sociale rechtvaardigheid en een kernwaarde van het ontwikkelingsbeleid van de Unie; gendergelijkheid staat centraal bij verwezenlijking van alle MDG's; de Raad heeft het EU-actieplan voor gendergelijkheid en versterking van de positie van vrouwen binnen de ontwikkelingssamenwerking (2010-2015) aangenomen.

Amendement 13

Voorstel voor een verordening Overweging 11

Door de Commissie voorgestelde tekst

(11) De bijstand van de Unie moet zich toespitsen op de gebieden waar die het meeste effect heeft, gelet op haar vermogen om overal ter wereld op te treden en om te reageren op mondiale uitdagingen, zoals armoedebestrijding, duurzame en inclusieve ontwikkeling en de wereldwijde bevordering van democratie, goed bestuur, mensenrechten en de rechtsstaat, alsook haar voorspelbare inzet op lange termijn voor ontwikkelingshulp en haar rol in de coördinatie met haar lidstaten. Om dit effect te garanderen moet het differentiatiebeginsel niet alleen bij de toewijzing van middelen, maar ook bij de programmering worden toegepast om ervoor te zorgen dat bilaterale ontwikkelingssamenwerking zich richt op de partnerlanden waar de behoeften het grootst zijn, met inbegrip van zwakke staten en staten met een grote kwetsbaarheid, en die maar beperkte mogelijkheden hebben om toegang te krijgen tot andere financieringsbronnen om hun eigen ontwikkeling te ondersteunen, waarbij rekening wordt gehouden met het mogelijke effect van de EU-bijstand in de partnerlanden. Daarom zal de bilaterale

Amendement

(11) De bijstand van de Unie moet zich toespitsen op de gebieden waar die het meeste effect heeft, gelet op haar vermogen om overal ter wereld op te treden en om te reageren op mondiale uitdagingen, zoals armoedebestrijding, duurzame en inclusieve ontwikkeling en de wereldwijde bevordering van democratie, goed bestuur, mensenrechten en de rechtsstaat, alsook haar voorspelbare inzet op lange termijn voor ontwikkelingshulp en haar rol in de coördinatie met haar lidstaten. Om dit effect te garanderen moet ***elke landanalyse en programmering een conflictanalyse bevatten en*** moet het differentiatiebeginsel niet alleen bij de toewijzing van middelen, maar ook bij de programmering worden toegepast om ervoor te zorgen dat bilaterale ontwikkelingssamenwerking zich richt op de partnerlanden waar de behoeften het grootst zijn, met inbegrip van zwakke staten en staten met een grote kwetsbaarheid, en die maar beperkte mogelijkheden hebben om toegang te krijgen tot andere financieringsbronnen om hun eigen ontwikkeling te ondersteunen, waarbij rekening wordt gehouden met het mogelijke effect van de EU-bijstand in de

programming zich richten op zulke landen, door de toepassing van objectieve criteria op basis van de behoeften en capaciteiten van deze landen en van het effect van de EU-bijstand.

partnerlanden. Daarom zal de bilaterale programming zich richten op zulke landen, door de toepassing van objectieve criteria op basis van de behoeften en capaciteiten van deze landen en van het effect van de EU-bijstand. ***Om te zorgen voor de grootst mogelijke impact van EU-bijstand in de wereld, moet de tenuitvoerlegging van deze verordening strikt worden gecoördineerd met programma's en maatregelen die worden gefinancierd volgens andere verordeningen die externe financieringsinstrumenten vaststellen, namelijk Verordening (EU) nr. [.../...] van het Europees Parlement en de Raad tot invoering van een stabiliteitsinstrument en Verordening (EU) nr. [.../...] van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van een financieringsinstrument voor de bevordering van democratie en mensenrechten in de wereld en Verordening (EU) nr. [.../...] (COM(2011)0843) van het Europees Parlement en de Raad tot invoering van een partnerschapsinstrument voor samenwerking met derde landen.***

Amendement 14

Voorstel voor een verordening Overweging 12

Door de Commissie voorgestelde tekst

(12) Deze verordening moet een kader scheppen voor de programming, zodat de **samenhang** tussen de beleidsterreinen van de Unie kan worden vergroot door gebruik te maken van een gezamenlijk kaderdocument als basis voor de programming. Zij moet het mogelijk maken om het EU-beleid volledig af te stemmen op het beleid van de partnerlanden en -regio's door **in voorkomend geval** te vertrekken vanuit

Amendement

(12) Deze verordening moet een kader scheppen voor de programming, zodat de **beleidssamenhang voor ontwikkeling** tussen de beleidsterreinen van de Unie kan worden vergroot door gebruik te maken van een gezamenlijk kaderdocument als basis voor de programming. Zij moet het mogelijk maken om het EU-beleid volledig af te stemmen op het beleid van de partnerlanden en -regio's door **waar mogelijk** te vertrekken vanuit nationale

ationale ontwikkelingsplannen of soortgelijke allesomvattende ontwikkelingsdocumenten, en een betere coördinatie tussen donoren nastreven, met name tussen de Unie en haar lidstaten, door middel van gezamenlijke programmering.

ontwikkelingsplannen of soortgelijke allesomvattende ontwikkelingsdocumenten **die zijn aangenomen door de parlementen van de partnerlanden of partnerregio's in overleg met hun respectieve maatschappelijk middenveld**, en een betere coördinatie tussen donoren nastreven, met name tussen de Unie en haar lidstaten, door middel van gezamenlijke programmering.

Amendement 15

Voorstel voor een verordening Overweging 15

Door de Commissie voorgestelde tekst

(15) De bestrijding van klimaatverandering en de bescherming van het milieu behoren tot de grootste uitdagingen waaraan de Unie het hoofd **zal** moeten bieden en waarvoor er dringend een internationaal optreden nodig is. In overeenstemming met het voornemen dat in de mededeling van de Commissie "Een begroting voor Europa 2020" van 29 juni 2011 is geuit, moet deze verordening bijdragen tot de doelstelling om **ten minste 20% van** de EU-begroting **te besteden aan** een koolstofarme en klimaatresistente maatschappij, en het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen moet **ten minste 25%** van zijn middelen gebruiken voor de klimaatverandering en het milieu. Acties op deze twee gebieden moeten elkaar, waar mogelijk, ondersteunen om hun effecten te vergroten.

Amendement

(15) De bestrijding van klimaatverandering en de bescherming van het milieu behoren tot de grootste uitdagingen waaraan de Unie **en de ontwikkelingslanden** het hoofd **zullen** moeten bieden en waarvoor er dringend een internationaal optreden nodig is. In overeenstemming met het voornemen dat in de mededeling van de Commissie "Een begroting voor Europa 2020" van 29 juni 2011 is geuit, moet deze verordening bijdragen tot de doelstelling om de EU-begroting **te richten op** een koolstofarme en klimaatresistente maatschappij, en het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen moet **een deel** van zijn middelen gebruiken voor de klimaatverandering en het milieu. Acties op deze twee gebieden moeten elkaar, waar mogelijk, ondersteunen om hun effecten te vergroten, **niettegenstaande het feit dat de belangrijkste doelstelling van dit instrument bestaat uit het behalen van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling inclusief de strijd tegen armoede. Als toegezegd door de EU in het Akkoord van Kopenhagen zullen middelen ter verlichting of aanpassing in ontwikkelingslanden nieuw en additioneel zijn.**

Amendement 16

Voorstel voor een verordening Overweging 16

Door de Commissie voorgestelde tekst

(16) De mededeling van de Commissie "Het effect van het EU-ontwikkelingsbeleid vergroten: een agenda voor verandering" beoogt voortzetting van de steun voor sociale insluiting en menselijke ontwikkeling naar rato van ten minste 20% van de ontwikkelingshulp van de Unie. Om daartoe bij te dragen, moet ten minste 20% van het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen dat ontwikkelingsgebied ondersteunen.

Amendement

(16) De mededeling van de Commissie "Het effect van het EU-ontwikkelingsbeleid vergroten: een agenda voor verandering" beoogt voortzetting van de steun voor sociale insluiting en menselijke ontwikkeling naar rato van ten minste 20% van de ontwikkelingshulp van de Unie. ***De nadruk "sociale insluiting en menselijke ontwikkeling" moet begrepen worden als omvattende sociale basisvoorzieningen waaronder gezondheid en onderwijs.*** Om daartoe bij te dragen, moet ten minste 20% van het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen dat ontwikkelingsgebied ondersteunen.

Amendement 17

Voorstel voor een verordening Artikel 2 – lid 1 – alinea 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De steun moet ook gericht zijn op de versterking van het economisch beleid van de partnerlanden en op de bevordering van gebruikmaking van nationale inkomsten, teneinde de armoede terug te dringen en de afhankelijkheid van steun in de toekomst te verminderen en tegelijkertijd duurzame economische groei en sociale ontwikkeling te bevorderen.

Amendement 18

Voorstel voor een verordening Artikel 2 – lid 1 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Het verwezenlijken van deze doelstellingen zal worden gemeten aan de hand van **relevante** indicatoren, met name MDG 1 voor alinea a) en MDG's 1 tot en met 8 voor alinea b), en andere door de Unie en haar lidstaten overeengekomen indicatoren.

Amendement

Het verwezenlijken van deze doelstellingen zal worden gemeten aan de hand van indicatoren, **met inbegrip van indicatoren voor menselijke ontwikkeling**, met name MDG 1 voor alinea a) en MDG's 1 tot en met 8 voor alinea b), en andere door **de VN**, de Unie en haar lidstaten overeengekomen indicatoren.

Amendement 19

Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – lid 2 – alinea 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Onverminderd punt a) voldoet ten minste 90% van de uit hoofde van de pan-Afrikaanse en thematische programma's geplande uitgaven aan de door de OESO/DAC vastgestelde ODA-criteria.

Amendement

100% van de uit hoofde van de pan-Afrikaanse en thematische programma's geplande uitgaven **voldoet** aan de door de OESO/DAC vastgestelde ODA-criteria.

Amendement 20

Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – lid 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

3 bis. De criteria om voor begrotingssteun in aanmerking te komen worden duidelijk en objectief gedefinieerd en de begrotingsautoriteit zorgt ervoor en ziet erop toe dat die criteria strikt worden toegepast.

Amendement

Amendement 21

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De volgende horizontale aspecten worden in alle programma's opgenomen: de bevordering van de mensenrechten, gendergelijkheid, het versterken van de positie van vrouwen, non-discriminatie, democratie, goed bestuur, kinderrechten en rechten van inheemse volkeren, sociale insluiting en rechten van mensen met een handicap, milieuduurzaamheid, waaronder het aanpakken van de klimaatverandering en het bestrijden van hiv/aids.

Amendement

3. De volgende horizontale aspecten worden in alle programma's opgenomen: de bevordering van de mensenrechten, ***ondernemerschap, werknemersrechten, milieubescherming***, gendergelijkheid, het versterken van de positie van vrouwen, non-discriminatie, democratie, goed bestuur, kinderrechten en rechten van inheemse volkeren, sociale insluiting en rechten van mensen met een handicap, milieuduurzaamheid, waaronder het aanpakken van de klimaatverandering en het bestrijden van hiv/aids.

Amendement 22

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

5. Bij het uitvoeren van deze verordening wordt gezorgd voor samenhang met andere gebieden van het extern optreden en met ander relevant beleid van de Unie. Daartoe worden de in het kader van deze verordening gefinancierde maatregelen, met inbegrip van de maatregelen die door de EIB worden beheerd, gebaseerd op het samenwerkingsbeleid dat is vastgelegd in instrumenten zoals overeenkomsten, verklaringen en actieplannen tussen de Unie en de betrokken derde landen en regio's, en op besluiten, specifieke belangen, beleidsprioriteiten en strategieën van de Unie.

Amendement

5. Bij het uitvoeren van deze verordening wordt gezorgd voor samenhang met andere gebieden van het extern optreden, ***inclusief, waar dat van toepassing is, andere relevante instrumenten voor extern optreden***, en met ander relevant ***intern en extern*** beleid van de Unie. Daartoe worden de in het kader van deze verordening gefinancierde maatregelen, met inbegrip van de maatregelen die door de EIB worden beheerd, gebaseerd op het samenwerkingsbeleid dat is vastgelegd in instrumenten zoals overeenkomsten, verklaringen en actieplannen tussen de Unie en de betrokken derde landen en regio's, en op besluiten, specifieke belangen, beleidsprioriteiten en strategieën van de Unie.

Amendement 23

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

6. De Commissie en de lidstaten trachten op regelmatige en frequente basis informatie uit te wisselen, ook met andere donoren, en bevorderen een betere coördinatie en complementariteit tussen donoren, door te streven naar gezamenlijke meerjarenprogrammering, op basis van de armoedebestrijdings- of equivalente strategieën van de partnerlanden, en door middel van gemeenschappelijke uitvoeringsmechanismen, met inbegrip van gedeelde analyse, gezamenlijke donormissies en het gebruik van medefinanciering en gedelegeerde samenwerkingsregelingen.

Amendement

6. De Commissie en de lidstaten trachten op regelmatige en frequente basis informatie uit te wisselen, ook met andere **internationale, regionale en lokale** donoren, en bevorderen een betere **samenhang**, coördinatie en complementariteit tussen donoren, door te streven naar gezamenlijke meerjarenprogrammering, op basis van de armoedebestrijdings- of equivalente strategieën van de partnerlanden, en door middel van gemeenschappelijke uitvoeringsmechanismen, met inbegrip van gedeelde analyse, gezamenlijke donormissies en het gebruik van medefinanciering en gedelegeerde samenwerkingsregelingen.

Amendement 24

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

7. De Unie en de lidstaten bevorderen, ieder binnen zijn bevoegdheid, een multilaterale aanpak van de mondiale uitdagingen en stimuleren in voorkomend geval de samenwerking met internationale organisaties en lichamen en andere bilaterale donoren.

Amendement

7. De Unie en de lidstaten bevorderen, ieder binnen zijn bevoegdheid, een multilaterale aanpak van de mondiale uitdagingen en stimuleren in voorkomend geval de samenwerking met **lokale, nationale en** internationale organisaties en lichamen en andere bilaterale donoren.

Amendement 25

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 8 – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

doelmatige en innovatieve samenwerkingsvormen en -instrumenten, zoals beschreven in artikel 4 van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening, zoals het samenvoegen van subsidies en leningen en andere mechanismen voor risicodeling in bepaalde sectoren en landen en de inzet van de particuliere sector, overeenkomstig de beste praktijken van de OESO/DAC. Deze samenwerkingsvormen en -instrumenten worden aangepast aan de bijzondere omstandigheden van elk partnerland of -regio, met aandacht voor een programmagerichte benadering, voorspelbare steunverlening, het mobiliseren van particuliere middelen, de ontwikkeling en het gebruik van nationale systemen en resultaatgerichte ontwikkelingsmethoden, waaronder eventueel internationaal overeengekomen streefdoelen en indicatoren zoals die van de MDG's; en

Amendement

(c) doelmatige en innovatieve samenwerkingsvormen en -instrumenten, zoals beschreven in artikel 4 van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening, zoals het samenvoegen van subsidies en leningen en andere mechanismen voor risicodeling in bepaalde sectoren en landen en de inzet van de particuliere sector, overeenkomstig de beste praktijken van de OESO/DAC **en op basis van de gemeenschappelijke normen en optimale werkmethode van de Unie betreffende het gebruik van de fondsen van de Unie en de verslaglegging, als neergelegd in de financiële regelgeving en andere relevante wetgeving van de Unie.** Deze samenwerkingsvormen en -instrumenten worden aangepast aan de bijzondere omstandigheden van elk partnerland of -regio, met aandacht voor een programmagerichte benadering, voorspelbare steunverlening, het mobiliseren van particuliere middelen, de ontwikkeling en het gebruik van nationale systemen en resultaatgerichte ontwikkelingsmethoden, waaronder eventueel internationaal overeengekomen streefdoelen en indicatoren zoals die van de MDG's; en

Amendement 26

**Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 8 – letter d)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

(d) een beter effect van beleid en programma's door middel van coördinatie en harmonisatie tussen donoren om overlapping en herhaling te **verminderen**, de complementariteit te verbeteren en initiatieven van alle donoren te steunen.

Amendement

(d) een beter effect van beleid en programma's door middel van coördinatie, **samenhang** en harmonisatie tussen donoren om **synergieën te creëren**, overlapping en herhaling te **vermijden**, de complementariteit te verbeteren en

initiatieven van alle donoren te steunen.

Amendement 27

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 10 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

10 bis. De Unie biedt met name ondersteuning aan plaatselijke overheden en niet-statelijke actoren in de begunstigde landen.

Amendement 28

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – lid 10 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

10 ter. Onder de ontvangers van de oproep tot inschrijvingen en openbare aanbestedingen van de Unie zullen ook lokale en regionale overheden en niet-overheidsactoren van de ontvangende landen worden opgenomen.

Amendement 29

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – alinea 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Er wordt ook aandacht besteed aan de bevordering van de ontwikkeling van de particuliere sector, kmo's en micro-ondernemingen in de begunstigde landen.

Amendement 30

Voorstel voor een verordening Artikel 6 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

In overeenstemming met het algemene doel en het toepassingsgebied, de doelstellingen en de algemene beginselen van deze verordening, bieden de acties in het kader van het thematisch programma een meerwaarde aan, en vormen zij een aanvulling op de acties die worden gefinancierd op grond van de geografische programma's.

Amendement

In overeenstemming met het algemene doel en het toepassingsgebied, de doelstellingen en de algemene beginselen van deze verordening, bieden de acties in het kader van het thematisch programma een meerwaarde aan, en vormen zij een aanvulling op de acties die worden gefinancierd op grond van de geografische programma's. ***Thematische steun die wordt aangeboden aan landen die voor geografische steun in aanmerking komen mag niet in strijd zijn met de prioritaire domeinen die voor die landen zijn vastgesteld.***

Amendement 31

Voorstel voor een verordening Artikel 6 – lid 2 -letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

(b) de acties zijn gericht op mondiale initiatieven die internationaal overeengekomen doelstellingen of mondiale collectieve goederen en uitdagingen ondersteunen. In dat geval mogen zij, ***in afwijking van artikel 9 van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening***, acties omvatten in lidstaten, kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten en andere derde landen, zoals beoogd in het betreffende thematische programma;

Amendement

(b) de acties zijn gericht op mondiale initiatieven die internationaal overeengekomen doelstellingen of mondiale collectieve goederen en uitdagingen ondersteunen. In dat geval mogen zij acties omvatten in lidstaten, kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten en ***in*** andere derde landen, ***in afwijking van artikel 9 van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening***, zoals beoogd in het betreffende thematische programma;

Motivering

Van afwijking zou alleen sprake zijn in het geval van derde landen, aangezien artikel 9 van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening al van toepassing is op lidstaten, kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten

Amendement 32

Voorstel voor een verordening Artikel 8 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De doelstelling van het programma voor organisaties van het maatschappelijk middenveld en plaatselijke overheden in ontwikkeling is de financiering van initiatieven op het gebied van ontwikkeling door of voor organisaties van het maatschappelijk middenveld **en plaatselijke overheden** uit de partnerlanden, de Unie, de kandidaat-lidstaten en de potentiële kandidaat-lidstaten.

Amendement

1. De doelstelling van het programma voor organisaties van het maatschappelijk middenveld en plaatselijke overheden in ontwikkeling is de financiering van initiatieven op het gebied van ontwikkeling door of voor **plaatselijke overheden en** organisaties van het maatschappelijk middenveld uit de partnerlanden, de Unie, de kandidaat-lidstaten en de potentiële kandidaat-lidstaten.

Amendement 33

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 1 – alinea 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

De Commissie stelt de in artikel 2 van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening vastgestelde uitvoeringsmaatregelen vast op basis van de in de artikelen 11 en 13 bedoelde programmeringsdocumenten. In bepaalde omstandigheden kan de steun van de Unie echter ook de vorm aannemen van maatregelen waarin deze documenten niet voorzien, overeenkomstig de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening.

Amendement

De Commissie stelt de in artikel 2 van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening vastgestelde uitvoeringsmaatregelen vast op basis van de in de artikelen 11 en 13 bedoelde programmeringsdocumenten. In bepaalde omstandigheden kan de steun van de Unie echter ook de vorm aannemen van **afzonderlijke en speciale** maatregelen waarin deze documenten niet voorzien, overeenkomstig de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening.

Amendement 34

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De Unie en haar lidstaten plegen in een vroeg stadium van het programmeringsproces overleg met elkaar en met andere donoren en ontwikkelingsactoren, waaronder vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en regionale en plaatselijke overheden, ter bevordering van de complementariteit en de samenhang van hun samenwerkingsactiviteiten. Dit overleg kan leiden tot gezamenlijke programmering tussen de Unie en haar lidstaten.

Amendement

2. De Unie en haar lidstaten plegen in een vroeg stadium van het programmeringsproces overleg met elkaar en met andere donoren en ontwikkelingsactoren, waaronder vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en regionale en plaatselijke overheden, ter bevordering van de **coherentie**, complementariteit en de samenhang van hun samenwerkingsactiviteiten. Dit overleg kan leiden tot gezamenlijke programmering tussen de Unie en haar lidstaten.

Amendement 35

**Voorstel voor een verordening
Artikel 10 – lid 3**

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De Commissie **bepaalt** de indicatieve meerjarentoewijzingen binnen elk geografisch programma in overeenstemming met de algemene beginselen van deze verordening, op basis van de in artikel 3, lid 2, vastgestelde criteria en houdt daarbij niet alleen rekening met de specificiteit van de verschillende programma's, maar ook met de specifieke problemen van de landen of regio's die een crisis- of conflictsituatie verkeren, die kwetsbaar of zwak zijn of gevoelig zijn voor rampen.

Amendement

3. **Onverminderd de bevoegdheden van de begrotingsautoriteit bepaalt** de Commissie de indicatieve meerjarentoewijzingen binnen elk geografisch programma in overeenstemming met de algemene beginselen van deze verordening, op basis van de in artikel 3, lid 2, vastgestelde criteria en houdt daarbij niet alleen rekening met de specificiteit van de verschillende programma's, maar ook met de specifieke problemen van de landen of regio's die een crisis- of conflictsituatie verkeren, die kwetsbaar of zwak zijn of gevoelig zijn voor rampen.

Amendement 36

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. Middelen kunnen niet-toegewezen blijven. Behoudens latere toewijzing of hertoewijzing overeenkomstig artikel 11, lid 5 en artikel 13, wordt naderhand overeenkomstig de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening over het gebruik van deze middelen beslist.

Amendement

4. Middelen kunnen niet-toegewezen blijven. Behoudens latere toewijzing of hertoewijzing overeenkomstig artikel 11, lid 5, en artikel 13, wordt naderhand overeenkomstig de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening over het gebruik van deze middelen beslist, ***met volledige inachtneming van de bevoegdheden van de begrotingsautoriteit.***

Amendement 37

Voorstel voor een verordening Artikel 10 – lid 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

4 bis. Aangezien de voorspelbaarheid van hulpstromen een van de belangrijkste factoren is om de kwaliteit van de uitgaven te verzekeren en de partnerlanden in staat te stellen de uitgaven op lange termijn te plannen en verbeteringen op sectorale beleidsterreinen in stand te houden, moeten die verbeteringen versterkt worden door het begrotingsbeleid van die partnerlanden en door gebruikmaking van nationale inkomsten, zodat zij op lange termijn minder afhankelijk worden van steun.

Amendement 38

Voorstel voor een verordening Artikel 11 – lid 5 – alinea 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

De indicatieve meerjarenprogramma's **bepalen** de prioritaire terreinen die voor financiering van de Unie in aanmerking komen, de specifieke doelstellingen, de verwachte resultaten, **de** prestatie-indicatoren en de indicatieve financiële toewijzing, zowel in totaal als per prioritair terrein. Eventueel kan deze toewijzing met vermelding van een minimum- en een maximumbedrag worden toegekend en/of kunnen sommige middelen niet worden toegewezen.

Amendement

De indicatieve meerjarenprogramma's **omvatten** de prioritaire terreinen die voor financiering van de Unie in aanmerking komen, de specifieke doelstellingen, de verwachte resultaten **en heldere, gedetailleerde en transparante** prestatie-indicatoren, en **bepalen, met volledige inachtneming van de bevoegdheden van de begrotingsautoriteit**, de indicatieve financiële toewijzing, zowel in totaal als per prioritair terrein. Eventueel kan deze toewijzing met vermelding van een minimum- en een maximumbedrag worden toegekend en/of kunnen sommige middelen niet worden toegewezen.

Amendement 39

**Voorstel voor een verordening
Artikel 13 – lid 1**

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Indicatieve meerjarenprogramma's voor thematische programma's **leggen** de strategie van de Unie voor het betrokken thema, de prioritaire terreinen die voor financiering door de Unie in aanmerking komen, de specifieke doelstellingen, de verwachte resultaten, **de** prestatie-indicatoren, de internationale situatie en de activiteiten van de belangrijkste partners **vast**. Indien van toepassing worden middelen en prioritaire acties voor deelname aan mondiale initiatieven vastgelegd. De indicatieve meerjarenprogramma's zijn samenhangend met de in artikel 11, lid 3, bedoelde documenten.

Amendement

1. Indicatieve meerjarenprogramma's voor thematische programma's **bepalen** de strategie van de Unie voor het betrokken thema, de prioritaire terreinen die voor financiering door de Unie in aanmerking komen, de specifieke doelstellingen, de verwachte resultaten, **heldere, gedetailleerde en transparante** prestatie-indicatoren, de internationale situatie en de activiteiten van de belangrijkste partners. Indien van toepassing worden middelen en prioritaire acties voor deelname aan mondiale initiatieven vastgelegd. De indicatieve meerjarenprogramma's zijn samenhangend met de in artikel 11, lid 3, bedoelde documenten.

Amendement 40

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De indicatieve meerjarenprogramma's **vermelden** de indicatieve financiële toewijzing, zowel in totaal als per prioritair terrein. Eventueel kan deze toewijzing met vermelding van een minimum- en een maximumbedrag worden toegekend en/of kunnen sommige middelen niet worden toegewezen. De indicatieve meerjarenprogramma's moeten indien nodig op basis van de resultaten van alle tussentijdse en ad-hocevaluaties met het oog op een doeltreffende beleidsuitvoering worden aangepast.

Amendement

2. **Met volledige inachtneming van de bevoegdheden van de begrotingsautoriteit, vermelden** de indicatieve meerjarenprogramma's de indicatieve financiële toewijzing, zowel in totaal als per prioritair terrein. Eventueel kan deze toewijzing met vermelding van een minimum- en een maximumbedrag worden toegekend en/of kunnen sommige middelen niet worden toegewezen. De indicatieve meerjarenprogramma's moeten indien nodig op basis van de resultaten van alle tussentijdse en ad-hocevaluaties met het oog op een doeltreffende beleidsuitvoering worden aangepast.

Amendement 41

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De in lid 1 bedoelde procedure is niet van toepassing op niet-wezenlijke wijzigingen van strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's, die technische aanpassingen, de herverdeling van middelen binnen de indicatieve toewijzingen per prioritair terrein of een verhoging of verlaging van de omvang van de aanvankelijke indicatieve toewijzing **met minder dan 20 %** betreffen, mits deze wijzigingen geen invloed hebben op de in deze documenten vastgelegde prioritaire terreinen en doelstellingen. In dat geval worden de aanpassingen binnen een maand aan het Europees Parlement en de Raad meegedeeld.

Amendement

2. De in lid 1 bedoelde procedure is niet van toepassing op niet-wezenlijke wijzigingen van strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's, die technische aanpassingen, de herverdeling van middelen binnen de indicatieve toewijzingen per prioritair terrein of een verhoging of verlaging van de omvang van de aanvankelijke indicatieve toewijzing **binnen de percentagelimiten die zijn vastgesteld in artikel 2, lid 2, van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening** betreffen, mits deze wijzigingen geen invloed hebben op de in deze documenten vastgelegde prioritaire terreinen en doelstellingen. In dat geval worden de aanpassingen binnen een maand aan het Europees Parlement en de Raad meegedeeld.

Amendement 42

Voorstel voor een verordening Artikel 14 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Artikel 14 bis

Coherentie en aanvullend karakter van de EU-bijstand

- 1. Bij de tenuitvoerlegging van deze verordening wordt gezorgd voor samenhang met de andere onderdelen en instrumenten van het externe optreden van de Unie en met andere relevante beleidsterreinen van de Unie.*
- 2. De Unie en de lidstaten stemmen hun steunprogramma's op elkaar af om te zorgen voor meer doeltreffendheid en doelmatigheid van de steun en de beleidsdialoog, overeenkomstig de beginselen inzake de versterking van de operationele coördinatie op het gebied van externe bijstand, en voor de harmonisering van hun beleid en procedures. Coördinatie betekent ook regelmatig overleg en frequente uitwisseling van relevante informatie tijdens de verschillende fasen van de steuncyclus.*
- 3. De Unie doet, in overleg met de lidstaten, het nodige voor een goede coördinatie en samenwerking met multilaterale en regionale organisaties en entiteiten, waaronder onder meer Europese financiële instellingen, internationale financiële instellingen, agentschappen, fondsen en programma's van de Verenigde Naties, particuliere en politieke stichtingen en niet-Unie-donoren.*

Amendement 43

Voorstel voor een verordening Artikel 16

Door de Commissie voorgestelde tekst

Onverminderd de bepalingen in verband met de opschorting van steun in partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten met partnerlanden en -regio's nodigt de Unie ingeval een partnerland de in artikel 3, lid 1, bedoelde beginselen niet eerbiedigt, dat partnerland uit voor overleg om een aanvaardbare oplossing voor beide partijen te vinden, behalve in gevallen van speciale urgentie. Wanneer het overleg met het partnerland niet tot een voor beide partijen aanvaardbare oplossing leidt, of wanneer het overleg wordt geweigerd of in gevallen van speciale urgentie, kan de Raad passende maatregelen nemen overeenkomstig artikel 215, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, waaronder eventueel een volledige of gedeeltelijke opschorting van de bijstand van de Unie.

Amendement

Onverminderd de bepalingen in verband met de opschorting van steun in partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten met partnerlanden en -regio's nodigt de Unie ingeval een partnerland de in artikel 3, lid 1, bedoelde beginselen niet eerbiedigt, dat partnerland uit voor overleg om een aanvaardbare oplossing voor beide partijen te vinden, behalve in gevallen van speciale urgentie. Wanneer het overleg met het partnerland niet tot een voor beide partijen aanvaardbare oplossing leidt, of wanneer het overleg wordt geweigerd of in gevallen van speciale urgentie, kan de Raad passende maatregelen nemen overeenkomstig artikel 215, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, waaronder eventueel een volledige of gedeeltelijke opschorting van de bijstand van de Unie. ***Het Europees Parlement wordt onverwijld en volledig op de hoogte gebracht van elk besluit in dit verband.***

Amendement 44

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. ***Het*** financiële ***referentiebedrag*** voor de uitvoering van deze verordening voor de periode 2014-2020 bedraagt 23 294 700 000 euro.

Amendement

1. ***De*** financiële ***referentie als gedefinieerd onder punt [17] van het interinstitutioneel akkoord van XX/201Z tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie betreffende samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer*** voor de uitvoering van deze verordening voor de periode 2014-2020

bedraagt 23 294 700 000 euro.

Amendement 45

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De indicatieve minimumbedragen die voor de periode 2014-2020 aan de in de artikelen 5 tot en met 9 bedoelde programma's zijn toegewezen, zijn vastgelegd in bijlage VII. De bedragen kunnen door middel van een gedelegeerde handeling overeenkomstig artikel 18 opnieuw worden toegewezen tussen programma's. De bedragen binnen het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen kunnen opnieuw worden toegewezen tussen subrubrieken bij een besluit van de Commissie dat binnen een maand na de vaststelling ervan aan het Europees Parlement en de Raad zal worden meegedeeld.

Amendement

2. De indicatieve minimumbedragen die voor de periode 2014-2020 aan de in de artikelen 5 tot en met 9 bedoelde programma's zijn toegewezen, zijn vastgelegd in bijlage VII. De **indicatieve** bedragen kunnen door middel van een gedelegeerde handeling overeenkomstig artikel 18 opnieuw worden toegewezen tussen programma's. De **indicatieve** bedragen binnen het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen kunnen opnieuw worden toegewezen tussen subrubrieken bij een besluit van de Commissie dat binnen een maand na de vaststelling ervan aan het Europees Parlement en de Raad zal worden meegedeeld. **De jaarlijkse kredieten worden door de begrotingsautoriteit toegestaan zonder dat afbreuk gedaan wordt aan de bepalingen van de richtlijn waarin het meerjarig financieel kader voor de jaren 2014-2020 is vastgelegd en het interinstitutioneel akkoord van xxx/201z tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie betreffende samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer.**

Amendement 46

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 3 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. **Teneinde** de internationale dimensie van het hoger onderwijs te bevorderen, **zal**

Amendement

3. **Zoals vastgesteld in artikel 13, lid 2, van de "Erasmus voor iedereen"-**

overeenkomstig artikel 13, lid 2, van de verordening „Erasmus voor iedereen” een indicatief bedrag van **1 812 100 000 euro** van de *verschillende externe* instrumenten (het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking, het Europees nabuurschapsinstrument, het instrument voor pretoetredingssteun, het partnerschapsinstrument en het Europees Ontwikkelingsfonds) **worden** toegewezen aan acties van leermobiliteit naar *en* vanuit landen buiten de EU en aan samenwerking en beleidsdialoog met overheden/instellingen/organisaties afkomstig uit die landen. De bepalingen van de verordening „Erasmus voor iedereen” zullen van toepassing zijn op het gebruik van deze middelen.

verordening wordt, om de internationale dimensie van het hoger onderwijs te bevorderen, een indicatief bedrag **ten belope** van **2%** van de **beschikbare financiële middelen voor de deelnemende** instrumenten (het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking, het Europees nabuurschapsinstrument, het instrument voor pretoetredingssteun, het partnerschapsinstrument en het Europees ontwikkelingsfonds) toegewezen aan acties van leermobiliteit naar *of* vanuit landen buiten de EU en aan samenwerking en beleidsdialoog met overheden/instellingen/organisaties afkomstig uit die landen. De bepalingen van de verordening „Erasmus voor iedereen” zullen van toepassing zijn op het gebruik van deze middelen.

Amendement 47

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 3 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

De financiering zal ter beschikking worden gesteld door middel van twee meerjarige toewijzingen die respectievelijk de eerste vier en de overige drie jaar bestrijken. Deze financiering wordt uitgewerkt in de meerjarige indicatieve programmering voor deze instrumenten, overeenkomstig de behoeften en prioriteiten van de betrokken landen. De toewijzingen kunnen worden herzien in geval van belangrijke onvoorziene omstandigheden of politieke veranderingen in overeenstemming met de externe prioriteiten van de EU.

Amendement

De financiering zal ter beschikking worden gesteld door middel van twee meerjarige toewijzingen die respectievelijk de eerste vier en de overige drie jaar bestrijken. Deze financiering zal worden weerspiegeld in de meerjarige indicatieve programmering van deze instrumenten, overeenkomstig de **vastgestelde** behoeften en prioriteiten van de betrokken landen **en kan alleen worden toegekend aan doelen die voor ontwikkelingshulp in aanmerking komen**. De toewijzingen kunnen worden herzien in geval van belangrijke onvoorziene omstandigheden of politieke veranderingen in overeenstemming met de externe prioriteiten van de EU.

Amendement 48

Voorstel voor een verordening
Bijlage 5 – deel A – alinea 4 – letter b – punt iii

Door de Commissie voorgestelde tekst

(iii) versterken van sociale insluiting via samenwerking op het vlak van billijke toegang tot basisdiensten, werkgelegenheid voor iedereen, de versterking van de positie van bepaalde groepen en de eerbiediging van hun rechten, met name jongeren, mensen met een handicap, vrouwen en minderheden, zodat de volledige bevolking kan deelnemen aan en profiteren van de schepping van welvaart en culturele diversiteit.

Amendement

(iii) versterken van sociale insluiting **en gendergelijkheid** via samenwerking op het vlak van billijke toegang tot basisdiensten, werkgelegenheid voor iedereen, de versterking van de positie van bepaalde groepen en de eerbiediging van hun rechten, met name jongeren, mensen met een handicap, vrouwen en minderheden, zodat de volledige bevolking kan deelnemen aan en profiteren van de schepping van welvaart en culturele diversiteit.

Amendement 49

Voorstel voor een verordening
Bijlage 5 – deel A – alinea 4 – letter c – punt i

Door de Commissie voorgestelde tekst

(i) Ondersteunen van programma's op nationaal niveau ter bevordering van het versterken van de economische en sociale positie van vrouwen en politieke participatie van vrouwen;

Amendement

(i) Ondersteunen van programma's op **lokaal, regionaal en** nationaal niveau ter bevordering van het versterken van de economische en sociale positie van vrouwen en politieke participatie van vrouwen;

Amendement 50

Voorstel voor een verordening
Bijlage 5 – deel A – alinea 4 – letter c – punt ii

Door de Commissie voorgestelde tekst

(ii) Ondersteunen van **nationale**, regionale en wereldwijde initiatieven **om dit vraagstuk op** de agenda voor de doeltreffendheid van hulp **te plaatsen**.

Amendement

(ii) Ondersteunen van **lokale**, regionale, **nationale** en wereldwijde **programma's en** initiatieven **ter bevordering en implementatie van gendergelijkheid, de versterking van de positie van vrouwen en meisjes, met name via hulp d.m.v. microkrediet en de uitgangspunten van** de agenda voor de doeltreffendheid van hulp.

Amendement 51

Voorstel voor een verordening

Bijlage 5 – deel A – alinea 4 – letter c – punt ii bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(ii bis) bevorderen, verschaffen en uitbreiden van essentiële voorzieningen en psychologische bijstand voor slachtoffers van gendergerelateerd geweld.

Amendement 52

Voorstel voor een verordening

Bijlage 5 – deel A – alinea 4 – letter d – punt i

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(i) ***Verbeteren*** van de gezondheid en het welzijn van mensen in de ontwikkelingslanden door de toegang tot en de billijke verstrekking van essentiële openbare gezondheidsdiensten van goede kwaliteit te vergroten en meer specifiek:

(i) ***Ondersteunen, in lijn met de prioriteiten die zijn uiteengezet in de Europese consensus voor ontwikkeling,*** van de gezondheid en het welzijn van mensen in de ontwikkelingslanden door de toegang tot en de billijke verstrekking van essentiële openbare gezondheidsdiensten van goede kwaliteit te vergroten en meer specifiek:

Amendement 53

Voorstel voor een verordening

Bijlage 5 – deel A – alinea 4 – letter d – punt ii

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(ii) ondersteunen en vormgeven van de beleidsagenda van wereldwijde initiatieven die aanzienlijk onmiddellijk voordeel opleveren voor de partnerlanden, rekening houdend met resultaatgerichtheid, de doeltreffendheid van de hulp en de gevolgen voor de stelsels voor gezondheidszorg, met inbegrip van het

(ii) ondersteunen en vormgeven van de beleidsagenda van wereldwijde initiatieven die aanzienlijk onmiddellijk voordeel opleveren voor de partnerlanden, ***in de context van het uitbannen van armoede en op de gebieden van gezondheid en basisonderwijs,*** rekening houdend met resultaatgerichtheid, de doeltreffendheid

ondersteunen van partnerlanden om meer bij deze initiatieven betrokken te raken;

van de hulp en de gevolgen voor de stelsels voor gezondheidszorg, met inbegrip van het ondersteunen van partnerlanden om meer bij deze initiatieven betrokken te raken;

Amendement 54

Voorstel voor een verordening Bijlage 5 – deel A – alinea 4 – letter d – punt iii

Door de Commissie voorgestelde tekst

(iii) ondersteunen van specifieke initiatieven, **vooral op regionaal en mondiaal niveau**, die de stelsels voor gezondheidszorg versterken en landen helpen bij de ontwikkeling en uitvoering van een degelijk, empirisch onderbouwd nationaal gezondheidsbeleid, en op prioritaire werkterreinen (bv. gezondheid van moeders en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, toegang tot geboorteregeling, mondiale collectieve goederen en reactie op wereldwijde gezondheidsbedreigingen).

Amendement

(iii) ondersteunen van specifieke initiatieven op **lokaal**, regionaal en mondiaal **niveau**, die de stelsels voor gezondheidszorg versterken en landen helpen bij de ontwikkeling en uitvoering van een degelijk, empirisch onderbouwd nationaal gezondheidsbeleid, en op prioritaire werkterreinen (bv. gezondheid van **kinderen en** moeders en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, toegang tot geboorteregeling, mondiale collectieve goederen en reactie op wereldwijde gezondheidsbedreigingen **zoals hiv/aids, tuberculose, malaria en andere armoedegerelateerde en verwaarloosde ziekten**).

Amendement 55

Voorstel voor een verordening Bijlage 5 – deel A – alinea 4 – letter d – punt iii bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(iii bis) bevorderen, verschaffen en uitbreiden van essentiële diensten en psychologische bijstand voor slachtoffers van geweld, vooral kinderen.

Amendement 56

Voorstel voor een verordening Bijlage 5 – deel A – alinea 4 – letter e – punt iii

Door de Commissie voorgestelde tekst

(iii) **Verbeteren van** de gelijke toegang tot en de kwaliteit van onderwijs, **ook voor kwetsbare groepen**, vrouwen **en** meisjes, en voor landen die het verst verwijderd zijn van de verwezenlijking van globale doelstellingen.

Amendement

(iii) **Mogelijkheden uitbreiden voor** de gelijke toegang tot en de kwaliteit van onderwijs, **met specifieke nadruk op** vrouwen, meisjes **en andere kwetsbare groepen**, en voor landen die het verst verwijderd zijn van de verwezenlijking van globale doelstellingen.

Amendement 57

Voorstel voor een verordening

Bijlage 5 – deel A – alinea 4 – letter e bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(e bis) Kinderen en jongeren:

(i) Bevordering van beleid waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke kwetsbaarheid van kinderen en jongeren, bescherming van hun rechten, scholing, gezondheid en leefomgeving, beginnend met participatie en positieversterking;

(ii) Bevordering van en hulp bij de implementatie en ontwikkeling van beleid, projecten en programma's ten gunste van kinderen en jongeren en ter versterking van de rol van kinderen en jongeren als ontwikkelingsactoren;

(iii) Bevordering van en hulp bij de implementatie en ontwikkeling van beleid, projecten en programma's om kinderarbeid, kindersmokkel en geweld tegen kinderen uit te bannen.

PROCEDURE

Titel	Invoering van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking
Document- en procedurenummers	COM(2011)0840 – C7-0493/2011 – 2011/0406(COD)
Commissie ten principale Datum bekendmaking	DEVE 17.1.2012
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	BUDG 17.1.2012
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Jan Kozłowski 29.2.2012
Datum goedkeuring	12.7.2012
Uitslag eindstemming	+ : 28 - : 3 0 : 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	Marta Andreasen, Richard Ashworth, Jean Louis Cottigny, Jean-Luc Dehaene, Isabelle Durant, James Elles, Göran Färm, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Salvador Garriga Polledo, Lucas Hartong, Jutta Haug, Anne E. Jensen, Jan Kozłowski, Alain Lamassoure, Giovanni La Via, Barbara Matera, Claudio Morganti, Juan Andrés Naranjo Escobar, Nadezhda Neynsky, Dominique Riquet, Alda Sousa, Helga Trüpel, Derek Vaughan, Angelika Werthmann
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Alexander Alvaro, Bendt Bendtsen, Gerben-Jan Gerbrandy, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Jutta Steinruck, Theodor Dumitru Stolojan, Nils Torvalds
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	Leonardo Domenici

5.9.2012

ADVIES VAN DE COMMISSIE RECHTEN VAN DE VROUW EN GENDERGELIJKHEID

aan de Commissie ontwikkelingssamenwerking

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking (COM(2011)0840 – C7-0493/2011 – 2011/0406(COD))

Rapporteur voor advies: Rodi Kratsa-Tsagaropoulou

AMENDEMENTEN

De Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid verzoekt de ten principale bevoegde Commissie ontwikkelingssamenwerking onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

Amendement 1 **Voorstel voor een verordening** **Overweging 2**

Door de Commissie voorgestelde tekst

(2) **Armoedebestrijding** blijft het hoofddoel van het ontwikkelingsbeleid van de Europese Unie, zoals vastgelegd in hoofdstuk 1 van titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie en in hoofdstuk 1 van titel III van het vijfde deel van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, in overeenstemming met de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling (MDG's) of andere door de Unie en haar lidstaten aangenomen

Amendement

(2) **De bestrijding van armoede, extreme armoede en sociale uitsluiting, waarbij erkend wordt dat vrouwen, kinderen en ouderen zeer kwetsbare groepen zijn, en dat er een nauw verband bestaat tussen enerzijds groei, ontwikkeling en terugdringing van armoede en anderzijds de constante vermindering van genderongelijkheid**, blijft het hoofddoel van het ontwikkelingsbeleid van de Europese Unie, zoals vastgelegd in

doelstellingen.

hoofdstuk 1 van titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie en in hoofdstuk 1 van titel III van het vijfde deel van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, in overeenstemming met de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling (MDG's) of andere door de Unie en haar lidstaten aangenomen doelstellingen, *zoals de bestrijding van sociale en genderspecifieke discriminatie.*

Amendement 2
Voorstel voor een verordening
Overweging 2 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2 ter) Vrouwen spelen een essentiële rol in de ontwikkeling en zijn een drijvende kracht achter veranderingen, waardoor het versterken van hun positie een investering op de middellange en de lange termijn is en tot meer welvaart, concurrentievermogen en een duurzamere ontwikkeling zal leiden.

Amendement 3
Voorstel voor een verordening
Overweging 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 bis) De EU heeft in het EU-actieplan voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen in het kader van de ontwikkelingssamenwerking (2010-2015) herhaald dat zij sterk hecht aan gendergelijkheid als een mensenrecht, een kwestie van sociale rechtvaardigheid en een kernwaarde van het EU-ontwikkelingsbeleid.

Amendement 4
Voorstel voor een verordening
Overweging 3 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 ter) Krachtens de artikelen 2 en 3, VEU en artikel 8 VWEU is gelijkheid tussen vrouwen en mannen een fundamentele waarde en doelstelling van de EU en dient de EU in al haar activiteiten gendergelijkheid te bevorderen.

Amendement 5
Voorstel voor een verordening
Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(4) De waarden waarop de Unie gegrondvest is zijn democratie, de rechtsstaat, de universele geldigheid en de ondeelbaarheid van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, de eerbiediging van de menselijke waardigheid, ***de beginselen van gelijkheid en*** solidariteit en de eerbiediging van de beginselen van het Handvest van de VN en het internationaal recht. Zij streeft ernaar door middel van dialoog en samenwerking de gehechtheid aan deze waarden in de partnerlanden en -regio's te ontwikkelen en te consolideren.

(4) De waarden ***en beginselen*** waarop de Unie gegrondvest is zijn democratie, de rechtsstaat, de universele geldigheid en de ondeelbaarheid van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, de eerbiediging van de menselijke waardigheid, ***gendergelijkheid, non-discriminatie,*** solidariteit en de eerbiediging van de beginselen van het Handvest van de VN en het internationaal recht. Zij streeft ernaar door middel van dialoog en samenwerking de gehechtheid aan deze waarden in de partnerlanden en -regio's te ontwikkelen en te consolideren.

Amendement 6
Voorstel voor een verordening
Overweging 6 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(6 bis) Geweld tegen vrouwen in welke vorm dan ook is een structureel fenomeen dat verband houdt met de ongelijke machtsverdeling tussen vrouwen en

mannen in de samenleving en vormt een schending van de grondrechten. Actie voeren ter bestrijding van geweld tegen vrouwen draagt bij aan het bevorderen van gelijkheid tussen vrouwen en mannen en vormt een krachtig onderdeel van deze verordening.

Amendement 7
Voorstel voor een verordening
Overweging 9

Door de Commissie voorgestelde tekst

(9) Het beleid en het internationaal optreden inzake ontwikkelingssamenwerking van de Unie worden gestuurd door de MDG's, zoals het uitbannen van extreme armoede en honger, met inbegrip van alle daarop volgende wijzigingen daarvan, en door de door de Unie en haar lidstaten aangenomen ontwikkelingsdoelstellingen en -beginselen, met inbegrip van de doelstellingen en beginselen die zijn aangenomen in het kader van hun samenwerking binnen de Verenigde Naties (VN) en andere bevoegde internationale organisaties op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.

Amendement

(9) Het beleid en het internationaal optreden inzake ontwikkelingssamenwerking van de Unie worden gestuurd door de MDG's, zoals het uitbannen van extreme armoede, ***genderspecifieke discriminatie*** en honger, ***de bevordering van gelijkheid tussen mannen en vrouwen, de vermindering van de moeder- en kindersterfte***, met inbegrip van alle daarop volgende wijzigingen daarvan, en door de door de Unie en haar lidstaten aangenomen ontwikkelingsdoelstellingen en -beginselen, met inbegrip van de doelstellingen en beginselen die zijn aangenomen in het kader van hun samenwerking binnen de Verenigde Naties (VN) en andere bevoegde internationale organisaties op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.

Amendement 8
Voorstel voor een verordening
Overweging 9 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(9 bis) De Unie moet ervoor ijveren om gendergelijkheid en het versterken van de positie van vrouwen te bevorderen, niet

enkel om de verwezenlijking van de millenniumontwikkelingsdoelstelling (MDG) op dat gebied te ondersteunen, maar ook horizontaal, om alle MDG's te helpen verwezenlijken.

Amendement 9
Voorstel voor een verordening
Overweging 10

Door de Commissie voorgestelde tekst

(10) De Unie moet een allesomvattende benadering bevorderen om te reageren op crises en rampen en op conflictsituaties en kwetsbare situaties, met inbegrip van overgangssituaties. Deze benadering **moet** met name worden gebaseerd op de conclusies van de Raad over veiligheid en ontwikkeling, op die betreffende een antwoord van de EU op onstabiele situaties, op die betreffende de preventie van conflicten alsook op alle relevante later goedgekeurde conclusies. Dit moet zorgen voor de nodige mix van benaderingen, responsen en instrumenten, waarmee het juiste evenwicht tussen de veiligheidsgeoriënteerde, ontwikkelings- en humanitaire benaderingen kan worden gevonden en een respons op korte termijn kan worden gekoppeld aan steun op lange termijn.

Amendement

(10) De Unie moet een allesomvattende benadering bevorderen om te reageren op crises en rampen en op conflictsituaties en kwetsbare situaties, met inbegrip van overgangssituaties. ***In voorkomend geval moet het genderperspectief daarbij in alle sectoren een plaats krijgen en moet niet aandacht worden besteed aan de bijzondere kwetsbaarheid van vrouwen en meisjes, maar moet ook voor het voetlicht worden gebracht dat vrouwen een bijdrage leveren aan maatschappelijke verandering en over waardevolle middelen en capaciteiten beschikken om het proces van verzoening, stabilisatie, wederopbouw en ontwikkeling te beïnvloeden en te sturen. Voorts moet*** deze benadering met name worden gebaseerd op de conclusies van de Raad over veiligheid en ontwikkeling, op die betreffende een antwoord van de EU op onstabiele situaties, op die betreffende de preventie van conflicten alsook op alle relevante later goedgekeurde conclusies. Dit moet zorgen voor de nodige mix van benaderingen, responsen en instrumenten, waarmee het juiste evenwicht tussen de veiligheidsgeoriënteerde, ontwikkelings- en humanitaire benaderingen kan worden gevonden en een respons op korte termijn kan worden gekoppeld aan steun op lange termijn.

Amendement 10
Voorstel voor een verordening
Overweging 10 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 bis) Om de beloningskloof tussen mannen en vrouwen in het kader van de mondiale ontwikkeling te dichten, is het noodzakelijk om met VN-agentschappen en instanties zoals de Wereldbank en de Europese Investeringsbank in het kader van specifieke programma's samen te werken om de economische mogelijkheden voor vrouwen te verbeteren en de kloof in beloning en productiviteit tussen mannen en vrouwen te verkleinen.

Amendement 11
Voorstel voor een verordening
Overweging 10 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 ter) Vrouwen moeten tijdens conflicten de samenleving in stand houden maar worden na afloop van die conflicten achtergesteld, waardoor zij in dezelfde situatie terechtkomen als voor het conflict.

Amendement 12
Voorstel voor een verordening
Overweging 10 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 quater) Het is belangrijk discriminatie te bestrijden tussen mannen en vrouwen bij de toegang tot een baan en op de werkvloer, en gelijke kansen op school en

op de arbeidsmarkt, bij beroepsopleidingen en gelijkheid in salariëring te bevorderen, waarbij samenwerking met VN-instellingen van essentieel belang is, om werk met rechten te promoten en het recht op collectieve onderhandelingen en vakbondsrechten te verdedigen.

Amendement 13
Voorstel voor een verordening
Overweging 11

Door de Commissie voorgestelde tekst

(11) De bijstand van de Unie moet zich toespitsen op de gebieden waar die het meeste effect heeft, gelet op haar vermogen om overal ter wereld op te treden en om te reageren op mondiale uitdagingen, zoals armoedebestrijding, duurzame en inclusieve ontwikkeling en de wereldwijde bevordering van democratie, goed bestuur, mensenrechten en *de rechtsstaat*, alsook haar voorspelbare inzet op lange termijn voor ontwikkelingshulp en haar rol in de coördinatie met haar lidstaten. Om dit effect te garanderen moet het differentiatiebeginsel niet alleen bij de toewijzing van middelen, maar ook bij de programmering worden toegepast om ervoor te zorgen dat bilaterale ontwikkelingssamenwerking zich richt op de partnerlanden waar de behoeften het grootst zijn, met inbegrip van zwakke staten en staten met een grote kwetsbaarheid, en die maar beperkte mogelijkheden hebben om toegang te krijgen tot andere financieringsbronnen om hun eigen ontwikkeling te ondersteunen, waarbij rekening wordt gehouden met het mogelijke effect van de EU-bijstand in de partnerlanden. Daarom zal de bilaterale programmering zich richten op zulke landen, door de toepassing van objectieve criteria op basis van de behoeften en

Amendement

(11) De bijstand van de Unie moet zich toespitsen op de gebieden waar die het meeste effect heeft, gelet op haar vermogen om overal ter wereld op te treden en om te reageren op mondiale uitdagingen, zoals armoedebestrijding, duurzame en inclusieve ontwikkeling en de wereldwijde bevordering van democratie, goed bestuur, *de rechtsstaat*, mensenrechten en *fundamentele vrijheden, vrouwenrechten, gendergelijkheid, non-discriminatie*, alsook haar voorspelbare inzet op lange termijn voor ontwikkelingshulp en haar rol in de coördinatie met haar lidstaten. Om dit effect te garanderen moet het differentiatiebeginsel niet alleen bij de toewijzing van middelen, maar ook bij de programmering worden toegepast om ervoor te zorgen dat bilaterale ontwikkelingssamenwerking zich richt op de partnerlanden waar de behoeften het grootst zijn, met inbegrip van zwakke staten en staten met een grote kwetsbaarheid, en die maar beperkte mogelijkheden hebben om toegang te krijgen tot andere financieringsbronnen om hun eigen ontwikkeling te ondersteunen, waarbij rekening wordt gehouden met het mogelijke effect van de EU-bijstand in de partnerlanden. Daarom zal de bilaterale programmering zich richten op zulke

capaciteiten van deze landen en van het effect van de EU-bijstand.

landen, door de toepassing van objectieve criteria op basis van de behoeften en capaciteiten van deze landen en van het effect van de EU-bijstand.

Amendement 14
Voorstel voor een verordening
Overweging 11 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(11 bis) De aandacht voor meer doeltreffende ontwikkelingssteun en het belang van nieuwe steunvormen – zoals begrotingssteun en sectorale steun in de partnerlanden – houden tevens uitdagingen in voor het bevorderen van gendergelijkheid en het versterken van de positie van vrouwen in het kader van de ontwikkelingssamenwerking.

Amendement 15
Voorstel voor een verordening
Overweging 15 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(15 bis) Aangezien de klimaatverandering een sterke genderdimensie bevat, zowel wat betreft de gevolgen ervan als de oplossingen ervoor, moet gendergelijkheid geïntegreerd worden in alle programma's en projecten met betrekking tot klimaatverandering en milieu, van de uitvoering tot en met de evaluatie, teneinde over feitelijke informatie te beschikken om de gevolgen van dit beleid te beoordelen en te verbeteren.

Amendement 16
Voorstel voor een verordening
Overweging 16

Door de Commissie voorgestelde tekst

(16) De mededeling van de Commissie "Het effect van het EU-ontwikkelingsbeleid vergroten: een agenda voor verandering" beoogt voortzetting van de steun voor sociale insluiting en menselijke ontwikkeling naar rato van ten minste 20% van de ontwikkelingshulp van de Unie. Om daartoe bij te dragen, moet ten minste 20% van het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen dat ontwikkelingsgebied ondersteunen.

Amendement

(16) De mededeling van de Commissie "Het effect van het EU-ontwikkelingsbeleid vergroten: een agenda voor verandering" beoogt voortzetting van de steun voor sociale insluiting en menselijke ontwikkeling, ***waaronder gendergelijkheid en versterking van de positie van de vrouw***, naar rato van ten minste 20% van de ontwikkelingshulp van de Unie. Om daartoe bij te dragen, moet ten minste 20% van het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen dat ontwikkelingsgebied ondersteunen. ***In het kader van deze hulp moeten specifieke programma's gericht zijn op versterking van de positie van de vrouw, discriminatiebestrijding, verwezenlijking van de MDG's en de overkoepelende prioriteit van gendergelijkheid.***

Amendement 17
Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – lid 1 – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

(b) thematische programma's om mondiale collectieve goederen en uitdagingen aan te pakken en organisaties van het maatschappelijk middenveld en ***plaatselijke overheden*** te ondersteunen in de landen, gebieden en regio's die in aanmerking komen voor EU-financiering in het kader van geografische programma's, overeenkomstig bijlage I bij deze verordening, Verordening (EU) nr. [.../...] van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een Europees nabuurschapsinstrument en Besluit van de

Amendement

(b) thematische programma's om mondiale collectieve goederen en uitdagingen aan te pakken en ***plaatselijke overheden en plaatselijke*** organisaties van het maatschappelijk middenveld, ***met name vrouwenverenigingen, verenigingen voor gendergelijkheid, en organisaties die zich richten op vrouwenvraagstukken*** te ondersteunen in de landen, gebieden en regio's die in aanmerking komen voor EU-financiering in het kader van geografische programma's, overeenkomstig bijlage I bij deze verordening, Verordening (EU) nr.

Raad [2001/822/EG van de Raad van 27 november 2001 betreffende de associatie van de landen en gebieden overzee], en in de landen in Afrika, het Caribische gebied en de Stille Oceaan (ACS-landen), die op 23 juni 2000 in Cotonou de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst hebben ondertekend.

[.../...] van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een Europees nabuurschapsinstrument en Besluit van de Raad [2001/822/EG van de Raad van 27 november 2001 betreffende de associatie van de landen en gebieden overzee], en in de landen in Afrika, het Caribische gebied en de Stille Oceaan (ACS-landen), die op 23 juni 2000 in Cotonou de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst hebben ondertekend.

Amendement 18
Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – lid 1 – letter b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(b bis) thematische programma's die bijdragen aan de bevordering en bescherming van de beginselen van vrouwenrechten, gendergelijkheid en non-discriminatie.

Amendement 19
Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

I bis. Steun van de Unie in het kader van deze verordening heeft betrekking op gendergelijkheid en het versterken van de positie van vrouwen door middel van het ondersteunen van regionale, nationale en wereldwijde initiatieven en toezeggingen ter bevordering van het versterken van de economische en sociale positie van vrouwen, het leiderschap en de politieke participatie van vrouwen, en de integratie van gendergelijkheid en de versterking van de positie van vrouwen en meisjes in ontwikkelingsbeleid, actieplannen en

begrotingen.

Amendement 20
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – lid 1 – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

(a) is het hoofddoel van samenwerking in het kader van deze verordening het **terugdringen en, op lange termijn, het** uitbannen van armoede;

Amendement

(a) is het hoofddoel van samenwerking in het kader van deze verordening het uitbannen van armoede **in overeenstemming met de fundamentele waarden van de EU, met name gendergelijkheid, bevordering van een hecht partnerschap met de armsten op alle niveaus van het besluitvormings- en uitvoeringsproces in het ontwikkelingsbeleid, zodat op basis van hun ervaringen de juiste middelen voor het effectief bestrijden van chronische armoede en het uitroeien van sociale uitsluiting worden ingezet. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan het vermijden van de gevolgen van armoede voor vrouwen, de voornaamste slachtoffers van armoede en discriminatie.**

Amendement 21
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – lid 1 – letter b – punt ii

Door de Commissie voorgestelde tekst

(ii) het bevorderen van democratie, de rechtsstaat, goed bestuur en eerbiediging van de mensenrechten.

Amendement

(ii) het bevorderen van democratie, de rechtsstaat, goed bestuur, **gendergelijkheid, versterking van de positie van de vrouw** en eerbiediging van de mensenrechten.

Amendement 22
Voorstel voor een verordening
Artikel 2 – lid 1 – letter b ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(b ter) door de gelijkheid tussen mannen en vrouwen en de versterking van de positie van vrouwen te bevorderen door middel van de bevordering van de vrouwenrechten en het beginsel van non-discriminatie;

Amendement 23
Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. De Unie wil de beginselen van democratie, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden waarop zij gegrondvest is, bevorderen, ontwikkelen en bestendigen door middel van dialoog en samenwerking met de partnerlanden en -regio's.

1. De Unie wil de beginselen van democratie, de rechtsstaat, eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, **vrouwenrechten en de beginselen van gendergelijkheid en non-discriminatie** waarop zij gegrondvest is, bevorderen, ontwikkelen en bestendigen door middel van dialoog en samenwerking met de partnerlanden en -regio's.

Amendement 24
Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3. De volgende horizontale aspecten worden in alle programma's opgenomen: de bevordering van de mensenrechten, gendergelijkheid, het versterken van de positie van vrouwen, non-discriminatie, democratie, goed bestuur, kinderrechten en rechten van inheemse volkeren, sociale insluiting en rechten van mensen met een handicap, milieuduurzaamheid, waaronder

3. De volgende horizontale aspecten worden in alle programma's opgenomen: de bevordering van de mensenrechten, gendergelijkheid, het versterken van de positie van vrouwen, **verbetering van de arbeidsvoorwaarden en de bevordering van een beter evenwicht tussen beroeps- en privéleven, de toegang tot hooggekwalificeerde functies door middel**

het aanpakken van de klimaatverandering en het bestrijden van hiv/aids.

van zowel voor vrouwen als mannen toegankelijke opleidingen en werk met gelijke beloning, het bevorderen van het recht op een stabiele baan, de strijd tegen alle vormen van gendergeweld op het werk, binnen het gezin en in de samenleving, het recht op een waardig leven, zonder armoede of sociale uitsluiting, non-discriminatie, democratie, goed bestuur, kinderrechten en rechten van inheemse volkeren, sociale insluiting en rechten van mensen met een handicap, milieuduurzaamheid, waaronder het aanpakken van de klimaatverandering en het bestrijden van hiv/aids, waarbij de nadruk ligt op de noodzaak om bij de aanpak van deze problemen de buitengewoon kwetsbare situatie waarin vrouwen, kinderen en ouderen zich kunnen bevinden, te erkennen.

Amendement 25
Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan het versterken van de rechtsstaat, het verbeteren van de toegang tot justitie en het steunen van de organisaties van het maatschappelijk middenveld, handel en duurzame ontwikkeling, toegang tot ICT, gezondheid en voedselzekerheid, alsook aan het bevorderen van dialoog, participatie en verzoening en aan institutionele opbouw.

Amendement

4. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan het versterken van de rechtsstaat, **gendergelijkheid**, het verbeteren van de toegang tot justitie en het steunen van de organisaties van het maatschappelijk middenveld, **met name organisaties die zich richten op vrouwenrechten, aan de bestrijding van discriminatie in de toegang tot economische, politieke en sociale middelen, met name de discriminatie van vrouwen**, handel en duurzame ontwikkeling, toegang tot ICT, gezondheid en voedselzekerheid, alsook aan het bevorderen van dialoog, participatie en verzoening en aan institutionele opbouw, **waarbij de meerwaarde wordt erkend van een genderperspectief en het bevorderen van de gelijkwaardige bijdrage die vrouwen**

leveren aan sociale verandering.

Amendement 26
Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 8 – letter e bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(e bis) het jaarlijks verzamelen van gegevens en statistieken over geboekte vooruitgang, en waar toepasselijk, uitgesplitst naar gender.

Amendement 27
Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 8 – letter e ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(e ter) het verzamelen en verwerken van statistische gegevens, uitgesplitst naar gender, en het ontwikkelen van (kwantitatieve en kwalitatieve) indicatoren die rekening houden met gender, om de deelname van mannen en vrouwen aan het politieke en technische besluitvormingsproces te waarborgen.

Amendement 28
Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 10

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

10. De Commissie streeft naar een regelmatige informatie-uitwisseling met het maatschappelijk middenveld.

10. De Commissie streeft naar een regelmatige informatie-uitwisseling met het maatschappelijk middenveld, *met name met plaatselijke groepen en organisaties die zich richten op vrouwenrechten en ziet erop toe dat alle bevolkingsgroepen bij deze uitwisseling vertegenwoordigd en gehoord worden.*

Amendement 29
Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 10 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

10 bis. De Commissie moet rekening houden met Verklaring A (2010) 21584, aangenomen door de 21ste bijeenkomst van de Parlementaire Vergadering ACS, gehouden op 28 september 2010, waarin de Parlementaire Vergadering ACS een dringend beroep doet op de Europese Unie om zich te onthouden van elke poging om waarden op te leggen die niet vrijelijk worden gedeeld.

Amendement 30
Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. De doelstelling van de bijstand van de Unie in het kader van het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen is de ondersteuning van acties op gebieden als milieu en klimaatverandering, duurzame energie, menselijke ontwikkeling, voedselzekerheid en migratie en asiel.

1. De doelstelling van de bijstand van de Unie in het kader van het programma voor mondiale collectieve goederen en uitdagingen is de ondersteuning van acties op gebieden als milieu en klimaatverandering, duurzame energie, menselijke ontwikkeling, voedselzekerheid, ***gelijkheid tussen mannen en vrouwen***, en migratie en asiel. ***Alle maatregelen in dit kader worden genomen vanuit het genderperspectief en bevorderen het beginsel van non-discriminatie.***

Amendement 31
Voorstel voor een verordening
Artikel 8 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De doelstelling van het programma voor organisaties van het maatschappelijk middenveld en plaatselijke overheden in ontwikkeling is de financiering van initiatieven op het gebied van ontwikkeling door of voor organisaties van het maatschappelijk middenveld en plaatselijke overheden uit de partnerlanden, de Unie, de kandidaat-lidstaten en de potentiële kandidaat-lidstaten.

Amendement

1. De doelstelling van het programma voor organisaties van het maatschappelijk middenveld en plaatselijke overheden in ontwikkeling is de financiering van initiatieven op het gebied van ontwikkeling door of voor organisaties van het maatschappelijk middenveld, **met name plaatselijke groepen en vrouwenorganisaties, organisaties die zich richten op gendergelijkheid, versterking van de positie van vrouwen en non-discriminatie**, en plaatselijke overheden uit de partnerlanden, de Unie, de kandidaat-lidstaten en de potentiële kandidaat-lidstaten.

Amendement 32
Voorstel voor een verordening
Artikel 10 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De Unie en haar lidstaten plegen in een vroeg stadium van het programmeringsproces overleg met elkaar en met andere donoren en ontwikkelingsactoren, waaronder vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en regionale en plaatselijke overheden, ter bevordering van de complementariteit en de samenhang van hun samenwerkingsactiviteiten. Dit overleg kan leiden tot gezamenlijke programmering tussen de Unie en haar lidstaten.

Amendement

2. De Unie en haar lidstaten plegen in een vroeg stadium van het programmeringsproces overleg met elkaar en met andere donoren en ontwikkelingsactoren, waaronder **deskundigen in gendervraagstukken, en** vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, **met name plaatselijke groepen en organisaties die zich richten op vrouwenrechten en** regionale en plaatselijke overheden, ter bevordering van de complementariteit en de samenhang van hun samenwerkingsactiviteiten. Dit overleg kan leiden tot gezamenlijke programmering tussen de Unie en haar lidstaten.

Amendement 33
Voorstel voor een verordening

Artikel 10 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De Commissie bepaalt de indicatieve meerjarentoewijzingen binnen elk geografisch programma in overeenstemming met de algemene beginselen van deze verordening, op basis van de in artikel 3, lid 2, vastgestelde criteria en houdt daarbij niet alleen rekening met de specificiteit van de verschillende programma's, maar ook met de specifieke problemen van de landen of regio's die in een crisis- of conflictsituatie verkeren, die kwetsbaar of zwak zijn of gevoelig zijn voor rampen.

Amendement

3. De Commissie bepaalt de indicatieve meerjarentoewijzingen binnen elk geografisch programma in overeenstemming met de algemene beginselen van deze verordening, op basis van de in artikel 3, lid 2, vastgestelde criteria en houdt daarbij niet alleen rekening met de specificiteit van de verschillende programma's, maar ook met de specifieke problemen ***van sociale groepen en met name van vrouwen***, van de landen of regio's die in een crisis- of conflictsituatie verkeren, die kwetsbaar of zwak zijn of gevoelig zijn voor rampen. ***Een bijzondere regeling moet worden getroffen voor een op te stellen programma ter verhoging van de kennis en het besef van gendervraagstukken, ter versterking van de positie van de vrouw en ter bestrijding van genderspecifieke discriminatie.***

Amendement 34

**Voorstel voor een verordening
Artikel 10 – lid 3 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3 bis. De Commissie moet strenge normen vaststellen waaraan bij de beoordeling en de toekenning van de voor samenwerking en ontwikkeling bestemde middelen moet worden voldaan in verband met de eerbiediging van de grondrechten en in het bijzonder van de vrouwenrechten.

Amendement 35
Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 1 – alinea 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

In strategiedocumenten wordt de strategie beschreven voor de steun van de Europese Unie op grond van deze verordening, die wordt gebaseerd op de prioriteiten van de Unie, de internationale context en de activiteiten van de belangrijkste partners. Zij zijn in overeenstemming met het algemene doel, de doelstellingen, het toepassingsgebied en de beginselen van deze verordening en bij de uitwerking, uitvoering en beoordeling moeten de beginselen van gendermainstreaming en non-discriminatie transversaal worden geïntegreerd;

Amendement 36
Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 1 – alinea 3 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

In het kader van de doeltreffendheid van de steun ziet de EU erop toe dat de voorgestelde strategieën voor het verwezenlijken van de ontwikkelingsdoelstellingen bestaande vormen van discriminatie bij de toewijzing van middelen niet versterken, en de bestrijding van alle vormen van discriminatie alsook gendergelijkheid bevorderen.

Amendement 37
Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De strategiedocumenten worden onderworpen aan een tussentijdse evaluatie of, indien nodig, aan een ad-hocevaluatie waarbij in voorkomend geval de beginselen en de procedures worden toegepast die zijn overeengekomen in de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten met de partnerlanden en -regio's.

Amendement

2. De strategiedocumenten worden onderworpen aan een tussentijdse evaluatie of, indien nodig, aan een ad-hocevaluatie waarbij in voorkomend geval de beginselen en de procedures worden toegepast die zijn overeengekomen in de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten met de partnerlanden en -regio's. ***Deze evaluatie moet een genderdimensie in verband met non-discriminatie bevatten en de uitsplitsing naar gender van informatie en gegevens eerbiedigen.***

Amendement 38
Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 5 – alinea 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

De indicatieve meerjarenprogramma's bepalen de prioritaire terreinen die voor financiering van de Unie in aanmerking komen, de specifieke doelstellingen, de verwachte resultaten, de prestatie-indicatoren en de indicatieve financiële toewijzing, zowel in totaal als per prioritair terrein. Eventueel kan deze toewijzing met vermelding van een minimum- en een maximumbedrag worden toegekend en/of kunnen sommige middelen niet worden toegewezen.

Amendement

De indicatieve meerjarenprogramma's bepalen de prioritaire terreinen die voor financiering van de Unie in aanmerking komen, de specifieke doelstellingen, de verwachte resultaten, de prestatie-indicatoren, ***met eerbiediging van de uitsplitsing naar gender van gegevens en informatie***, en de indicatieve financiële toewijzing, zowel in totaal als per prioritair terrein. Eventueel kan deze toewijzing met vermelding van een minimum- en een maximumbedrag worden toegekend en/of kunnen sommige middelen niet worden toegewezen.

Amendement 39
Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – lid 5 – alinea 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

Op grond van het beginsel van wederzijdse

Amendement

Op grond van het beginsel van wederzijdse

verantwoordingsplicht bij het nastreven en het behalen van de overeengekomen doelstellingen, met inbegrip van de doelstellingen die verbonden zijn aan goed bestuur, democratie *en* eerbiediging van de mensenrechten en de *rechtsstaat*, kunnen de indicatieve toewijzingen worden verhoogd of verlaagd na een evaluatie, met name in het licht van speciale behoeften, zoals behoeften die door crisis-, postcrisis- of kwetsbare situaties worden veroorzaakt, of wanneer de prestatie uitzonderlijk of onvoldoende was.

verantwoordingsplicht bij het nastreven en het behalen van de overeengekomen doelstellingen, met inbegrip van de doelstellingen die verbonden zijn aan goed bestuur, democratie, *de rechtsstaat*, eerbiediging van de mensenrechten en de *fundamentele vrijheden, vrouwenrechten en de beginselen van gendergelijkheid en non-discriminatie*, kunnen de indicatieve toewijzingen worden verhoogd of verlaagd na een evaluatie, met name in het licht van speciale behoeften, zoals behoeften die door crisis-, postcrisis- of kwetsbare situaties worden veroorzaakt, of wanneer de prestatie uitzonderlijk of onvoldoende was, *waarbij de genderaanpak in aanmerking wordt genomen*.

Amendement 40
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Bij het opstellen van programmeringsdocumenten voor de landen in crisis-, postcrisis- of kwetsbare situaties, moet terdege rekening gehouden worden met de kwetsbaarheid, de speciale behoeften en de omstandigheden van de betrokken landen of regio's.

Er moet voldoende aandacht besteed worden aan conflictpreventie, staat- en vredesopbouw, postconflictverzoening en maatregelen voor de wederopbouw.

Ten aanzien van partnerlanden of groepen van partnerlanden die rechtstreeks betrokken zijn bij of getroffen worden door een crisis-, postcrisis- of kwetsbare situatie, wordt bijzondere nadruk gelegd op versterking van de coördinatie tussen hulp, rehabilitatie en ontwikkeling, zodat de overgang van noodsituatie naar

Amendement

1. Bij het opstellen van programmeringsdocumenten voor de landen in crisis-, postcrisis- of kwetsbare situaties, moet terdege rekening gehouden worden met de kwetsbaarheid *van bepaalde sociale groepen*, de speciale behoeften *van vrouwen* en de omstandigheden van de betrokken landen of regio's.

Er moet voldoende aandacht besteed worden aan conflictpreventie, staat- en vredesopbouw, postconflictverzoening en maatregelen voor de wederopbouw.

Ten aanzien van partnerlanden of groepen van partnerlanden die rechtstreeks betrokken zijn bij of getroffen worden door een crisis-, postcrisis- of kwetsbare situatie, wordt bijzondere nadruk gelegd op versterking van de coördinatie tussen hulp, rehabilitatie en ontwikkeling, zodat de overgang van noodsituatie naar

ontwikkelingsfase kan worden verzekerd. Voor de landen en regio's in een kwetsbare situatie of waar zich regelmatig natuurrampen voordoen, ligt de nadruk op de voorbereiding op en het voorkomen van rampen en de beheersing van de gevolgen van dit soort rampen.

ontwikkelingsfase kan worden verzekerd. Voor de landen en regio's in een kwetsbare situatie of waar zich regelmatig natuurrampen voordoen, ligt de nadruk op de voorbereiding op en het voorkomen van rampen en de beheersing van de gevolgen van dit soort rampen. ***Bijzondere aandacht moet worden besteed aan vrouwen, die immers vaak de voornaamste slachtoffers zijn in crisissituaties.***

Amendement 41
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 1 – alinea 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Het is van essentieel belang om bij het opstellen van de programmeringsdocumenten voor de landen die zich in een crisis, in de nasleep daarvan of in een precaire situatie bevinden, rekening te houden met de gevolgen voor de situatie van vrouwen en meisjes, omdat zij de voornaamste slachtoffers zijn van gruweldaden en misdrijven, zoals geweld en zedenmisdrijven.

Amendement 42
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 1 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Er moet voldoende aandacht besteed worden aan conflictpreventie, staat- en vredesopbouw, postconflictverzoening en maatregelen voor de wederopbouw.

Amendement

Er moet voldoende aandacht besteed worden aan conflictpreventie, staat- en vredesopbouw, postconflictverzoening en maatregelen voor de wederopbouw. ***Het is om die reden heel belangrijk om vrouwen daarbij te betrekken zodat zij net zoals mannen kunnen deelnemen aan de onderhandelingen en initiatieven die gericht zijn op verzoening, stabilisatie en***

het wederopbouw van landen en instellingen. Het is daarom uiterst belangrijk om het beeld van vrouwen als kwetsbare slachtoffers aan te vullen met het beeld van een zeer diverse groep van sociale actoren die over waardevolle middelen en capaciteiten beschikken, hun eigen prioriteiten hebben en het proces van conflictoplossing kunnen beïnvloeden en sturen. Voorts is het belangrijk te benadrukken dat kennis over de rol van vrouwen in de naoorlogse samenlevingen en hun bijdrage aan de naoorlogse wederopbouw deel moet uitmaken van een brede aanpak die erop gericht is om de rol van onderwijs speelt bij het versterken van de positie van vrouwen en meisjes te bevorderen, om daarmee het denken in stereotypen tegen te gaan en de heersende mentaliteit te veranderen.

Amendement 43
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 1 – alinea 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De in het kader van deze verordening geboden steunmaatregelen houden rekening met de specifieke kenmerken van crisissituaties waarin fundamentele vrijheden ernstig in het gedrang komen, de veiligheid van de mensen het meest gevaar loopt of mensenrechtenorganisaties of -activisten onder de zwaarste omstandigheden moeten werken. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan conflicten waarin vrouwen worden blootgesteld aan fysiek en psychisch geweld.

Amendement 44
Voorstel voor een verordening
Artikel 12 – lid 2 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Indien zich omstandigheden voordoen zoals crisis-, postcrisis- en kwetsbare situaties of bedreigingen voor de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten *of* de fundamentele vrijheden die een snelle respons van de Unie vereisen, kan de in artikel 15, lid 4, van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening bedoelde spoedprocedure worden gebruikt om het in artikel 11 bedoelde document te wijzigen na een ad-hocevaluatie van de samenwerkingsstrategie van het land of de regio.

Amendement

2. Indien zich omstandigheden voordoen zoals crisis-, postcrisis- en kwetsbare situaties of bedreigingen voor de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten, de fundamentele vrijheden *of de vrouwenrechten* die een snelle respons van de Unie vereisen, kan de in artikel 15, lid 4, van de gemeenschappelijke uitvoeringsverordening bedoelde spoedprocedure worden gebruikt om het in artikel 11 bedoelde document te wijzigen na een ad-hocevaluatie van de samenwerkingsstrategie van het land of de regio.

Amendement 45

Voorstel voor een verordening

Artikel 20 – lid 2, alinea 2 en 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Teneinde de internationale dimensie van het hoger onderwijs te bevorderen, zal overeenkomstig artikel 13, lid 2, van de verordening "Erasmus voor iedereen" een indicatief bedrag van 1 812 100 000 euro van de verschillende externe instrumenten (het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking, het Europees nabuurschapsinstrument, het instrument voor pretoetredingssteun, het partnerschapsinstrument en het Europees Ontwikkelingsfonds) worden toegewezen aan acties van leermobiliteit naar en vanuit landen buiten de EU en aan samenwerking en beleidsdialoog met overheden/instellingen/organisaties afkomstig uit die landen. De bepalingen van de verordening "Erasmus voor iedereen" zullen van toepassing zijn op het gebruik van deze middelen.

De financiering zal ter beschikking worden

Amendement

Teneinde de internationale dimensie van het hoger onderwijs te bevorderen, zal overeenkomstig artikel 13, lid 2, van de verordening "Erasmus voor iedereen" een indicatief bedrag van 1 812 100 000 euro van de verschillende externe instrumenten (het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking, het Europees nabuurschapsinstrument, het instrument voor pretoetredingssteun, het partnerschapsinstrument en het Europees Ontwikkelingsfonds) worden toegewezen aan acties van leermobiliteit naar en vanuit landen buiten de EU en aan samenwerking en beleidsdialoog met overheden/instellingen/organisaties afkomstig uit die landen. De bepalingen van de verordening "Erasmus voor iedereen" zullen van toepassing zijn op het gebruik van deze middelen.

De financiering zal ter beschikking worden

gesteld door middel van twee meerjarige toewijzingen die respectievelijk de eerste vier en de overige drie jaar bestrijken. Deze financiering zal worden weerspiegeld in de indicatieve meerjarenprogrammering van deze instrumenten, in overeenstemming met de vastgestelde behoeften en prioriteiten van de betrokken landen. De toewijzingen kunnen worden herzien in geval van belangrijke onvoorziene omstandigheden of politieke veranderingen in overeenstemming met de externe prioriteiten van de EU.

gesteld door middel van twee meerjarige toewijzingen die respectievelijk de eerste vier en de overige drie jaar bestrijken. Deze financiering zal worden weerspiegeld in de indicatieve meerjarenprogrammering van deze instrumenten, in overeenstemming met de vastgestelde behoeften en prioriteiten van de betrokken landen. De toewijzingen kunnen worden herzien in geval van belangrijke onvoorziene omstandigheden of politieke veranderingen in overeenstemming met de externe prioriteiten van de EU. ***Bijzondere aandacht moet worden besteed aan het genderevenwicht tussen de deelnemers aan het programma "Erasmus voor iedereen".***

Amendement 46
Voorstel voor een verordening
Artikel 20 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis. Naast het hoger onderwijs, wordt de aandacht gericht op de uitbanning van genderverschillen in het lager en middelbaar onderwijs, en uiterlijk in 2015 op alle onderwijsniveaus, overeenkomstig doel 3 A van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling.

Amendement 47
Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – deel B – "Latijns-Amerika" – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(a) bevorderen van sociale cohesie, in het bijzonder sociale insluiting, fatsoenlijk werk en gelijke kansen, gendergelijkheid en het versterken van de positie van vrouwen;

(a) bevorderen van sociale cohesie, in het bijzonder sociale insluiting, fatsoenlijk werk en gelijke kansen, gendergelijkheid en het versterken van de positie van vrouwen ***en de strijd tegen seksueel en gendergeweld en geweld in persoonlijke***

relaties;

Amendement 48

Voorstel voor een verordening

Bijlage IV – deel B – "Azië" – letter i bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(i bis) bijdragen tot versterking van de bescherming van de mensenrechten en de strijd tegen discriminatie, seksueel en gendergeweld, en geweld in persoonlijke relaties;

Amendement 49

Voorstel voor een verordening

Bijlage IV – deel B – "Centraal-Azië" – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(a) bevorderen van constitutionele hervormingen en aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen aan die van de Unie, inclusief verdere democratisering en een georganiseerd maatschappelijk middenveld, steun voor de rechtsstaat, goed bestuur, belastingheffing en versterking van nationale instellingen en instanties, zoals verkiezingsorganen, parlementen, hervorming van het openbaar bestuur en het beheer van overheidsfinanciën;

(a) bevorderen van constitutionele hervormingen en aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen aan die van de Unie, inclusief verdere democratisering en een georganiseerd maatschappelijk middenveld, steun voor de rechtsstaat, goed bestuur, belastingheffing en versterking van nationale instellingen en instanties, zoals verkiezingsorganen, parlementen, hervorming van het openbaar bestuur en *het justitiële stelsel en* het beheer van overheidsfinanciën;

Amendement 50

Voorstel voor een verordening

Bijlage IV – deel B – "Centraal-Azië" – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(b) bevorderen van inclusieve en duurzame economische groei, aanpakken van sociale

(b) bevorderen van inclusieve en duurzame economische groei, aanpakken van sociale

en regionale ongelijkheden, en ondersteunen van beleid op gebieden als opleiding, onderzoek, innovatie en technologie, gezondheid, fatsoenlijk werk, duurzame energie, landbouw en plattelandsontwikkeling, stimuleren van het mkb en tegelijkertijd van de ontwikkeling van een markteconomie, handel en investeringen, met inbegrip van hervormingen van de regelgeving en steun voor integratie in de WHO;

en regionale ongelijkheden, en ondersteunen van beleid op gebieden als opleiding, onderzoek, innovatie en technologie, gezondheid, fatsoenlijk werk, **de oprichting van onafhankelijke vakbonden**, duurzame energie, landbouw en plattelandsontwikkeling, stimuleren van het mkb en tegelijkertijd van de ontwikkeling van een markteconomie, handel en investeringen, met inbegrip van hervormingen van de regelgeving en steun voor integratie in de WHO;

Amendement 51
Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – deel B – "Centraal-Azië" – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

(c) ondersteunen van efficiënt grensbeheer en grensoverschrijdende samenwerking om duurzame economische, sociale en milieuontwikkeling in grensregio's te bevorderen; in de context van de verwevenheid van veiligheid en ontwikkeling, bestrijden van georganiseerde misdaad en alle vormen van illegale handel, **inclusief** de bestrijding van drugsproductie en drugsgebruik alsmede de negatieve gevolgen ervan, met inbegrip van hiv/aids;

Amendement

(c) ondersteunen van efficiënt grensbeheer en grensoverschrijdende samenwerking om duurzame economische, sociale en milieuontwikkeling in grensregio's te bevorderen; bestrijden van georganiseerde misdaad en alle vormen van illegale handel, **met name vrouwenhandel**, de bestrijding van drugsproductie en drugsgebruik alsmede de negatieve gevolgen ervan, met inbegrip van hiv/aids;

Amendement 52
Voorstel voor een verordening
Bijlage IV – deel B – "Centraal-Azië" – letter d bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(d bis) vaststelling van een ontwikkelingsbeleid met betrekking tot demografische uitdagingen, waarmee de voorkeursbehandeling van mannen boven vrouwen en de problemen betreffende prenatale geslachtsselectie, op

geslachtselectie gebaseerde abortus en kindermoord ter veiligstelling van het mannelijk nageslacht worden aangepakt.

Amendement 53

Voorstel voor een verordening

Bijlage V – deel A – "Milieu en klimaatverandering" – letter d bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(d bis) het opvangen van de gevolgen van klimaatverandering voor vrouwen alsook het vergroten van de rol van vrouwen in de strijd tegen klimaatverandering, acties die erop gericht zijn ontwikkelingslanden te helpen het genderperspectief te integreren in hun klimaat- en milieubeleid, met name in beleid ter zake van natuurrampen, waar vooral zij de gevolgen van ondervinden, de toegang tot scholing in milieuvraagstukken, de toename van de deelname van vrouwen en vrouwenverenigingen aan de uitwerking van beleid op het gebied van het milieu en de klimaatverandering.

Amendement 54

Voorstel voor een verordening

Bijlage V – deel A – "Milieu en klimaatverandering" – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(c) bevorderen van de uitvoering van initiatieven van de Unie en verbintenissen die op internationaal en regionaal niveau zijn overeengekomen, en/of een *grensoverschrijdende* karakter hebben, in het bijzonder op het vlak van klimaatverandering, door de bevordering van klimaatbestendige strategieën, met name aanpassingsstrategieën met synergetische voordelen voor de biodiversiteit, biodiversiteits- en ecosysteemdiensten, bossen inclusief

(c) bevorderen van de uitvoering van initiatieven van de Unie en verbintenissen die op internationaal en regionaal niveau zijn overeengekomen, en/of een *grensoverschrijdend* karakter hebben, in het bijzonder op het vlak van klimaatverandering, door de bevordering van klimaatbestendige strategieën, met name aanpassingsstrategieën met synergetische voordelen voor de biodiversiteit, biodiversiteits- en ecosysteemdiensten, bossen inclusief

FLEGT, woestijnvorming, geïntegreerd beheer van waterreserves, beheer van natuurlijke hulpbronnen, goed beheer van chemicaliën en afval, efficiënt gebruik van de hulpbronnen en de groene economie;

FLEGT, woestijnvorming, geïntegreerd beheer van waterreserves, beheer van natuurlijke hulpbronnen, goed beheer van chemicaliën en afval, efficiënt gebruik van de hulpbronnen en de groene economie, ***met opneming van het genderperspectief teneinde de deelname van vrouwen aan de totstandkoming en uitvoering van deze strategieën te bevorderen en de discriminatie waaronder zij lijden tot staan te brengen, met name met betrekking tot de toegang tot middelen en de politieke participatie van vrouwen;***

Amendement 55

Voorstel voor een verordening

Bijlage V – deel A – "Duurzame energie" – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

(a) bevorderen van toegang tot veilige, betaalbare, schone en duurzame energiediensten als een belangrijke motor voor de uitbanning van armoede en voor inclusieve groei, met een bijzondere nadruk op het gebruik van plaatselijke energiebronnen;

Amendement

(a) bevorderen van toegang tot veilige, betaalbare, schone en duurzame energiediensten ***voor iedereen, met aandacht voor gediscrimineerde bevolkingsgroepen, met name vrouwen,*** als een belangrijke motor voor de uitbanning van armoede en voor inclusieve groei, met een bijzondere nadruk op het gebruik van plaatselijke energiebronnen;

Amendement 56

Voorstel voor een verordening

Bijlage V – deel A – "Menselijke ontwikkeling" – letter c – punt i

Door de Commissie voorgestelde tekst

(i) Ondersteunen van programma's op nationaal niveau ter bevordering van het versterken van de economische en sociale positie van vrouwen en politieke participatie van vrouwen;

Amendement

(i) Ondersteunen van programma's op nationaal niveau ***ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en*** ter bevordering van het versterken van de economische en sociale positie van vrouwen en politieke participatie van vrouwen;

Amendement 57

Voorstel voor een verordening

Bijlage V – deel A – "Menselijke ontwikkeling" – letter b – punt i

Door de Commissie voorgestelde tekst

(i) Ondersteunen van hoge niveaus van productieve en fatsoenlijke banen, met name via het ondersteunen van degelijke werkgelegenheidsmaatregelen en -strategieën, beroepsopleiding voor inzetbaarheid die aansluit op de behoeften van en vooruitzichten op de arbeidsmarkt, en degelijke arbeidsvoorwaarden, ook in de informele economie, bevorderen van fatsoenlijk werk, inclusief de strijd tegen kinderarbeid, en sociale dialoog alsook faciliteren van arbeidsmobiliteit met eerbiediging van de rechten van migranten;

Amendement

(i) Ondersteunen van hoge niveaus van productieve en fatsoenlijke banen, met name via het ondersteunen van degelijke werkgelegenheidsmaatregelen en -strategieën, beroepsopleiding voor inzetbaarheid die aansluit op de behoeften van en vooruitzichten op de arbeidsmarkt, en degelijke arbeidsvoorwaarden, ook in de informele economie, bevorderen van fatsoenlijk werk **voor zowel vrouwen als mannen**, inclusief de strijd tegen kinderarbeid, en sociale dialoog alsook faciliteren van arbeidsmobiliteit met eerbiediging van de rechten van migranten;

Amendement 58

Voorstel voor een verordening

Bijlage V – deel A – "Menselijke ontwikkeling" – letter e bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(e bis) Vrouwen en kinderen

(i) de ontwikkelingslanden meer aandacht laten schenken aan en beter in staat stellen tot de ontwikkeling van een beleid ten gunste van vrouwen en kinderen;

(ii) pleiten voor concrete strategieën en acties in verband met de specifieke problemen en uitdagingen waarmee vrouwen en kinderen te maken hebben, waarbij steeds hun belang voor ogen wordt gehouden;

(iii) gebruik maken van de positie van de Gemeenschap als voornaamste donor van officiële ontwikkelingshulp (ODA) onder de internationale instellingen om er bij de multilaterale donoren op aan te dringen

druk uit te oefenen ter ontwikkeling van beleid gericht op het bestrijden van handel in en geweld tegen vrouwen en kinderen, uitbuiting en dwangarbeid, en bevordering van de rol van vrouwen en kinderen als ontwikkelingsactoren.

Amendement 59
Voorstel voor een verordening
Bijlage V – deel A – "Asiel en migratie" – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

(c) maximaliseren van de effecten voor de ontwikkeling van de toegenomen regionale en wereldwijde mobiliteit van mensen, waarbij de rechten van migranten moeten worden bevorderd en beschermd, door het ondersteunen van de formulering en uitvoering van een degelijk regionaal en nationaal asiel- en migratiebeleid en door het opnemen van de migratiedimensie in andere regionale en nationale beleidsterreinen;

Amendement

(c) maximaliseren van de effecten voor de ontwikkeling van de toegenomen regionale en wereldwijde mobiliteit van mensen, waarbij de rechten van migranten moeten worden bevorderd en beschermd, ***daarbij rekening houdend met de genderaspecten en de situatie van migrantenvrouwen,*** door het ondersteunen van de formulering en uitvoering van een degelijk regionaal en nationaal asiel- en migratiebeleid en door het opnemen van de migratiedimensie in andere regionale en nationale beleidsterreinen;

PROCEDURE

Titel	Invoering van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking
Document- en procedurenummers	COM(2011)0840 – C7-0493/2011 – 2011/0406(COD)
Commissie ten principale Datum bekendmaking	DEVE 17.1.2012
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	FEMM 17.1.2012
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Rodi Kratsa-Tsagaropoulou 25.1.2012
Behandeling in de commissie	21.6.2012
Datum goedkeuring	3.9.2012
Uitslag eindstemming	+: 21 -: 0 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Edit Bauer, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Mikael Gustafsson, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Angelika Werthmann, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Izaskun Bilbao Barandica, Mariya Gabriel, Gesine Meissner, Antigoni Papadopoulou

PROCEDURE

Titel	Invoering van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking			
Document- en procedurenummers	COM(2011)0840 – C7-0493/2011 – 2011/0406(COD)			
Datum indiening bij EP	7.12.2011			
Commissie ten principale Datum bekendmaking	DEVE 17.1.2012			
Medeadviserende commissie(s) Datum bekendmaking	AFET 17.1.2012	INTA 17.1.2012	BUDG 17.1.2012	LIBE 17.1.2012
	FEMM 17.1.2012			
Geen advies Datum besluit	LIBE 26.1.2012			
Rapporteur(s) Datum benoeming	Thijs Berman 5.12.2011			
Behandeling in de commissie	9.2.2012	24.4.2012	9.7.2012	24.6.2013
Datum goedkeuring	4.12.2013			
Uitslag eindstemming	+: -: 0:	18 0 5		
Bij de eindstemming aanwezige leden	Thijs Berman, Véronique De Keyser, Nirj Deva, Charles Goerens, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Jean Roatta, Michèle Striffler, Alf Svensson, Ivo Vajgl, Anna Záborská			
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Philippe Boulland, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Santiago Fisas Ayxela, Enrique Guerrero Salom, Bart Staes			
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	Marusya Lyubcheva, María Muñoz De Urquiza, Jens Nilsson, Anni Podimata			
Datum indiening	6.12.2013			